

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara Vergu-Iordache

PRO SCIENTIA ET PATRIA

După înființarea Universității *Spiru Haret*, fiecare an universitar a stat sub semnul calității, cu o largă deschidere spre împlinirea naționale și internaționale. Universitatea a acționat pentru formarea unei culturi a calității, promovând și asigurând standarde înalte în domeniile educației și cercetării științifice.

În același timp, Universitatea *Spiru Haret* a fost și este atentă la ritmul tot mai accelerat al schimbărilor, inclusiv în mediul academic, punând accent pe „cele mai bune principii”; „dezvoltarea calității”; „standarde de calitate

angajați etc.) și indicatori calitativi (ca, de exemplu, satisfacția privind cunoștințele acumulate, satisfacția privind dezvoltarea carierei etc.). În era tehnologiei informaționale și a comunicațiilor, schimbarea era firească. Schimbarea se bazează pe cunoașterea faptului că nu există o universitate fără puncte slabe, că tuturor aspectelor negative li se poate găsi o rezolvare și că rezolvarea acestora nu este comună tuturor universităților, ci adaptată la valorile și obiectivele strategice ale fiecăreia. Ca și universitățile de elită din lume, și Universitatea *Spiru Haret* își recunoaște punctele slabe și acționează pentru îmbunătățirea acestora și pentru dezvoltarea punctelor tari, având ca țel recunoașterea sa în limitele misiunii asumate. Într-o universitate orientată spre student, numai *absolventul* este în măsură să aprecieze și să recunoască meritele unei universități, prin gradul său de satisfacție (obținerea rezultatelor favorabile relativ la așteptările proprii).

Universitățile au misiuni diferite și strategii specifice, care favorizează implementarea cu succes a practicilor adoptate. Standardele de calitate trebuie să reflecte nevoile studenților și ale pieței muncii (angajatorilor) și să-i determine să participe la proiectarea și implementarea obiectivelor strategice într-o manieră pro-activă. *Standardele de calitate* trebuie să integreze principiile unei universități într-adevăr autonome, iar strategiile adoptate să răspundă nevoilor societății moderne informatizate. În acest mod a înțeles și Universitatea *Spiru Haret* să asigure dezvoltarea unei culturi a calității învățământului, prin programele de licență, masterat, postuniversitare și să răspundă standardelor recunoscute de calitate, care să ofere absolvenților săi reale oportunități pe piața muncii.

Universitatea *Spiru Haret* a dovedit și dovedește că are structuri interne care funcționează eficient, personal valoros, programe de studii diversificate, curriculum-uri adaptate la cerințele pieței și toate resursele necesare care să asigure realizarea misiunii și obiectivelor strategice asumate deschis, transparent în fața comunității.

Din această complexă perspectivă, Universitatea *Spiru Haret* se armonizează în realizarea schimbării cu cele mai moderne universități din lume

Mioara VERGU-IORDACHE

Universitatea Spiru Haret în „Alternatives théâtrales”

Lector univ. dr. George V. GRIGORE
Cancelarul Facultății de Arte

Marți 2 noiembrie, la ora 13, a avut loc la Fundația *Löwendal*, lansarea revistei „Alternatives théâtrales”, editată de Asociația *Alternatives théâtrales*, Bruxelles 2010. Ediția aceasta este dedicată în întregime *Teatrului românesc* sau, mai corect, celor 20 de ani de teatru, ce s-au scurs de la Revoluția din 1989. Pentru acest material, doamna conf. univ. dr. Anca Măniușiu, șefa Catedrei de *Artele Spectacolului* de la Facultatea de Teatru și Televiziune, din cadrul Universității Babeș-Bolyai de la Cluj, solicitată, la rândul domniei sale de către domnul George Banu (critic de teatru – Franța), a cerut cancelarului Facultății de Arte din cadrul Universității *Spiru Haret*, lector univ. dr. George Grigore, date despre corpul profesoral al acestei facultăți, dar și cei mai importanți alumni ai acesteia. Întrebările și răspunsurile, ce s-au constituit în informații importante pentru istoria trecută, prezentă și viitoare a școlii teatrale românești, s-au dizolvat într-un bogat material, cântărit și drămuț cu grijă de marele om de teatru George Banu, și așezat apoi în formele fixe necesare, apărut în revista „Alternatives théâtrales”.

(Continuare în pag. 5)

Colocviu franco-român de psihanaliză:

Lector univ. drd. Rodica MATEI

Facultatea de Sociologie – Psihologie a Universității *Spiru Haret* a inițiat o fructuoasă colaborare cu Universitatea Paris 13 – Villetaneuse, în cadrul programului de schimburi inter-universitare Erasmus.

O manifestare științifică de înaltă ținută, care s-a bucurat atât de prezența unor personalități ale mediului academic francez, cât și a specialiștilor români, cadre didactice ale Universității noastre, a fost găzduită de facultatea noastră, în zilele de 4 și 5 noiembrie: Colocviul franco-român de psihanaliză și prelegeri universitare specializate.

(Continuare în pag. 3)

Luminița Huțupan-Dinu – O „HARETISTĂ” DE 24K

FOTO: Grup RC

Absolventă a Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității *Spiru Haret* și masterandă la aceeași unitate de învățământ superior, Luminița Huțupan-Dinu este una dintre cele mai titrate handbaliste române. De altfel, ea candidează cu șanse mari și la titlul de cel mai bun portar al lumii din toate timpurile, în sondajul lansat recent de Federația Internațională de Handbal. A câștigat trei trofee ale Ligii Campionilor, o Cupă a Cupelor și medalia de argint, cu echipa României, la Campionatul Mondial, în 2005.

Cum au fost anii de facultate petrecuți la Universitatea *Spiru Haret*?

M-am simțit extraordinar, în măsura în care sportul de performanță mi-a permis să particip la cursuri, unde am avut niște profesori deosebiți. Sunt mândră și onorată că am colaborat cu acești oameni, așa cum și ei sunt mândri de mine. Am numai cuvinte de laudă și recunoștință la adresa lor și vreau să-i mulțumesc, în mod special,

doamnei Mihaela Alupoie, care m-a susținut pentru examenul de licență, precum și cel de la master. Anul viitor voi termina masterul, iar lucrarea mea de dizertație va fi, normal, „Handbalul și postul de portar”.

Interviu realizat de Georgiana MECU

(Continuare în pag. 3)

opinii

TOP 500 - UNIVERSITĂȚILE DE CLASĂ MONDIALĂ - IDEAL, REALITATE, FRUSTRARE?!

Prof. univ. dr. Ștefan COSTEA

În ultima vreme, la noi, se discută din ce în ce mai insistent un subiect care a devenit de interes pentru publicul larg și, îndeosebi, pentru presă: nicio universitate din România nu se regăsește în topul primelor 500 de universități din lume. La discuție participă multiple categorii de preopinienți, cu mai multe sau mai puține date și elemente de fond, care să justifice angajarea lor legitimă de a se pronunța într-un domeniu complex de viață a lumii academice. Se impune o condiție: în mod efectiv să dispună de cunoașterea și competențele necesare în domeniul pe care îl evaluează, îl examinează

critic și formulează sentințe, pozitive sau negative.

Condițiile, care să legitimeze participarea valabilă la evaluarea, clasificarea și ierarhizarea instituțiilor de învățământ superior, sunt multiple

și complexe. Între altele, cei care se pronunță în acest domeniu sunt obligați, nu numai științific, ci, mai ales, etic, să știe:

- care sunt obiectivele evaluărilor, clasificărilor și ierarhizărilor instituțiilor academice?

- SISTEMUL SHANGHAI
- QS WORLD UNIVERSITY RANKINGS
- WEBOMETRIX
- PRINCIPILE DE LA BERLIN DE CLASIFICARE A UNEI INSTITUȚII DE EDUCAȚIE SUPERIOARĂ
- CLASIFICAREA GLOBALĂ A UNIVERSITĂȚILOR

(Continuare în pag. 4)

Colocviul internațional

„SCRIITORI DE EXPRESIE FRANCEZĂ DIN SUD-ESTUL EUROPEI”

PAGINA 3

DIALOGUL ORAȘE – UNIVERSITĂȚI, ÎN SERVICIUL DEZVOLTĂRII LOCALE

• Universitatea *Spiru Haret* a fost reprezentată la a XXX - a Adunare generală a Asociației Internaționale a Primarilor Francofoni – 20-21 octombrie 2010, Lausanne

PAGINA 3

Limba română este patria mea

Râurile-Voievozi

Ion BRAD

Din sufletul munților coboară acest început
Ori suie din șesuri
Ca apele-ntoarse către izvoare?
Oameni au fost, ori numai râuri,
Și Gelu
Și Glad
Și Menumort,
De ne cutremură fruntea mistuitoare?
În mări s-au pierdut
Ori numai în noi,
Numai în sufletul nostru, încă din fapte?
El ne leagă, privind înapoi,
În cavalcadele lor uriașe?

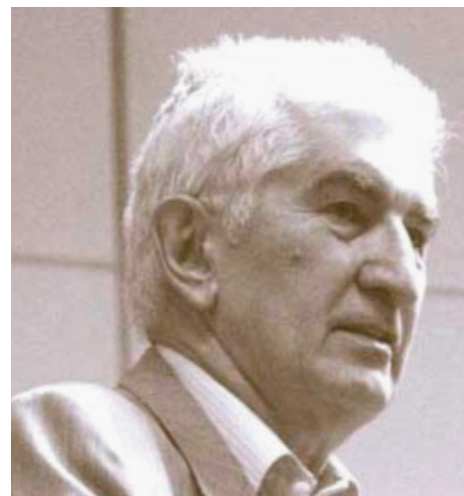
Țineți-vă bine, în șeaua crezului sfânt,
De-a fi râuri-voievozi,
De-a fi oaste-pădure,
Veghind părintescul pământ
Cu spice în loc de secure!

Sub lespeda lunii își au mormânt
Voievozii-râuri, sub frunțile noastre.
De unde nimeni nu va putea să ni-i fure
Fără să-și ardă ochii în așteptare.

ION BRAD – 81 de ani

Valeriu RÂPEANU

Ion Brad aparține acelei generații de scriitori care au debutat într-una din epocile cele mai nefecitate ale literaturii române. O generație care a luptat ca să se elibereze de dogme, a înfruntat și a ocultat cenzura, și-a căutat drumurile proprii prin meandrele tuturor potirivnicilor ideologice și artistice.

Plecăt din Ardeal, din ținuturile Blajului, Ion Brad a rămas credincios aceluiași valori care i-au tutelat copilăria și adolescența. Consecvența lui în planul viziunii umane, sociale, artistice este una exemplară, iar trecerea timpului a adus sporuri nu numai în ceea ce privește abordarea unor noi genuri de expresie - proza, dramaturgia și, în ultimii ani, memorialistica -, ci și în ceea ce privește expresia artistică.

În lirica lui și-au făcut loc din ce în mai mult meditația și întrebările existențiale, iar versurile sale s-au sublimat tinzând spre esență. Și-a păstrat claritatea și cantabilitatea, lepădând retorica și didacticismul anilor tinereților noastre îngrădite.

Viața l-a dus pentru aproape un deceniu în afara hotarelor țării, ființa lui dovedind valențe nebanuite pe planul diplomației, seninătății care îi caracterizează lirica senectuții o aflăm și în pagina de aduceri-aminte. Dacă poezia sa reprezintă mărturia unui suflet pornit din luminile calde ale ținuturilor Târnavelor și care n-a cunoscut încănceri și durități, paginile sale de aduceri-aminte se caracterizează prin aceeași dorință de a aduce mărturia unui om „cu sufletul deschis” asupra unei lumi care n-a trăit mereu sub zodia seninătății.

La optzeci și unu de ani, împliniți la 8 noiembrie 2010, poetul, prozatorul dramaturg, memorialistul, omul de acțiune poate să-și privească opera scrisă și făptuită cu mulțumire, cu sentimentul unei datorii împlinite față de cei din mijlocul cărora a plecat, dar pe care nu i-a părăsit niciodată.

Profesor universitar dr. arh. Mariana Stoian nu mai este printre noi...

Atunci când un coleg sau o colegă pleacă dintre noi, sutesm cuprinși de o deosebită tristețe.... În același timp, încercăm regretul imens că, atâta timp cât i-am fost alături, nu i-am adresat aprecierile pe care le merita, nu i-am arătat întreaga noastră prețuire.

Aceste sentimente le încercăm acum toți cei care facem parte din corpul profesoral al Facultății de Arhitectură din Universitatea *Spiru Haret*. Rămâne însă amintirea unor clipe de viață, pe care le-am trăit alături de aceea care a plecat dintre noi, și ne ajută să-i creionăm mereu portretul....

Din partea Facultății de Arhitectură a Universității *Spiru Haret*, conf. univ. dr. arh. Adrian MAHU

(Continuare în pag. 3)

STUDENTII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND

Astăzi, răspunde, de la Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice,

- conf.univ.dr. Aurel M. CAZACU

Student: *Ce este argumentarea?*
Profesor: Dicționarele explicative mai vechi sau mai noi identifică argumentarea cu acțiunea de „a purta o discuție” (cu cineva despre ceva) sau cu acțiunea de „a dezbate” sau „a discuta în contradictoriu” („a disputa”). Așadar, la modul cel mai general, actul de argumentare implică următoarele sensuri majore:

a) totalitatea mijloacelor pe care le folosim în fundamentarea diverselor opinii, cu scopul de a le împărtăși și altora; b) maniera de rezolvare constructivă a diverselor conflicte de opinii; c) mijloacele specifice folosite în diferite domenii de activitate de către indivizi și grupuri umane pentru a ajunge să accedă la cunoaștere.

Student: *Cum se materializează argumentarea?*
Profesor: Argumentarea se materializează într-un ansamblu structurat de enunțuri, numit adesea „text argumentativ”, indiferent dacă discursul îmbracă formă orală sau scrisă. În textul argumentativ se regăsesc formulate atât teza (tezele) susținută (susținute) de argumentator cât și temeiurile oferite de acesta în sprijinul ei (lor). În situații concrete, când ne dăm seama că ne aflăm în fața unei argumentări și nu suntem în fața altei forme de discurs, de pildă forma descrierii, relatării, explicației, narațiunii? Sunt situații când textul argumentativ este mixt, deci conține atât porțiuni argumentative cât și altele neargumentative.

Student: *Există indicatori argumentativi? Care sunt aceștia?*
Profesor: De obicei, un text argumentativ conține o serie de cuvinte sau expresii cu funcție specială: de a semnalna legăturile logice dintre enunțuri. Astfel de cuvinte sau expresii se numesc „indicatori ai argumentării” sau „mărci ale argumentării”. Indicatorii sau mărcile, ca semne de cele mai multe ori exterioare, structurează logic textul argumentativ.

Câteva explicații generale despre indicatorii argumentativi sunt necesare:

- 1) Unii indicatori (ex: deci, prin urmare, așadar, în consecință, rezultă că, astfel, apoi, după spusele, ca o concluzie la, pentru că, întrucât, deoarece, întrucât, deci, întrucât, etc.), au o funcție de legătură între două sau mai multe enunțuri de către argumentator. Soliditatea, forța sau tăria legăturii dintre premise și concluzii face să existe în textele argumentative o varietate de indicatori. De pildă, cuvântul „rezultă” sau expresiile „rezultă cu necesitate” și „decurge absolut concludent” sugerează forța legăturii logice; expresii ca „pare să concluzioneze”, „este rezonabil să concluzioneze”, „așadar, nu ar fi exclus ca”, „ar fi hazardat să conchidem” și multe altele, sunt formule mai atenuate. Exemplele, bineînțeles, pot fi multiplicare.

Trebuie să reținem că: unele cuvinte sau expresii nu joacă rolul strict de „indicatori ai argumentării”. De pildă, cuvântul „dacă” și expresia „dacă...atunci” mijlocesc legătura dintre două enunțuri pentru construirea unui enunț compus, de tip condițional. Nici expresia „sau...sau” nu este un indicator argumentativ, ci mijloc de legare a două enunțuri aflate în relație de opoziție. Cuvântul „dar”, atunci când este utilizat cu funcții argumentative (și nu din necesități stilistice sau textuale), are rolul de a arăta că două sau mai multe propoziții sunt în relație de opoziție în privința conținutului. Aceste cuvinte sau expresii (sunt și altele care pot fi descoperite cu ușurință) au rolul esențial de a ne semnalna în ce direcție se mobilizează argumentarea și care este dimensiunea argumentării. Pe scurt, ele exprimă relații logice, iar în cazurile descrise mai sus relații logice de condiționare sau de opoziție dintre argumentele expuse în vederea susținerii sau respingerii tezei.

2) Alți indicatori (ex: fiindcă, deoarece, întrucât, căci, pentru că, din cauză că, având grijă că, fiind garantat că, acesta este adevărat pentru că, motivul este că, având în vedere faptul că, așa cum se deduce din faptul că, așa cum se arată prin, așa cum se demonstrează prin etc.) semnalează că enunțul sau enunțurile care urmează după ele sunt folosite ca premise, ca temeiuri. Ei sunt indicatori de premisă.

3) Există și teze argumentative în care nu figurează indicatorii premiselor sau concluziei. Legăturile logice dintre componentele textului pot fi recunoscute atunci indirect, pe baza afinităților de conținut și a ordinii în care sunt dispuse. În practica analizei de text argumentativ, de regulă se procedează la reformularea lui, urmărind atât conținutul cât și ordinea disunerii enunțurilor.

4) Unele cuvinte sau expresii din familia indicatorilor argumentativi au în cadrul unui discurs și alte utilizări, astfel că ele nu își îndeplinesc, atunci când stau în fața unui enunț, statutul de premisă sau de concluzie. De pildă, „pentru că” și „deoarece” nu sunt obligatorii indicatori ai premiselor, ci pot fi folosite și pentru a marca o relație causală între ceea ce se exprimă prin

Student: *Care este diferența dintre raționare(inferare) și argumentare?*
Profesor: Argumentarea este, în anumite privințe, o formă de raționare (logicienii contemporani utilizează termenul de „inferare”) pentru că orice argumentare este și un exercițiu de raționalitate. Reciproca nu mai este valabilă: nu toate raționările (inferările) au caracter argumentativ.

Deci sfera noțiunii de raționare este mai largă, iar prin adăunarea unor specificații se conturează și acela al argumentării. Prin intermediul acestor specificații putem caracteriza argumentarea și în context cu demonstrația și explicația, ca forme de raționare.

- 1) Câteva diferențe între argumentare și raționare:
 - Raționarea (inferarea) este un proces care are ca scop ajungerea la o concluzie pe baza unor premise date.
 - Argumentarea este însă un proces invers, care are ca scop găsirea unor temeiuri (argumente, dovezi, probe, informații, date) în favoarea unei concluzii (teză, opinie, părere, punctul de vedere).
- 2) – Punctul de plecare al raționării (inferării) sunt premisele.
- Punctul de plecare al argumentării este concluzia (teza, opinia, părerea).
- 3) – Pentru raționare, dacă premisele sunt adevărate iar trecerea de la premise la concluzie se desfășoară în mod necesar (există o relație de consecință logică), atunci și concluzia este adevărată (certă).
- Pentru argumentare, justificarea opiniei (concluziei) îmbracă diferite grade de probabilitate.

În ultimă instanță, pentru a înțelege această diferență să încercăm o analogie cu rezolvarea unei probleme de șah. Să presupunem o partidă de șah în care se dau anumite poziții ale unor piese și se cere, de pildă, ca albul să dea mat în trei mutări, rezultatul fiind dinainte fixat; apoi, să presupunem o altă partidă de șah în care nu se știe nici cine va fi învingătorul și nici dacă va fi un învingător, întrucât partida se poate încheia prin remiză. Prima situație ar fi analogă raționării, iar a doua situație ar fi specifică argumentării.

Student: *Ați introdus în discuție demonstrația. Cum definim, în context, demonstrația?*
Profesor: Pe scurt. 1) Demonstrațiile sunt raționamente riguroase, constrângătoare, în sensul decurgerii necesare a concluziilor din premise. Ele garantează transferul adevărului (anterior demonstrat sau postulat) al premiselor asupra concluziei trase din ele. În caz contrar, demonstrația este nevalidă sau logic defectuoasă. Deci, demonstrațiile nu pot fi decât corecte sau incorecte, cazuri intermediare nu pot exista. Legătura logică dintre ceea ce susține argumentatorul și premisele la care apelează poate avea grade de tărie diferite, în funcție de: domeniul argumentației, scopul urmărit, contextul și mijloacele de justificare disponibile. Argumentările pot fi solide (tari) sau mai puțin solide (slabe), din punct de vedere logic, iar situațiile, care se apropie de caracteristica demonstrațiilor (de dovadă concludentă sau total defectuoasă), sunt cazuri extreme. 2) Într-o demonstrație, premisele nu sunt controlabile, ci fie postulate, fie concludent dovedite anterior. Aici ne interesează numai dacă deducția construită din premisele sale este corectă. O argumentare poate fi supusă analizei critice și eventual găsită nesatisfăcătoare sub aspectul adevărului sau al acceptabilității premiselor folosite. Concluzia unei argumentări într-o situație disputabilă poate să depindă de atitudinile diferite ale interlocurilor față de una sau mai multe dintre premisele folosite în susținerea ei, și nu din părerile lor opuse despre legătura dintre premise și concluzie. La argumentări se recurge numai când există deosebiri de opinie, care nu se identifică întotdeauna cu marca erorii. Teritoriul argumentării este cel al opinabilului, care se întinde de la cunoașterea științifică până la judecățile și evaluările din viața cotidiană. 3) Într-o demonstrație, propozițiile, cu rol de premise sau concluzii, sunt exprimate într-un limbaj care asigură

Student: *Am învățat că, alături de argumentare și demonstrație, explicația are un rol distinct. Ce reprezintă explicația?*

Profesor: Alături de argumentare și demonstrație, ca mijloace discursive de comunicare, cunoaștere și acțiune, explicația are un rol distinct. Dacă ceva se întâmplă, ne interesează nu numai ce se întâmplă, ci și „de ce” și „cum” se întâmplă.

Etimologic, „a explica” provine din latinescul *explicare*, care înseamnă inițial „a desface”, „a desfășura”, iar, ulterior, „a descurca”, „a expune clar”. Astăzi, în sensul cel mai general, „a explica” înseamnă „a face clar”, „a lămurii”, „a face evident” sau „a oferi o înțelegere”. Există însă o mare varietate de lucruri, evenimente și întâmplări (de la cele cotidiene, până la cele de ordin istoric, social, politic, juridic, filosofic, teologic, științific), care necesită explicații și modele de explicație și, întrucât există mai multe tipuri și modele de explicație, definiția *ad-hoc* de mai sus (existență de regulă în dicționare) ne ajută prea puțin.

La început să răspundem la o întrebare simplă. Care este testul că afirmațiile sau știrile de raționamente reprezintă o explicație?

- a) Explicația are o funcție de clarificare.
- b) Explicația reprezintă răspunsuri la întrebări „de ce?” și „cum?”.
- c) Explicația poate fi o succesiune de raționamente, care conține și cuvinte sau locuțiuni indicatoare de premise și concluzii, dar utilizate cu un alt scop, cel de a explica.
- d) Explicația nu constituie decât indirect un mijloc de dispută.
- e) Explicația își determină caracteristicile în context discursiv.

Dacă explicația se reduce doar la ceea ce nu înțelegem prin ceea ce știm deja, cu siguranță se estompează noutatea cu soluții știute și comode, fără a rezulta un plus pentru cunoaștere și acțiune. Discuția noastră despre explicație va fi mult ușurată dacă vom introduce un aspect de ordin structural, *id est* o minimă terminologie tehnică. Este vorba, în ultimă instanță, de doi termeni: „explanandum” și „explanans”.

„Explanandum” se referă la ceea ce trebuie explicat (concluzia explicației), iar „explanans” la ceea ce explică (premisele explicației). Relația complexă dintre acești doi termeni formează, propriu-zis, explicația. Cu adevărat, de multe ori, explicațiile sunt imperfecte sau nesatisfăcătoare, în funcție de un anumit ideal de raționalitate. Însă, prin satisfacerea unor normative mai riguroase (de ordin logic) și organizarea mai sistematică (ideal ar fi în sisteme teoretice) a enunțurilor despre ceea ce se cunoaște, se presupune și se poate precize cu privire la un anumit lucru, eveniment sau întâmplare, vom putea descoperi o serie de elemente explicative necesare înțelegerii și, implicit, pentru căutarea soluțiilor.

În sfârșit, la rândul lor, explicațiile se supun permanent unui proces de evaluare critică. Dacă explicațiile sunt încorporate în sinteze teoretice mai bine organizate, dar fără a se neglija echilibrul dinamic între experiență și sistemul teoretic, ele pot deveni problematice, deschizându-se astfel calea spre direcții demne de investigație.

Nu mai urmând această cale – structură, sistematicitate și evaluare critică – explicațiile pot forma paradigme culturale și științifice, rezervoare de cunoaștere și acțiune, care permit permanent și dinamic reformulări, restructurări, reevaluări, răsturnări de fundamente pentru înțelegerea diferitelor lucruri, fapte, evenimente și întâmplări.

Student: *Din cele expuse, rezultă că există mai multe tipuri și modele de explicație. De ce depind acestea?*

Profesor: Există o mare varietate de tipuri și modele explicative, dată fiind diversitatea domeniilor de explicație și a opiniilor în ceea ce privește contextul, natura, funcțiile, nivelul, dimensiunea, perspectiva, precizia, profunzimea, puterea (forța), extensiunea, complexitatea, coerența, comprehensiunea, eficacitatea, utilitatea lor și chiar dificultatea în a le clasifica. Este clar că cea mai simplă clasificare a explicațiilor se poate face după gradul de complexitate a elementelor structurate în diferite contexte:

- 1) explicații cu structură mai puțin complexă și sistematică;
- 2) explicații cu structuri înalte de complexitate și sistematicitate.

Din prima categorie, explicații cu structură mai puțin complexă și

sistematică, fac parte: a) explicația unui text (prin clarificarea sensului unor constatări și supoziții); explicația prin reinterpretări corectoare (prin înlăturarea neînțelegerilor sau a înțelegerilor greșite, a echivocurilor și presupunerilor eronate); explicația ca justificare morală (a unei acțiuni care implică acordul sau dezacordul); explicația despre „cum a fost posibil?” (modul reușitei sau nereușitei prin destăinuirii sau autobiografii); explicațiile orientate spre activitate (despre cum se face sau nu se face ceva). b) explicațiile științifice sunt specifice cunoașterii comune. Unele sunt mai puțin precise: explicația prin reducere la familiar; explicația datorată ambiguității limbajului; explicația prin analogie (asemănătoare în multe privințe cu aceea prin reducere la familiar); explicația prin diagnoză (determinarea identității unui fenomen) sau interpretarea faptelor; explicația care conține erori de informație ș.a. Altele sunt incomplete: explicația formulată eliptic (fie datele relevante nu sunt expuse în totalitatea lor fie enunțurile generale sunt doar presupuse); explicația prin recurgerea la fapte unice sau concrete; explicația parțială, incompletă; explicația alternativă (aparent supradeterminată, în realitate incompletă față de cerința exprimată) ș.a. În sfârșit, altele sunt nedesăvârșite: explicația schițată (cu valoare euristică); explicația posibilă (necafacită încă pentru autentificare) ș.a.

Specificitatea discursului argumentativ

Student: *Și, din cea de a doua categorie, ce explicații fac parte?*
Profesor: Din cea de-a doua categorie fac parte explicațiile științifice, care, de regulă, investesc precizie logică, completitudine, desăvârșire și pretind atingerea unui ideal de cunoaștere. Explicațiile de acest tip se configurează sub forma unor modele, cu mare impact în progresul cunoașterii și acțiunii:

- a) modele deductive (de regulă, cele nomologice);
- b) modele inductive;
- c) modele statistice.

Student: *Putem vorbi de „cea mai bună explicație”?*

Profesor: Să analizăm două situații, una care se referă la *explicarea acțiunii* (biologice, umane, sociale, istorice etc.), iar alta la *explicația științifică*.

În cadrul primei situații, un tip obișnuit de explicații sunt cele teologice întâlnite în situațiile când acțiunile umane deliberate sunt explicate în termenii scopurilor conștiente. Problematica explicațiilor teologice se referă la „explanans”, asupra căruia cercetătorii nu au căzut de acord. Iată câteva variante divergente:

- explanansul nu constă în realizarea unui scop din viitor, însă acest lucru nu ar invalida explicația;
- dorința anterioară de a atinge scopul este cea care explică;
- explicarea este realizată de natura scopului și de faptul că acțiunea ar putea spori șansele de a-l realiza.

Diferă considerabil și opiniile, în ceea ce privește dacă explicațiile teologice trebuie reconstruite:

- ori în termeni de cauze sau de temeiuri;
- ori chiar în termeni de dorințe inconștiente.

Explicațiile teologice devin și mai problematice când sunt aplicabile altor contexte:

- comportamentul animalelor explicat în termeni de scopuri;
- explicația speciilor existente în termenii scopului divin;
- explicația vitalistă a fenomenelor biologice în termenii unui principiu vital sau „entelehhii” (termen utilizat de Aristotel: scopul lăuntric care ar sta la baza dezvoltării materiei și ar determina în mod finalist întregul proces al dezvoltării ei);
- considerarea unui „principiu antropoc” în explicațiile cosmologice (acest principiu consideră omul opus întregii naturi, făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu și constituind scopul suprem al creației) etc.

Explicațiilor teologice li se opun însă cele funcționale, pe care le întâlnim adesea în biologia evoluționistă, antropologie și sociologie. Alți cercetători se străduiesc să argumenteze că atât explicațiile teologice cât și cele funcționale pot fi analizate complet în termeni de cauze eficiente. Nici în acest caz nu există unanimitate!

Student: *Dar explicația științifică? ...*

Profesor: Să o analizăm. Pentru a evita intruziunea nedorită a teologiei, metafizicii sau antropomorfismului în știință, mulți cercetători ai științei și filosofi (în special din prima jumătate a secolului al XX-lea) au considerat că știința nu oferă explicații, ci doar descrieri și predicții ale fenomenelor naturii. Alții însă au susținut că știința empirică poate explica fenomenele naturii fără a apela la metafizică sau teologie. Astăzi, această viziune este acceptată de marea majoritate a cercetătorilor (este cunoscută și sub denumirea de „concepția standard”), deși în problema naturii explicații științifice dezacordul este profund. Potrivit „concepției standard”, a da o explicație științifică unui fenomen al naturii înseamnă a arăta cum poate fi subsumat acel fenomen unei legi a naturii. La rândul lor, legile universale pot fi explicate, ca și faptele particulare, prin subsumare. Explicația se transformă deci într-un argument deductiv, unde premisele (propoziții ce exprimă legi universale sau propoziții care descriu condițiile inițiale) constituie explanansul, iar concluzia, explanandumul. Este de fapt modelul deductiv-nomologic (enunțuri care exprimă legi obiective).

Există însă și cercetători, care, deși admit explicația nomologică, sunt adepți ai explicației prin subsumare la legi inductive sau statistice. Este modelul inductiv sau statistic. Aceste explicații sunt concepute ca argumente inductive, unde explanansul conferă o mare probabilitate inductivă explanandumului. O serie de obiecții la adresa concepției standard au fost, ulterior, generate de absența constrângerilor cauzale. A apărut apoi și o concepție a unificării în ceea ce privește explicația. În ultimă instanță, spun adepții acestei direcții, noi explicăm și înțelegem fenomenele, în măsura în care le putem integra într-o viziune totalizantă dar bine fundamentată din punct de vedere științific. Este modelul filosofic.

După concepțiile care pun accentul pe factori precum relațiile logice, legile naturii sau cauzalitate a apărut și convingerea că toate tipurile și categoriile de explicații trebuie analizate în întregime în termeni pragmatici. Este deci modelul pragmatic.

Semnele de întrebare cu privire la cea mai bună explicație nu se opresc aici. Treccrea în revistă a celor două cazuri nu epuizează varietatea explicației. Însă, în viața de zi cu zi feluritele explicații par să nu ridice dificultăți suplimentare față de cele pe care le-am discutat deja.

Student. *Cum simetizați raportul dintre explicație și argumentare?*

Profesor: 1) – Într-un raționament explicativ, adevărul concluziei este presupus, pe când premisele pot fi puse sub semnul îndoielii.

– Într-o argumentare, concluzia este cea care stă sub semnul îndoielii, iar intenția este să devină acceptată sau plauzibilă, atunci când se apelează la premise acceptabile sau mai puțin problematice decât este ea.

2) – Explicația are drept scop clarificarea a ceea ce este neînteles, obscur sau este înțeles în mod eronat, în ultimă instanță urmărește stabilirea adevărului.

– Într-o argumentare se urmărește obținerea convingerii.

Student: *Se poate pune semnul egal între argumentare și retorică?*

Profesor: Argumentarea intervine atât în construirea, cât și în producerea de discursuri cu intenție persuasivă. Parțial, preocupările specifice argumentării se suprapun cu cele ale retoricii (ca teorie a elocinței). Spre deosebire de logică, argumentarea și retorica au drept obiect comunicarea ideilor și intenția de a influența convingerile, credințele și atitudinile altora. Există însă și diferențe relevante:

- 1) Retorica utilizează preponderent discursul oral.
- În argumentare se utilizează atât discursul oral cât și cel din texte, cu precizarea că varianta a doua este utilizată într-o măsură mult mai mare.
- 2) Retorica se preocupă în principal de discursurile publice.
- În argumentare sunt de egal interes discursul pentru auditoriul universal, cel adresat unei singure persoane (interlocutorul) și chiar pentru subiectul aflat într-o stare de autodelibereare.
- 3) Retorica se preocupă și de aspectele neargumentative ale artei discursului: resursele expresive ale limbajului (de pildă, figurile retorice) și mijloacele nediscursive de realizare a persuasiunii (ținuta oratorului, gestică, registrul vocal, intonația ș.a.).
- În argumentare doar mijloacele discursive de realizare a convingerii sunt utilizate cu precădere, iar în cadrul acestora cele care se adresează raționalității ocupă un loc aparte.

Dacă, la Aristotel, „retorica” însemna în primul rând arta producerii probelor în vederea convingerii (ceea ce numim astăzi „argumentare”) și abia în al doilea rând stilul și structura discursului, puțin mai târziu Cicero denumeste retorica *ars bene dicendi* („arta de a vorbi bine”), arta de a convinge cu dovezi bine alese, dar și printr-un stil bine elaborat. De-a lungul timpului însă, „retorica” sau *ars bene discendi* devine *ars ornandi* („arta împodobirii discursului”), rezumându-se la o teorie a figurilor de stil și dizolvându-se în poezică.

În concluzie, raționalitatea îmbracă diferite forme. Este însă eronată ridicarea la rang de model unic a unui tip de raționalitate, la care să aspire și să fie judecate toate celelalte performanțe intelectuale. Argumentarea este un tip relevant de raționalitate, cu nimic mai prejos decât oricare altă, deoarece înlesnește înțelegerea și ameliorarea gândirii și a comunicării ei, rămâne permanent în legătură cu practica întemeierii și a criticii ideilor în toată diversitatea ei.

Student: *Unde situăm argumentarea, în lumina celor prezentate, filosofie, logică, retorică?*

Profesor: O investigație, chiar succintă, asupra argumentării, relevă importanța unor conexiuni cu alte domenii:

- relația cu teoria comunicării, deoarece orice argumentare este un instrument și un act de comunicare;
- relația cu retorica (teoria elocinței), evocată magistral de Platon în dialogurile Euthydemos, Phaidros, Sofistul, Republica ș.a., deoarece argumentarea intervine și în oratorie, în construirea și producerea unor discursuri cu intenție persuasivă;
- relația cu psihologia, deoarece orice argumentare este și un fapt de intervenție individuală sau socială;
- relația cu teoria acțiunii eficiente (praxiologia), deoarece orice argumentare urmărește și convingerea interlocutorului (sau auditoriului);
- relația cu logica întrebării (erotetica), deoarece orice argumentare se prezintă, explicit sau implicit, ca un schimb de întrebări și răspunsuri în marginea unei teze care trebuie dovedită;
- relația cu etica, deoarece orice argumentare poate produce efecte asupra individului sau grupului, iar aceste efecte pot sta sub semnul binelui sau al răului.

Însă, sub aspect structural, cea mai semnificativă relație este cu logica, întrucât argumentarea, ca „practică logică” sau „logică în acțiune”, este un demers aplicativ integrat imperativelor raționalității. Ce investighează logica? Raționamentul în sine (inferența în terminologia modernă), ca expresie a raționalității pure. Ce investighează argumentarea? Tot raționamentul, însă aflat în condiții concrete de funcționare și corectitudine:

- nivel corect sau incorect de utilizare a raționamentului sub aspect logic;
- valoarea lui în raport cu teza ce trebuie argumentată;
- auditoriul pentru care se argumentează;
- finalitatea urmărită prin argumentare;
- gradul de eficiență în justificarea unei propoziții ș.a.

Istoria logicii consenmează și similitudini de sens pentru termenul de „raționament”, atât pentru investigația logică, cât și pentru cel de argumentare, fapt datorat tipului de definiție (fie mai îngust sau tehnic fie mai larg) dat logicii de către autorii semnificativi, sau modului cum aceștia înțelegeau menirea și interesul logicii pentru educație.

Reamintim că, în epoca modernă, până către sfârșitul secolului al XIX-lea, a dominat o viziune mentalistă despre logică, amestecul problematicii propriu-zis logice cu cele ale psihologiei (logica ar avea menirea de a studia „formeale gândirii”) considerate independent de obiectele sau conținuturile la care se aplică și, ca derivat al acestei viziuni, amestecul cu problematica specifică epistemologiei și metodologiei. De aici și lărgirea nepermisă a statutului logicii, de a formula reguli pentru buna întrebuintare a minții, deci cu efecte pedagogice benefice pentru gândire.

În logica contemporană, însă, prin „raționament” se înțelege o mulțime de propoziții în cadrul căreia una dintre ele este desemnată drept concluzie, iar toate celelalte drept premise. Sub aspectul validității formale a raționamentului accentul cade pe decurgerea necesară, care se traduce prin imposibilitatea ca propoziția desemnată drept concluzie să fie falsă când toate premisele sunt adevărate.

Mai mult, în sens restrâns (tehnic), logica formală contemporană nici nu are ca obiect de studiu raționamentul, ci relația de consecință logică, adică o propoziție ce decurge necesar dintr-o mulțime dată de alte propoziții.

În argumentările reale, premisele unui raționament trebuie să fie acceptabile, iar în sprijinirea unei concluzii se pot invoca și alte propoziții atunci când ea nu decurge în mod necesar (în sensul logicii formale). Decurgerea în sens logic-formal nu este o condiție nici suficientă și nici necesară pentru folosirea unor propoziții ca argumente în sprijinul altora. În argumentare legăturile logice dintre propoziții trebuie să fie simple și evidente, astfel încât recunoașterea lor să nu presupună apelul la cunoștințele speciale de logică.

O primă concluzie poate fi degajată: problematica teoriei argumentării este diferită de cea a logicii în sens restrâns (a logicii formale sau deductive), iar pentru practica argumentării – orientată spre ameliorarea deprinderilor greșite de gândire (priciperea de a formula ideile, de a le oferi justificări, de le comunica altora, de a le evalua și critica ș.a.), acuratețe și eficiență în procesele de cunoaștere și în luarea deciziilor – relevanța logicii formale este doar indirectă sau în plan secund.

În argumentare, ca practică a raționamentului, se apelează la exemple reale, luate din practica gândirii istorice, juridice, politice, filosofice, jurnaliste, din viața cotidiană, publică sau privată.

Student: *Domnule profesor, învățăm să argumentăm pentru a convinge interlocutorul/auditoriul cu privire la teza aflată în discuție, dezbateri sau dispută. Pentru a se obține acest rezultat, fără îndoială, punem în mișcare variate tehnici de argumentare. Care sunt acestea?*

Profesor: Convingerea, persuasiunea, manipularea.

Convingerea, acțiunea de a convinge, înseamnă a face pe cineva să accepte adevărul unei teze, să adere la o opinie. Aici putem vorbi mai degrabă despre rezultatul unui demers rațional, chiar logic, constrângător, în sensul că rezultă din prezentarea unor probe indubitabile. Această explicație ne este sugerată chiar de originea cuvântului, *convictio* (de la *vincere*), „înfrângere completă”, în cazul de față „victorie a rațiunii”. Dacă în argumentare se trece cu succes de filtrul criteriilor de evaluare, atunci ea devine convingătoare. În caz contrar este neconvingătoare pentru auditoriul vizat, întrucât, deși pot fi utilizate enunțuri adevărate sau acceptabile, ele sunt vehiculate cu tehnici de argumentare neadecvate.

Persuasiunea (acțiunea de a persuade) înseamnă a determina pe cineva să acționeze în sensul dorit, bineînțeles, în urma argumentării. Aici putem vorbi despre tehnici de influențare, care vizează dimensiunea emoțională, imaginația, sugestia și pare a avea ca scop adeziunea liberă a interlocutorului, așa cum sugerează chiar originea cuvântului *persuasio* (de la *suadere*, „a sfătui”), deci „a influența decisiv”. Deci „a persuadea” înseamnă mai mult decât „a convinge”, fiindcă se adaugă și obținerea forței necesare trecerii la acțiune. Persuasiunea este determinată mai mult de atitudinea

interlocutorilor față de valabilitatea argumentelor și de legătura lor cu teza susținută. Așadar, persuasiunea nu este o limită (cu atât mai puțin o eroare) a actului de argumentare, ci, dimpotrivă, există numeroase situații argumentative când este dificil să găsești temeiuri care să fie acceptate de auditoriul și ale căror legături cu teza să fie unanim recunoscute. Disputele argumentative cele mai animate se poartă în legătură cu temeiurile și tezele care lasă loc construcțiilor alternative, prin susținerea sau respingerea tezei și susținerea tezei opuse.

Manipularea înseamnă impunerea unei teze prin înșelătorie, fie prin prezentarea unor argumente false (afirmații mincinoase), fie prin folosirea în mod intenționat a unor raționamente greșite, dar având aparența corectitudinii (sofisme), care urmăresc inducerea în eroare a interlocutorului.

Manipularea prin argumentare este utilizată astăzi în forme din ce în ce mai subtile, uneori agresive: de la dezbaterile politice și disputele polemice pe diferite teme de actualitate, până la discuțiile cotidiene din viața noastră privată, publică, profesională, când se urmărește obținerea succesului cu orice preț.

Nu putem nega faptul că, în anumite situații, discursul argumentativ manipulator poate fi benefic pentru interlocutor sau auditoriu, individ sau colectivitate.

Lumiņa Hutupan-Dinu – O „HARETISTĂ” DE 24K

(Urmare din pag. 1)

Ce simte un campion?

Am obținut niște performanțe la care nici nu visam. La prima cupă a Ligii Campionilor am simțit o bucurie enormă, la a doua a fost un succes nesperat și i l-am dedicat mamei, iar la a treia, începusem să mă obișnuiesc. Pentru că, la Krim, toată lumea se gândește numai la Liga Campionilor și făceam totul ca să o câștigăm.

Care este cheia reușitelor tale?

Foarte multă muncă, ambiție, mentalitate de învingătoare, dar trebuie să ai și șansă și credință în Dumnezeu. Când iubești, însă, acest sport, muncești cu plăcere și dai tot ce ai mai bun din tine.

Te consideri o persoană realizată?

Da, din toate punctele de vedere. Am avut o copilărie grea, am fost șase frați la părinți, patru băieți și două fete, și nu am avut în fiecare zi carne pe masă, dulciuri sau ce ne mai doream noi. De aceea a trebuit să muncim și să ne

descurcăm. Mă bucur că atât eu, cit și sora mea, Elena, care este tot handbalistă, am putut să o ajutăm, mai târziu, pe mama.

Cum te caracterizezi?

Sunt o fire oneri blândă, alteori rea. Ți-o plătesc cu aceeași monedă. În schimb, pun foarte mult la suflet, sunt ambițioasă și, când vreau ceva, realizez. De aceea, pe plan handbalistic, pot să spun că sunt mulțumită pe deplin.

Ce te tentează?

Ce să zic? Mi-aș dori multe, dar nu mă pot hazarda să-mi cumpăr cine știe ce. Nu am avut bani când eram mică, iar acum nu mă pot sparge în figuri. Am câștigat bani cu foarte multă muncă și vreau să am o casă cu tot ce trebuie, iar copilul sau copiii mei să nu suferă de nimic.

Care performanța îți este cea mai dragă?

Eu zic că cea mai importantă este medalia de argint de la Campionatul Mondial de la St. Petersburg. Pe lângă această medalie cu echipa României, am avut foarte multe Ligi ale

Campionilor câștigate, trei din cinci finale jucate, foarte multe trofee de cel mai bun portar, asta și datorită echipei. Fără ajutorul echipei unde am jucat, nu puteam să obțin aceste rezultate. Eu zic că, una peste alta, sunt foarte mulțumită de munca depusă până acum și nu-mi pare rău de anii care au trecut pe lângă mine, pentru că, totuși, am realizat ceva.

Ai face același lucru, dacă ai întoarce anii?

Aș mai da încă 10 ani înapoi și aș continua tot la fel de bine pentru că tot ce-am obținut până acum, la echipele de club sau la echipa națională, am obținut pentru că am fost o fire ambițioasă, puternică și mi-am dorit să câștig. Din fiecare antrenament am vrut să câștig ceva, să fiu împăcată sufletește și fiecare meci voiam să-l câștig ca să-mi fie bine în ziua

respectivă și mai departe, să nu sufăr că am pierdut acel joc.

Ai vreun regret?

Acum nu mai am. Îmi doream să devin mamă și, în fine, visul mi s-a îndeplinit. Am o fetiță minunată. Nici pe plan sportiv nu mă plâng, sunt foarte bucuroasă. Viața de sportivă este foarte grea, cere foarte multe sacrificii, dar mi-a adus și mari satisfacții.

Un gând pentru sărbătoarea de 20 de ani a Universității Spiru Haret?

Dacă a ajuns la acești ani frumoși, înseamnă că și-a făcut foarte bine datoria. Eu îi urez mult succes în continuare și să aibă cât mai mulți sportivi de mare performanță absolvenți ai Facultății de Educație Fizică și Sport!

BIOGRAFIE

Zodie: Scorpion (născută pe 6 noiembrie 1971, la Piatra Neamț); Ultimul club la care a activat: Olțchim Rm. Vâlcea

Palmares:

2000 – locul patru, cu echipa României, la CE de la București;
2001 – câștigătoare a Ligii Campionilor cu *Krim Neutro Roberts Ljubljana* (Slovenia);
2002 – câștigătoare a Ligii Campionilor cu *Kometal Skopje* (Macedonia);
2003 – câștigătoare a Ligii Campionilor și a Supercupe Europei cu *Krim Eta Maltiza* (Slovenia);
2004 – câștigătoare a Supercupe Europei și finalistă a Ligii Campionilor cu *Krim Eta Maltiza* (Slovenia);
2005 – medalie de argint, cu echipa României, la CM de la St. Petersburg; cel mai bun portar al competiției;
2006 – finalistă a Ligii Campionilor cu *Krim Eta Maltiza* (Slovenia);
2007 – câștigătoare a Cupei Cupelor și a Supercupe Europei cu *Olțchim Rm. Vâlcea*;

– locul patru, cu echipa României, la CM din Franța
Multiplă câștigătoare de titluri și cupe naționale în România, Slovenia și Macedonia;
2008 – locul șapte, cu naționala României, la Jocurile Olimpice de la Beijing, și locul cinci, la Campionatele Europene din Macedonia. Desemnată, în dese rânduri, cel mai bun portar la marile competiții europene și mondiale, la care a participat; Handbalista anului, 2008, în România.

S-a retras definitiv din activitate în mai 2009, iar, în prezent, este antrenor secund la lotul național feminin de handbal al României. Este căsătorită și are o fetiță, Ștefania, de 6 luni.

Atelier de scriere creativă

Cultura tinerilor – încotro?

Facultatea de Litere din cadrul Universității *Spiru Haret* a organizat joi, 11 noiembrie, prima ședință din acest an universitar a *Cercului studențesc de studii și creație literară*. Tema întâlnirii, am fost asigurată, este actuală și generoasă: *Cultura tinerilor – încotro? Atelier de scriere creativă*.

La această activitate de anvergură au participat tineri preocupați de cercetarea științifică și de creație literară – masteranzi și studenți ai universității noastre, dar și elevi pasionați de literatură ai unor școli de prestigiu din Capitală și din

provincie. Toți aceștia au avut șansa de a intra în dialog cu profesori universitari ai Facultății de Litere din cadrul Universității *Spiru Haret*, dar și cu dascăli din învățământul preuniversitar – inspectori generali și inspectori de specialitate ai unor inspectorate școlare județene – Vrancea, Dâmbovița, Prahova, aflați în relații de colaborare cu facultatea, directori de școli, profesori metodisti, specialiști în domeniu, autori de manuale, din București – Școala Normală „Elena Cuza”, Colegiul German „Goethe”, Colegiul național „George Coșbuc”

etc – și din alte localități ale țării, cadre didactice care apreciază realizările Universității *Spiru Haret* pe linie profesională, dar și condițiile de excepție asigurate studenților haretști.

Profesorii prezenți au detaliat câteva modalități utilizate în scopul întemeierii unei culturi solide tinerilor, aducând și cărți proprii, iar studenții și elevii au fost invitați să citească din încercările lor literare. Dincolo de conținutul științific, transmis studenților sau elevilor, profesorii invitați sunt preocupați de realizarea unui dialog rodnic privind cultura și educația. Rezultatul va fi,

cu siguranță, o creștere a calității educative în cadrul procesului de învățământ, prin formarea unor tineri competenți și motivați, bine pregătiți și temeinic educați, ca persoane responsabile și libere.

Elevii invitați vor fi fost cu siguranță atrași de personalitatea profesorilor de prestigiu din Facultatea de Litere și au cunoscut realitatea unei instituții de prestigiu.

Moderatoarea acestei activități a fost doamna conf. univ.dr. Miorița Got, coordonatoarea *Cercului studențesc de studii și creație literară* al Facultății de Litere.

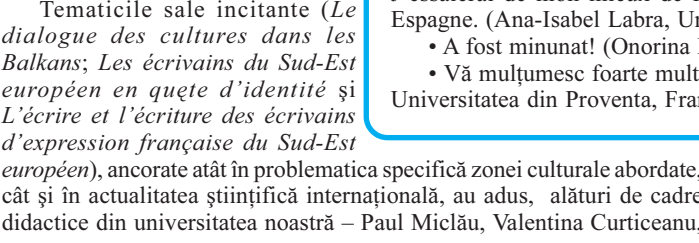
Colocviul internațional

„SCRIITORI DE EXPRESIE FRANCEZĂ DIN SUD-ESTUL EUROPEI”

Colocviul internațional *Scriitori de expresie franceză din sud-estul Europei* , organizat anual în cadrul amplului proiect de cercetare francofonă *« Ruptures et/ou continuités identitaires chez les écrivains d'expression française du Sud-Est européen »*, inițiat de Universitatea *Spiru Haret*, a devenit, deja, o tradiție. Încă de la prima ediție, această manifestare științifică s-a bucurat de sprijinul, de parteneriatul fructuos al Agenției Universitare Francofone.

Tematicile sale incitante (*Le dialogue des cultures dans Les Balkans; Les écrivains du Sud-Est européen en quête d'identité și L'écriture et l'écriture des écrivains d'expression française du Sud-Est européen*), ancorate atât în problematica specifică zonei culturale abordate, cât și în actualitatea științifică internațională, au adus, alături de cadre didactice din universitatea noastră – Paul Miclău, Valentina Curticeanu,

Mihaela Chapelan, Tamara Ceban, Mircea Mihalevski, Paula Angelescu, Alexandru Matei ș.a., din alte instituții de învățământ din România – Mariana Perșanu (ASE), Iuliana Paștin (Universitatea *Dimitrie Cantemir*), masteranzi: Carmen Delurințiu, Livia Floroiu – numeroși specialiști străini recunoscuți în domeniul de cercetare al științelor umaniste. Amintim,

printre aceștia : Alain Vuillemin (Universitatea din Artois, Franța), Efratia Oktapoda (Universitatea Paris IV, Sorbonne, Franța), Ilir Yzeiri (Albania), Najib Redouane (California State University, S.U.A.), Estelle

Variot (Universitatea din Proventa, Franța), Ljiljana Matić și Diana Popović (Universitatea din Novi Sad, Serbia), Hélène Lenz (Strasbourg), Ana-Isabel Labra (Universitatea Alcalá, Spania), Elena Prus (ULIM Chișinău), Julie Paulesc (Arizona State University)etc.

Cea de-a treia ediție a acestui colocviu s-a derulat în zilele de 5 și 6 noiembrie, la sediul Facultății de Litere a Universității *Spiru Haret*, și a propus o cercetare aprofundată a diverselor tipuri de scriitură practicate de scriitorii de origine sud-est europeană, care au ales să creeze în limba franceză.

Programul colocviului a cuprins comunicări, ateliere și mese rotunde. Lucrările s-au raportat la actul de scrie și la particularitățile scriiturii scriitorilor din spațiul sud-est european, care s-au exprimat în limba franceză. Comunicările, care s-au desfășurat în acest cadru tematic general, au avut în vedere componente ale actului de a scrie, între care un rol important îl au impulsul de a scrie sau dificultățile care pot interveni în procesul de creație. Este de la sine înțeles că au existat investigații cu privire la limba în care aceștia au scris, precum și situația, des întâlnită, a debuturilor literare în limba maternă și trecerea la limba franceză, ca limbă de adopție.

Au fost propuse, de asemenea, dezbateri care au vizat genurile discursului: autobiografic, memorialistic, eseistic, ficțiune, poezie.

Participanții s-au raportat mai ales asupra aspectelor scriiturii: tradițională, modernă și postmodernă; este necesar, însă, să mergem și mai departe și să ne aplecăm asupra tehnicilor de scriere în sine. Astfel, se impune valorificarea modelelor actuale de analiză, precum naratologia, teoriile și tehnicile descriptive, figurativă.

Cercetările asupra discursului ar trebui să pună în valoare anumite câștiguri ale pragmaticii literare, cât și aspecte lingvistice precum cele ale lexicului și semanticii, anumite probleme ale structurilor gramaticale și, bineînțeles, ale enunțării.

Ca un corolar al analizelor propuse, s-au prospectat și perspectivele scriiturii la nivel național, francofon și global.

Profesor universitar dr. arh. Mariana Stoian nu mai este printre noi.....

(Urmare din pag. 1)

Și-a început cariera universitară la 1 septembrie 1961, când, în urma rezultatelor strălucite din anii de studii la Institutul de Arhitectură *Ion Mincu* din București, a fost oprită ca asistent la Catedra de *Arhitectură Industrială*, condusă de profesorul arh. Mircea Enache. În cadrul acestei catedre a funcționat mai mulți ani în colectivul profesorului arh. I. Găleşanu. În anii '70-'80 a lucrat în Catedra de *Proiectare* alături de profesorii arhitecți Ion C. Ressel și Aurelian Rășcanu.

A urcat treptele carierei universitare până la gradul de profesor universitar, ca urmare a unor lucrări științifice strălucite și a proiectelor la care a fost autoare sau coautoare.

După ce, în anii '90, a fost profesor asociat al Facultății de Arhitectură de la Universitatea *Spiru Haret*, a dat curs solicitării profesorului dr. arh. Cornel Dumitrescu, decanul de atunci al Facultății de Arhitectură, și, de la 1 octombrie 2000, a fost angajată aici cu norma de bază. Cu multă competență și dăruire profesională, în calitate de Șef de catedră *Proiectare și Sinteză de Arhitectură*, a îndrumat mai multe serii de studenți arhitecți.

Dincolo de amintirile personale despre omul deosebit care a fost, despre eminentul pedagog, despre profesionistul cu o solidă cultură, dăruit cu har, am căutat în orele ce au urmat după aflarea tragice vestii a dispariției kolegei noastre, să află câteva dintre gândurile colegilor, care i-au fost alături mai mulți ani în Catedra *Sinteză de Arhitectură*.

Profesorul dr. arh. Vasile Marcu: „Despre profesor dr. arh. Mariana Stoian este foarte greu acum să-mi exprim gândurile, acele gânduri de maximă concizie sau mai degrabă esențiale, despre Omul, Ființa ce dispăre atât de brutal din mijlocul nostru, al prietenilor, colegilor, cunoștințelor. Este aproape incredibil să realizezi că Omul Mariana Stoian, care până mai ieri constituia un prilej de a-i admira optimismul, bunătațea, dar și fermitatea departe de orice compromis, care ne coplesea cu adevărată ei camaraderie, Mariana noastră a

luat calea celor veșnice. Frumoasă și plină de har, cadru didactic, arhitect talentat, cum am cunoscut-o, în anii studenției mele, așa a rămas până în ultimele clipe ale vieții. Demnă, discretă, carteziană, cu o remarcabilă ordine a raționamentului, cum am cunoscut-o în grupul de cadre didactice ale profesorului Ion Ressel și Aurelian Rășcanu, așa a fost și în cadrul corpului profesoral de la Universitatea *Spiru Haret*. Este greu, foarte greu să ne despărțim de tine, buna noastră colegă, Mariana.... Un gând bun însoțit de creștinescul „Dumnezeu s-o ierte”.

Conf. dr. arh. Sorin Minghiat: A fost o femeie admirată în tinerețe... Om sever, dar corect, de fapt un mare sufletist. Avea un fond prietenos, bazat pe principii foarte riguroase.

Poseda o vedere de ansamblu remarcabilă și punea degetul pe rană la corecturile cu studenții. De aceea a avut rezultate atât de remarcabile la diplomele studenților pe care i-a îndrumat. Dincolo de cele afirmate, consider că a fost o mare arhitectă. Am amintiri foarte plăcute despre camaraderia și încrederea pe care mi le-a arătat.... Una dintre aceste amintiri îmi vine acum în minte. Atunci când am fost făcut lector, la Institutul de Arhitectură *Ion Mincu*, Mariana Stoian a făcut parte din comisia delegată de Minister. Examenul l-am susținut în sala unde își ținea orele de Atelier. La examen, am desenat pe tablă mai multe detalii cu cretă colorată. După jumătate de ora, când am intrat în acel atelier, desenele mele nu erau încă șterse de pe tablă. Am aflat că le spusese studenților: „Vă rog să nu ștergeți desenele lui Sorin...” Am fost atunci foarte emoționat....Era un om echilibrat, cu principii solide.

Conf.univ. dr. Ana Maria Hariton: „Mariana Stoian a fost un om de o mare generozitate, total dedicată învățământului de arhitectură. Remarcabilul ei talent în exprimarea grafică a servit drept model generațiilor de studenți, pe care i-a îndrumat cu competență și înțelegere. Detecta cu un ochi sigur talentul și aștepta din partea studenților ei aceeași perseverență în studiu și în dăruirea pentru profesie, de care ea însăși dădea dovadă. Nu tolera lenea, incompetența, dezinteresul, pe care le sancționa aspru. Lucrând cu studenții din anii mari, a avut un rol

esențial în formarea lor ca arhitecți, căutând să găsească și să scoată la lumină calitățile fiecăruia. Proiectele de diplomă îndrumate de profesor universitar Mariana Stoian erau de cele mai multe ori impresionante, stând mărturie a interesului constant și a dăruirii îndrumătorului. A creat în jurul ei colective de an sudate, lucrând ore în sir în afara programului cu colaboratorii, care vedeau în ea un exemplu de urmat, pentru felul în care aborda activitatea de atelier, dar și datorită calităților ei umane. Mariana Stoian rămâne un exemplu de generozitate, sinceritate, și totală dăruire pentru profesie.

Lector univ. drd. Nicolae Ionescu: E greu de spus ceva în aceste momente. Am colaborat zilnic, aproape trei ani, cu eminenta profesoară, care a fost, și greu pot să separ secevențe din acești ultimi ani...Îmi amintesc mereu bucuria pe care o avea când venea la Facultate, dedicația ei pentru învățământul din această facultate. Ajuta pe toți studenții să își corecteze soluțiile, se lupta cu fiecare în parte, cu autoritate, dar și cu o răbdare greu de imaginat. Avea fler, știa să vadă acolo unde era valoarea, îi ghida pe cei buni să devină și mai buni. Toți cei din jur recunoșteau plăcerea ei cea mai mare: aceea de a fi un profesor adevărat.

Totdeauna aveam ce învăța pe lângă un asemenea profesor! Îmi este greu să mă gândesc acum la o întâmplare anume. Așa cum am cunoscut-o, pot afirma că ne dădea nouă, colaboratorilor ei, multă încredere. Amintirea cea mai de preț pe care ne-a lăsat-o: o dăruire totală pentru învățământul universitar. În vară am întâlnit-o de două ori. Avea o mare bucurie; se simțea bine, părea că tratamentul medical dăduse rezultate pozitive, abia aștepta să se întoarcă în Facultate. Mi-a spus: „Mergem împreună mai departe. Vreau să ducem copiii pe care-i avem la grupe, mai departe, împreună.” Da....ne inspira nouă, tuturor „autoritatea de profesor universitar, așa cum o știm din anii studenției noastre. A fost un profesor, cu majuscule...”

Dumnezeu să o odihnească în pace!

Colocviu franco-român de psihanaliză:

RUȘINE, CULPABILITATE ȘI IDEAL

(Urmare din pag. 1)

Comunicările au relevat aspectele profunde, pe care sentimentele de vinovăție și de rușine, induse de diferite contexte sociale, le generează la nivel subiectiv, profund inconștient. Ca o replică, o tentativă de reparare și revalorizare, suprainvestirea unui ideal va crea o dinamică psihică, ce se poate deveni purtătorul unui proces autodestructiv. Au fost subliniate, de asemenea, coordonatele bazale ale constituirii psihice ale subiectivității,

În cadrul colocviului fost abordate subiecte de mare actualitate în peisajul științific internațional, după cum urmează:
• prof. univ. dr. Vladimir Marinov – *Rușine, culpabilitate și ideal la nepoții colaboraștilor*;
• prof. univ. dr. Florin Tudose – *Rolul modificărilor sociale majore în patomorfoza tuburilor afective*;
• prof. univ. dr. Marianne Baudin – *Figuri corporale ale rușinii*;
• lect. univ. dr. Matei Georgescu – *Dubul motiver și idealul*;
• prof. univ. dr. Jean-Francois Chintaretto – *Rușine, culpabilitate și ideal la martorul supraviețuitor*;
• prof. univ. dr. Marie-Christine Pheulpin – *Între pasiune și ideal*;
• prof. univ. dr. Jean-Pierre Pinel – *Devenirea idealurilor instituționale în hipermodernitate*;
• lect. univ. drd. Rodica Matei – *Nichita Stănescu - Rușinea între cuvânt și corp*.

DIALOGUL ORAȘE – UNIVERSITĂȚI, ÎN SERVICIUL DEZVOLȚĂRI LOCALE

Lector univ.drd. arh. Maria DUDA

Adunarea generală anuală a Asociației internaționale a primarilor francofoni (AIMF) a fost prezidată de Bertrand Delanoë, primarul Parisului, și a reunit peste 400 de aleși locali reprezentând 200 de orașe sau asociații ale orașelor de tradiție francofonă din 48 de țări. Întâlnirea s-a desfășurat la Rolex Learning Center din campusul Școlii Politehnice Federale din Lausanne (*EPFL*). O întregă zi colocviului a fost dedicată temeii „Dialogul orașe-universități în serviciul dezvoltării locale”. Dezbaterile în jurul problemelor privind conducerea, dezvoltarea economică, colaborarea tehnică, dezvoltarea durabilă a orașelor a oferit membrilor asociației un spațiu de reflexie și propuneri pentru programul viitor.

Universitatea *Spiru Haret* a participat la acest eveniment, fiind reprezentată de lector univ. drd.arh.Maria Duda – care a avut o intervenție la Atelierul cinci – Propuneri privind dezvoltarea urbană durabilă a Bucureștiului rezultate din workshopul *Scenarii urbane*.

În ziua a doua s-au desfășurat alegerile pentru membrii biroului de conducere a AIMF.

AIMF se încadrează în noul model de cooperare ce dă prioritate

- creșterea vizibilității internaționale a colectivității locale și întărirea capacității acestuia de a negocia cu statul.

Prin urmare, nu este vorba de a trata deficiențele structurale și necesitățile de bază ale grupurilor vulnerabile din orașe, ci de a ajuta conducerea locale, cu mijloace tehnice proprii, pentru a face față acestor deficiențe.

În concluzie, obiectivul AIMF este de a îmbunătăți exercitarea funcțiilor de bază ale administrației publice locale pentru a face din oraș un oraș durabil, necesar construit pe solidaritate cu strategiile de economisire a resurselor, de gestiune a fluxurilor, de echitate socială și coeziune între teritorii.

Pentru a realiza acestei ținte, AIMF a prevăzut, în programul pe patru ani, adoptat în 2009, la Adunarea generală de la Paris, să dezvolte o rețea de experți teritoriali, să încurajeze și să dezvolte dialogul între oraș și universitate.

Întâlnirea de la Lausanne a deschis această dezbateri. Care au fost așteptările celor doi actori? Au rezultat trei teme pentru a concretiza aceste așteptări și propuneri savoir-faire (know-how): patrimoniul, guvernarea și dezvoltarea durabilă.

Dezbaterile s-au desfășurat în cinci ateliere: *Universitatea în oraș, Universitatea parteneră a dezvoltării economice, Guvernarea, Patrimoniu, Dezvoltare urbană durabilă*.

Patrimoniu, Dezvoltare urbană durabilă.

Primul atelier – *Universitatea în oraș* – a dezbătut raportul avantaj-dezavantaje ale prezenței unei universități într-un oraș. Pe de o parte, prezența unei universități dinamizează viața economică, socială și culturală a orașului, dar, pe de altă parte, creează probleme legate de transport, de cazare și de așezare a campusurilor universitare la marginea orașelor, în cartiere defavorizate.

Al doilea atelier – *Universitatea parteneră a dezvoltării economice* – a adus în atenție că universitatea reprezintă un rezervor nesecat de idei novatoare și de persoane calificate, pe care un oraș le poate integra. Orașele cu universități pot deveni centre economice, medicale sau tehnologice importante.

Al treilea atelier – *Guvernarea* – a evidențiat că logica competiției a atins politicile locale (cultura, comunicarea, amenajarea teritoriului, urbanismul, dezvoltarea economică). Lansarea de mari proiecte urbane a contribuit la transformarea guvernării unui oraș, prin faptul că o colectivitate nu se poate mulțumi cu soluții oferite birocrației. Guvernarea trebuie să fie flexibilă, sensibilă la modificările mediului. Universitatea este capabilă să analizeze mecanismul acestor bulversări, să anticipeze evoluțiile și să formeze persoane calificate, de care au nevoie comunitățile.

Al patrulea atelier – *Patrimoniu* – a relevat că, pentru oraș, patrimoniul arhitectural, natural și cultural reprezintă un important potențial de dezvoltare. Dar, datorită exploziei demografice din orașe, acest patrimoniu este expus riscului de alterare sau de distrugere. Universitățile și orașele pot lucra împreună pentru a identifica și a clasifica acest patrimoniu și de a-l integra în proiectele de amenajare ale teritoriului.

Al cincilea atelier – *Dezvoltare urbană durabilă* – a abordat diversele necesități pe care le implică dezvoltarea unui oraș: locuințe, circulație, spații publice, deșeurile, distribuția apei, sănătate, protecția mediului...pentru a cita numai câteva dintre ele. Fiecare domeniu este complex și cere implicarea experților, pentru o analiză pertinentă și de a soluții. Ca urmare, universitățile sunt un partener esențial pentru orașe, prin specialiștii pe care îi formează, prin cercetările pe care le fac. În paralel, orașele sunt un teren privilegiat de studiu pentru cercetători; ele sunt surse de studii și oferă posibilitatea de a verifica rezultatul cercetării cu realitatea.

În urma acestor dezbateri, participanții au recomandat crearea de relații între universități și orașe, pentru o mai bună cunoaștere reciprocă și de dezvoltare a cooperării în cadrul unor proiecte concrete.

TOP 500 - UNIVERSITĂȚILE DE CLASĂ MONDIALĂ – IDEAL, REALITATE, FRUSTRARE?!

(Urmare din pag. 1)

SISTEMUL SHANGHAI

Problematica ierarhizării și clasificării universităților a fost provocată de preocupările unor specialiști de la Universitatea *Jiao Tong-Shanghai*, din China, de a identifica diferențele dintre universitățile chineze și cele de pe alte continente. În acest scop, ei au elaborat un sistem de clasificare academică a universităților lumii, întemeiat pe o metodologie de clasificare privind selecția universităților, criteriile de selecție și ponderea lor, definirea indicatorilor și stabilirea surselor de date necesare efectuării clasificării.

În construcția sistemului, s-au avut în vedere următoarele:

- a. cu privire la selecția universităților:
- luarea în considerare a universităților ale căror cadre didactice sau absolvenți au obținut Premiul Nobel;
- numărul de cadre didactice care au obținut cea mai importantă medalie pe care o poate obține un matematician (Premiul Fields Medal);
- cei mai citați cercetători sau lucrări apărute în publicațiile „Natura și Știința”, cea mai relevantă revistă științifică;
- universitățile cu un număr semnificativ de lucrări și de studii indexate în Indexul Extins de Citare Științifică (SCIE) și în Indexul de Citare în Științele Sociale (SSCI);

Harvard

b. cu privire la criteriile de clasificare și a ponderii lor, universitățile sunt clasificate potrivit performanței lor academice sau de cercetare, considerându-se, pentru fiecare indicator, criteriu, scorul de 100, iar celelalte instituții sunt calculate ca procent din scorul de referință;

c. cu privire la indicatorii utilizați, aceștia vizează:

- calitatea educației;
- calitatea personalului didactic;
- rezultatele cercetării științifice;
- performanța academică per capita a instituției.

În ultimă instanță, acest tip de evaluare și ierarhizare se adresează, în primul rând, universităților și managementului acestora, în vederea îmbunătățirii și modelării sau remodelării strategiilor, politicilor și sporirea competitivității lor pe plan național și internațional.

Clasificarea academică Shanghai a fost criticată pentru că, prin metodologia utilizată, favorizează instituțiile universitare mari, cu vechime și bine întemeiate, cu accent pe cercetarea științifică și pentru că majoritatea indicatorilor săi nu este adecvată clasificării universităților după mărime.

QS WORLD UNIVERSITY RANKINGS

Pe parcurs, pornind de la acest sistem de ierarhizare, de la semnalarea unor limite ale acestuia și de la criticile ce i s-au adus, au apărut și alte sisteme de clasificare, realizate din alte perspective și cu alte obiective. Unul dintre acestea, care s-a impus pe plan internațional, este QS WORLD UNIVERSITY RANKINGS (Clasificările Quacquarelli Symond ale universităților lumii), unul dintre cei mai prolifici ofertanți de informații pentru studenți și tineri profesioniști privind alegerea studiilor liceale, universitare, postuniversitare și a școlilor de afaceri, necesare și utile în alegerea și opțiunile diferitelor tipuri de studii și de pregătire pentru viața profesională activă și în lumea muncii.

Acest sistem a fost lansat în anul 2004 și a devenit foarte popular când a făcut cunoscute rezultatele cercetărilor sale, prin intermediul „top universities.com”, și când s-a constituit partener al „websites”, în anul 2009, având peste 20 de milioane de vizitatori.

Sistemul are patru componente:

- date adunate direct din peste 2000 de universități din 130 de țări din întreaga lume;
- date privind citările și studiile din fiecare universitate, produse de Elsevier’s Scopus Database, care oferă date, analize și evaluări bibliometrice;

- o privire generală asupra universităților individuale, selectate în funcție de excelența personalului didactic în cercetarea științifică și utilitatea în muncă a fiecărui absolvent al facultăților, apreciată de către angajatori;
- o privire generală a angajatorilor asupra universităților din care ar dori cel mai mult să-și recruteze resursele umane și cadrele de toate tipurile și nivelurile de specialitate.

Evaluările pe baza cărora se construiesc clasificările universităților se întemeiază pe șase indicatori distincți:

- a. evaluarea academică colegială (peer review) din cinci domenii științifice (arte și umanități, inginerie și tehnologii, informatică, științele vieții și biomedicină, științele naturale și științele sociale) - 40%;
- b. evaluările beneficiarilor (angajatorilor) cu privire la competențele profesionale ale absolvenților formați în universități) - 10%;
- c. numărul total al studenților, numărul total al cadrelor didactice și raportul dintre acestea, indicând „angajamentul în învățare” - 20%;
- d. citările lucrărilor și studiilor efectuate de către cadrele didactice sau studenți, masteranți și doctoranzi - 20%;
- e. numărul total al studenților străini și proporția acestora universitate - 5%;
- f. numărul total și proporția personalului didactic străin din universitate, ambele ca indicatori ai atractivității internaționale a universității - 5%.

Misiunea, pe care și-au propus-o inițiatorii și promotorii acestui sistem, a fost aceea de a oferi posibilitatea tuturor celor interesați de a-și valorifica potențialul, prin realizare educațională, mobilitate internațională și dezvoltare carierei. Prima preocupare a fost de a satisface necesitățile de informare ale tineretului, dar și interesele personalului didactic și de cercetare, precum și ale managerilor universitari, ale angajatorilor și ale factorilor politici, guvernamentali sau administrativi.

În întregul demers, ei au pornit de la a identifica misiunile primare ale universităților de clasă internațională, și anume: calitatea cercetării științifice, competențele absolvenților universitari, calitatea învățământului, prestigiul internațional și modalitățile de măsurare a fiecăreia dintre acestea.

Apoi, au proiectat metodologia, încercând să dezvolte și să testeze o abordare de evaluare de tipul expert Peer Review a calității academice, întemeiat pe principiile sondajelor politice on-line de anticipare a rezultatelor alegerilor, ca metodă de comparare a universităților de către „oameni inteligenți și unor oameni inteligenți”. Concomitent, au adoptat soluții valide și în ceea ce privește tratarea statistică a datelor concrete, pentru a elimina răspunsurile părtinitoare și pentru ca eșantioanele să fie cât mai reprezentative, pe discipline și pe regiuni, și, statistic, valide.

Evident că metodologia adoptată a stărnit o serie de critici, atât în ceea ce privește statutul de proprietate intelectuală a clasificărilor universităților lumii, cât și a rezultatelor metodologiei utilizate. La acestea s-au adăugat:

- respondenții vorbesc despre universitățile din care fac parte, atât cu privire la valoarea cercetării științifice, cât și la celelalte componente ale lor;
- în timp ce, angajatorii se referă activ mai ales la universitățile din care doresc să își recruteze resursele umane de care au nevoie;
- favorizează științele naturale și ale vieții, în privința citărilor, în dauna umanistelor și a științelor sociale;
- favorizează universitățile care publică în limba engleză.

Răspunzând observațiilor critice la adresa sistemului, reprezentanții acestuia insistă asupra faptului că ei acordă o mare atenție:

- verificării datelor, pe care le colectează, utilizând multiple surse;

- deși sunt colectate direct de la universități, acestea sunt verificate prin comparații cu statisticile guvernamentale oficiale și cu cele de pe site-urile web ale universităților respective;

- sistemul categorizează fiecare universitate în funcție de 12 dimensiuni, ținând seama de tipul universității, numărul de studenți, productivitatea cercetării științifice, de faptul că universitățile cu profil umanist și de arte produc mai puține lucrări de cercetare decât cele cu profil științific, tehnic, medical ș.a.;

- publică subclasificări pe cinci domenii largi științifice: științele vieții, științele naturale, tehnologiile informatice și inginerie, științele sociale, artele și umanistele;

- datele evaluărilor și clasificările sistemului oferă elemente de încredere și obiective managerilor universităților pentru planificările strategice și măsurarea performanțelor obținute în eforturile lor de dezvoltare, întrucât clasificările și ierarhizările pe care le fac nu sunt un scop în sine, ci sunt mijloace de măsurare, care pot fi utilizate împreună cu datele din alte clasificări, din datele generate interne de măsurare a performanțelor în raport cu scopurile urmărite.

WEBOMETRIX

Un alt sistem de evaluare și clasificare a universităților și unităților de cercetare științifică este sistemul WEBOMETRIX, respectiv clasificarea bazată pe datele prezentate de universități pe site-urile lor web. Acest sistem a fost elaborat din inițiativa Laboratorului Cybermetrix, un grup de cercetare al Centrului de științe umane și sociale al Consiliului Superior de Investigații din Spania. C.S.I.S.C.S.I.S. este constituit din 126 de centre și institute distribuite pe întregul teritoriu al Spaniei. Laboratorul are ca obiect de activitate analiza cantitativă a conținuturilor Internetului și web, în special a celor care se referă la procesele generării și comunicării studenților, personalului didactic, cercetătorilor, a cunoașterii științifice. Cybermetrica sau Webometrica este o nouă disciplină științifică în curs de constituire.

Clasificările realizate prin acest sistem urmăresc să ofere o motivație în plus cadrelor didactice, cercetătorilor din întreaga lume de a publica cât mai multe și mai bune lucrări pe web, făcându-le disponibile colegilor și altor oameni interesați de cunoașterea științifică indiferent de locurile unde se află.

Sistemul a fost lansat oficial în anul 2004 și este actualizat la fiecare șase luni; datele culese în luna ianuarie și iulie sunt publicate o lună mai târziu, respectiv, februarie și august.

Indicatorii cu care se operează se bazează și sunt corelați cu indicatorii tradiționali ai scientometriei și bibliometriei, scopul proiectului fiind acela de a convinge comunitățile academice și politice de importanța publicării pe web, nu numai pentru diseminarea cunoașterii academice, ci și pentru măsurarea activităților științifice, a performanței și a impactului lor, atât în lumea academică, cât și în afara ei.

Stanford

Evaluarea proceselor și rezultatelor învățământului superior pe web urmărește, de asemenea, să pună în evidență măsura în care universitățile se angajează la distribuirea electronică a activității lor, dar nu numai pe baza rezultatelor web. Ele iau în considerare și alte materiale cuprinzând informații generale privind instituțiile universitare, departamentele lor, grupurile și formațiile de cercetare sau serviciile de sprijin, personalul ce lucrează în instituție sau numărul studenților, masteranzilor, doctoranzilor etc.

În acest scop, în cadrul sistemului sunt constituite grupuri de investigare, care oferă date și informații privind:

- autoritățile universitare;
- personalul didactic și de cercetare;
- diversitatea instituțiilor, a misiunilor și obiectivelor lor;
- contextele istorice, economice, culturale, lingvistice etc. în care acestea funcționează.

Intenția proiectului este aceea de a avea în mod real acoperire globală, nu analize înguste, restrânse la câteva sute de instituții, cum sunt universitățile de clasă mondială. Singura condiție este ca instituțiile universitare și de cercetare să aibă prezență autonomă pe un web - domeniu independent.

Ceea ce este deosebit de interesant este faptul că, în acest sistem de clasificare, în ediția din 07 octombrie 2010, România, universitățile noastre, se situează pe poziția 21 dintre primele 50 de țări, în clasificările webometrix, în raport de domeniile științifice naționale și informațiile generale despre instituțiile de învățământ superior și alte informații.

Până în prezent, WEBOMETRIX a analizat 15000 de universități și a clasificat 5000, din toate continentele (Europa, America de Nord, Asia, America Latină, Africa și Oceania), în timp ce sistemul de clasificare Shanghai a evaluat 3000 și a clasificat 500.

PRINCIPIILE DE LA BERLIN

Numărul de clasificări și ierarhizări naționale și internaționale a crescut în ultimul deceniu, concomitent cu criticile aduse sistemelor consacrate. În aceste condiții, în anul 2004, UNESCO CEPES (Centrul European de Învățământ Superior), cu sediul în România, încă din 1967, și Institutul pentru Politica Educației Superioare au creat un grup internațional de Experți de Clasificare a Universităților, care, în anul 2006, la Berlin, a elaborat 16 recomandări-cadru, devenite „Principiile de la Berlin de Clasificare a unei Instituții de Educație Superioară”, ca bază de asigurare a calității a înseși sistemelor de evaluare, clasificare și ierarhizare a instituțiilor de învățământ superior.

În evaluarea validității clasificărilor și ierarhizărilor s-a pomit de la faptul că majoritatea lor acordă un rol fundamental criteriilor referitoare la performanțele universităților în ceea ce privește cercetarea științifică. Foarte puține dintre aceste sisteme acordă importanță esențială misiunii universității privind componenta învățământ a lor, respectiv, calitatea și eficiența, pe de o parte, a „predării” de către cadrele didactice, iar , pe de altă parte, a „învățării” de către potențialii beneficiari ai acesteia, respectiv, a studenților.

Pe acest temei, a fost elaborat și pus în funcțiune un nou sistem de clasificare și ierarhizare a universităților, care, cel puțin conceptual, a reușit să surmonteze limitele sistemelor anterioare, sistemul propus de Centrul pentru Dezvoltarea Învățământului Superior din Germania, o organizație nonprofit, întemeiată, în anul 1994, din inițiativa Conferinței Rectoților din Germania și a Fundației Bertelsmann, pentru a promova reforma învățământului superior din Germania și nu numai.

Ceea ce conferă specificitate acestui sistem este faptul că el nu își propune o ierarhizare propriu-zisă a universităților, ci o abordare pe clase a domeniilor de studiu (inferioare, medii și superioare), deci, nu universități considerate ca întreg. Clasificarea are în vedere un ansamblu de informații, la prima vedere banale pentru un viitor student, privind adresa instituției de învățământ, numărul locurilor din cămin, costurile, mijloacele de transport, populația orașului etc. Toate aceste categorii de informații sunt actualizate, pe fiecare domeniu, o dată la trei ani.

Prima ierarhizare a universităților făcută de Centrul german a fost dată publicității în anul 1998 și a vizat domeniile: științe, economice și chimice. De atunci, sistemul a început să se extindă și în afara granițelor Germaniei, în clasificările actuale fiind incluse unități din Austria, Elveția, Olanda, la care s-au alăturat mai recent și unități din Belgia. S-au arătat interesele de cooperare în acest sistem și unele instituții din țările nordice. Reprezentând o alternativă la sistemele considerate ca fiind consacrate, sistemul nou propus se bucură de reacții pozitive în comunitățile academice, pentru o serie de caracteristici, între care:

- gradul de libertate lăsat utilizatorului în definirea conceptului de calitate;
- absența ordonării descrescătoare a instituțiilor participante într-un „tabelou” (o listă) fundamentat pe un scor compozit;
- centrarea pe informații de pe piața muncii;
- adaptarea la procesul Bologna (clasificări pe sistem licență, master, studii doctorale);

- sporirea gradului de internaționalizare, respectiv, includerea în clasificări a unor universități de top.

Ca urmare a acestor abordări, evaluarea și clasificările Centrului german pentru Dezvoltarea Învățământului Superior diferă în foarte mare măsură de celelalte sisteme de ierarhizare a universităților, atât în ceea ce privește obiectivele, indicatorii, colectarea datelor, cât și modul de prezentare a rezultatelor, în primul rând, datorită faptului că urmăresc să răspundă necesității a două categorii de beneficiari: viitorii studenți și părinții, care doresc diferite programe de studii, sau studenții, care vor să schimbe instituția în care urmează studiile. A doua categorie de utilizatori ai evaluărilor sunt universitățile, organizațiile finanțatoare, organismele politice și administrative, comunitățile umane și sociale locale etc, interesate de analize, comparații, standarde de referință etc. În al doilea rând, datorită principiilor metodologice pe care se întemeiază evaluările și clasificările sistemului, și anume:

- nu se fac ierarhizări ale universităților în întregul lor, ci ale domeniilor științifice sau ale arilor de specializare;
- nu se operează cu scoruri globale realizate prin ponderea unor indicatori;
- nu se operează cu poziții individuale ordonate în ierarhi.

Se ierarhizează cu un singur domeniu științific sau arie de specializare, se realizează ierarhizarea multidimensională și grupări pe clase superioare, medii sau inferioare,

Acest demers pornește de la ideea că, în realitate, este imposibil să existe o universitate care să fie bună în toate domeniile de activitate, nici măcar într-unul singur, și că, prin programele de studiu, pe care le oferă, se poate afla, în același timp, în toate cele trei clase – superioară, medie sau inferioară, în funcție de domeniile specifice evaluate. Acest fapt conduce la concluzia că sistemul de care vorbim este, în esență, mai mult o clasificare și nu o ierarhizare a instituțiilor de învățământ superior, fiind în concordanță cu obiectivul asumat, de informare cât mai bogată a potențialilor săi beneficiari sau utilizatori.

Derivată din această viziune este și întreaga serie a criteriilor și indicatorilor utilizați, multitudinea de date și complexitatea procesării acestora, ca și cea a modalităților de prezentare a rezultatelor obținute.

În ceea ce privește indicatorii, sistemul cuprinde 149 de indicatori, grupați în nouă seturi, corespunzător atenției speciale ce se acordă problematicii intereselor și vieții cotidiane a studenților din instituțiile în care învață și a localităților în care acestea funcționează.

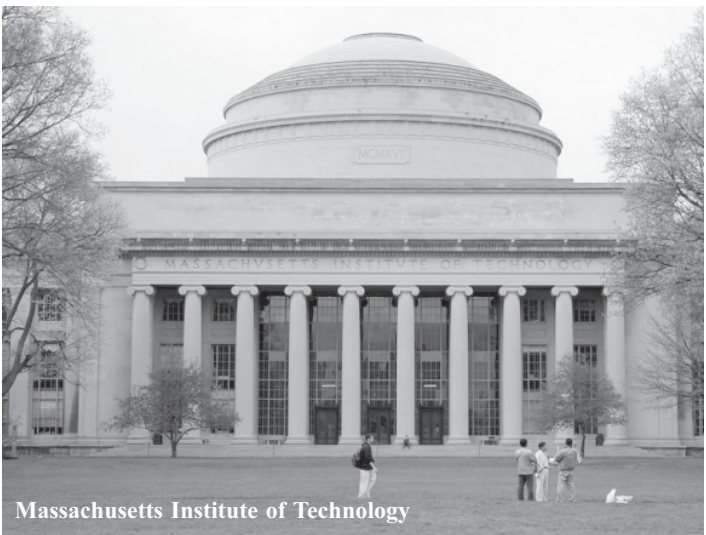
Cele nouă seturi de indicatori și distribuția acestora sunt:

- situația pieței muncii, orientarea studiilor și orientarea în carieră (23 de indicatori);
- dotările și echipamentele universității (18 indicatori);
- activitatea de cercetare științifică (15 indicatori);
- opinia generală asupra condițiilor de studii (patru indicatori);
- relațiile internaționale și orientările lor (10 indicatori);
- rezultatele programelor de studii (11 indicatori);
- specificul locației instituției educative (populația, proporția studenților, costurile de ședere în localitate, chiriile, mijloacele de transport etc);
- studenții, condițiile de admitere, număr de locuri, proporția pe sexe etc (șase indicatori);
- studiile academice și ponderea (34 indicatori).

Sistemul operează cu două tipuri de indicatori: factuali și de opinie. Pentru datele factuale, se calculează quartile, (cuartil, în statistica descriptivă, este o grupă din patru grupe egale, respectiv, 25% din populația cuprinsă într-un eșantion), universitățile fiind clasificate în funcție de acestea. În cazul indicatorilor de opinie, sunt sondate opiniile studenților privind condițiile, învățămintele și experiențele trăite în calitate de studenți, precum și satisfacțiile sau insatisfacțiile față de diferite componente ale vieții academice, și cele ale cadrelor didactice, cărora li se cere să aleagă trei instituții, din domeniul lor de specializare, care oferă cele mai bune programe de studii și pe care le-ar recomanda celor interesați.

În privința tipului de date cu care operează sursele de unde provin, cea 2/3 din date sunt colectate prin intermediul chestionarelor, iar, restul, din alte surse (analize bibliometrice, granturi de cercetare, reputație, raportul număr de cadre didactice/studenți, opinia studenților față de relația profesor-student, față de organizarea cursurilor ș.a.).

Evaluările și clasificările acestui sistem se impun și în ceea ce privește modalitățile de prezentare interactivă a datelor, valorificând facilitățile oferite de platformele electronice care permit oricărui beneficiar interesat

Massachusetts Institute of Technology

să aleagă criteriile, pe care le dorește pentru a compara diferitele programe sau instituții, și să-și creeze clasificări personale.

În plus, rezultatele pot fi vizualizate, tipărite sau transmise pe e-mail etc. În iulie 2008, din țara noastră, a fost invitată să participe la clasificarea Centrului german pe anul 2009, Universitatea Babes-Bolyai din Cluj Napoca, cu programele de licență și masterat, oferite în limbile germană și engleză. Universitatea clujeană a acceptat să participe doar cu programele de studii care se desfășoară în sistemul Bologna: patru domenii de licență (matematică, informatică, biologie și geografie) și trei de masterat (informatică, fizică și chimie).

CLASIFICAREA GLOBALĂ A UNIVERSITĂȚILOR

Numărul sistemelor de clasificare a universităților continuă să se multiplice, cel mai recent fiind Proiectul Comisiei Europene „Clasificarea Globală a Universităților”.

Faza dezvoltării proiectului a fost foarte lungă, însă contractul de realizare a lui a fost încredințat, în acest an, unui grup format din specialiști din partea Centrului German pentru Dezvoltarea Învățământului Superior și dintr-o putemică echipă academică de la Universitatea din Leiden - Olanda. Pe lângă aceste instituții sunt implicate, de asemenea, Centrul de studii pentru problematica învățământului superior de la Twente, Universitatea catolică din Leiden - Olanda și Institutul francez de științe sociale.

Acest sistem este considerat, de către reprezentanții celorlalte sisteme, ca fiind cel mai politizat, întrucât el pornește de la premisa că sistemele concepute supraalimentează valoarea lor și importanța universităților americane și engleze, respectiv a lumii academice anglofone. De asemenea, există în inima sistemului o politică implicată, faptul că toată lumea dorește să ocupe un loc bun într-o clasificare sau ierarhizare. Acestea, în condițiile în care Comisia Europeană a făcut eforturi financiare și științifice semnificative pentru a realiza un Consiliu și o arie europeană a cercetării învățământului superior, pentru a atinge și a depăși nivelurile domeniilor respective ale Statelor Unite ale Americii, dar și a respectării specificului sistemelor naționale ale învățământului și cercetării științifice ale țărilor membre, care sunt obligate să țină seama și să răspundă, în același timp, exigențelor, regionale și locale, diferite și multiple ale Europei.

În această situație, reprezentanții ai sistemelor de clasificare concurente susțin că efortul noului sistem, de a introduce o mare cantitate de date graduale pentru a produce informații privind domeniile specifice de studii, instituții, localități, în care instituțiile funcționează etc, și, îndeosebi, contextele lingvistice, istorice, economice, culturale, în care sunt situate universitățile, face, practic, imposibilă o evaluare, clasificare și ierarhizare validă a universităților, neavând semnificație pentru evaluarea și clasificarea universităților asiatice și a celor americane de top.

Cambridge

Recent, „Times Higher Education”, suplimentul ziarului britanic „The Times”, împreună cu Thomson Reuters au publicat clasificarea și ierarhizarea universităților pe anul 2010. Evaluarea acestora s-a făcut pe baza unui număr sportit de indicatori (13), în vederea lărgirii gamei de activități, atât de predare, cât și de cercetare, incluse în metodologia utilizată, precum și prin ponderea unor indicatori anteriori, cum sunt cei privind evaluările subiective ale reputației profesorilor și a măsurării mai precise a citării lucrărilor universitarilor din diverse reviste de prestigiu. În noul clasament, din primele 100 de universități, jumătate sunt ocupate de cele americane, pe locul al doilea situându-se cele din Marea Britanie, 29 de universități, Germania, pe locul trei, cu 14 universități, pe locul patru, Canada, cu 9 universități, Țările de Jos, pe poziția a cincea, iar, pe locul șase, Australia. Pe locul al optulea, cu 25 de universități, este Asia, cu instituții din China, Japonia, Hong Kong, Coreea de Sud, Taiwan, Singapore.

Evident că și această clasificare a generat controverse cu privire la modul în care a fost făcută. Critici au fost aduse din partea Australiei, pentru că Universitatea din Melbourne se află pe locul 36 și Universitatea Națională Australiană este situată doar pe locul 43, și din partea Marii Britanii, pentru că Universitățile Oxford, Cambridge și Colegiul Imperial din Londra se situează doar pe locurile 6, 7 și 9 în topul primelor 10 universități evaluate. Realizatorii au răspuns că factorii precum finanțarea universităților și procentul din PIB acordat de fiecare țară pentru învățământul superior au determinat configurația acestei evaluări și clasificări.

Din ansamblul discuțiilor privind valoarea, dar, mai ales, limitele fiecărui sistem, se degajă faptul că, dată fiind influența pe care o au asupra studenților, părinților, personalului didactic și de cercetare, managerilor universităților, polițienilor, actualele sisteme nu vor dispărea. Dimpotrivă, perspectiva este că ele se vor multiplica în continuare, până când se va ajunge, dacă se va ajunge, în situația de a se crea un sistem universal valabil capabil să răspundă exigențelor tuturor scopurilor posibile de evaluare, clasificare și ierarhizare a universităților din întreaga lume.

În ceea ce ne privește pe noi, este necesar ca, înainte de a ne raporta la actualele sisteme de evaluare, clasificare și ierarhizare a țărilor și a instituțiilor de învățământ superior, să luăm în considerare, cu luciditate, realitățile economice, culturale, politico-sociale, atât din perspectivă istorică, cât și contemporană. Restrângând elementele, pe care am fi obligați să le avem în vedere, la cele privind învățământul superior național, noi nu trebuie să uităm că începutul acestuia se situează la mijlocul secolului al XIX lea, cu primele universități, de la Iași și București, în condițiile cunoscute, atât sub raportul organizării, asigurării personalului, specificului conținutului studiilor și a tuturor celorlalte componente ale existenței și funcționării acestor instituții, în timp ce, la nivel european, apariția și existența universității se situează între secolele XII-XIII, iar, a majorității celor moderne, în secolul al XX-lea.

La această realitate adăugăm faptul că, în toată perioada dominației Imperiului Austro-Ungar în Ardeal și Banat, noi nu am avut instituții propriu-zise de învățământ superior și că prima Universitate românească a fost înființată, în anul 1919, la Cluj, și, doar ulterior, pe parcursul secolului XX și chiar în a doua jumătate a acestui secol, au apărut universitățile din centrele actuale de învățământ superior.

Alte consecințe profunde a avut și faptul că, după cel de-al Doilea Război Mondial, am fost nevoiți să adoptăm un sistem de învățământ, de sorginte estică, iar, în prezent, suntem angajați într-un proces extrem de complex și delicat de reformare și a acestuia, realități ce nu s-au petrecut în sistemele de învățământ din celelalte societăți și regiuni din lume, cu care ne comparăm.

În plus, nu este posibil a nu lua în considerație și seturile de indicatori, criterii și standarde, cu care operează actualele sisteme de evaluare, clasificare și ierarhizare a universităților: numărul de premii Nobel, al celor mai buni profesori de matematică din lume (medal field), numărul de lucrări științifice indexate în Indexul Extins de Citare Științifică și în cel de citare în științele sociale, la care s-au adăugat, pe parcurs, și alte categorii de criterii și de indicatori, între care:

- indexul reputației academice;
- indexul reputației academice în rândul beneficiarilor și utilizatorilor produselor științifice și al absolvenților universităților;
- reputația internațională a instituțiilor evaluată prin proporția de studenți și de cadre didactice atrase din alte țări în raport cu cei autohtoni, în condițiile migrației internaționale a studenților și personalului didactic și ale proceselor globalizării;
- analiza și evaluarea punctelor forte ale sistemului național de învățământ superior, bazată pe performanța tuturor instituțiilor, care ating un anume standard, ce le califică drept instituții de învățământ superior.

Nu în ultimul rând, suntem obligați să ținem seama de faptul că toate sistemele actuale includ în evaluările pe care le fac numai instituții ale căror activități se desfășoară în limba engleză și, mai recent, și în limba germană. Or, credem că și din acest punct de vedere, în măsura în care intrăm în competiție, o facem, din start, cu handicap.

Concluzia, care se impune, este aceea a necesității ca, înainte de a ne lamenta, continuu și apodictic, că nu ne regăsim în clasamentele și ierarhizările internaționale de vârf, să ne elaborăm propriul nostru model și sistem național, valid, de autoevaluare, luând în considerare specificul evoluției istorice, stadiul real al învățământului în cadrul societății noastre contemporane, caracterul, necesitățile, resursele materiale și umane, de care dispunem, și modalitățile în care corălem dezvoltarea învățământului superior cu dezvoltarea generală a societății, în prezent și în perspectivă, pornind de la:

- ponderea finanțării învățământului din PIB;
- situația infrastructurii învățământului superior;
- personalul didactic disponibil, inclusiv statutul material, social și moral al acestuia;
- caracterul managementului sistemului național de învățământ;

- evaluarea obiectivă a realizărilor efective și a limitelor reale din sistem, de la nivelul sistemului național până la cel al învățământului public și privat, inclusiv al unităților sale componente, conținutul studiilor și calitatea resurselor de predare, învățare și de cercetare științifică de care dispunem;

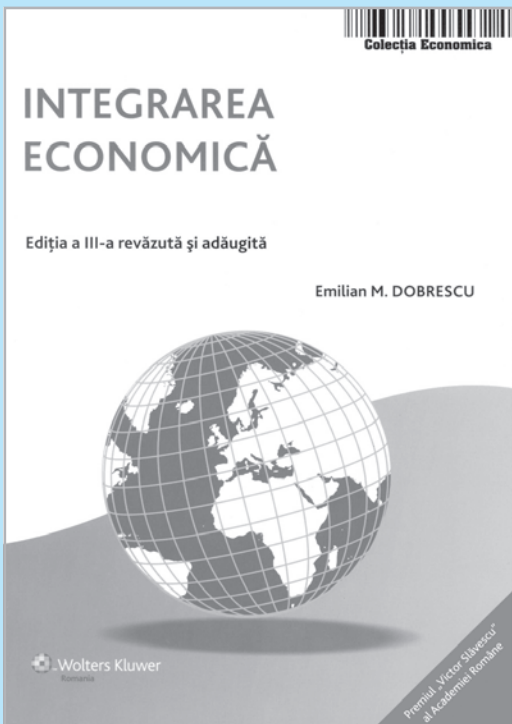
- etica universitară, bunele practici și malpraxisurile din sistem etc., etc.

Ceea ce este incorect și nevalabil, este faptul că toate neajunsurile și neîmplinirile din învățământul național sunt imputate actorilor din sistem. Toți ceilalți factori și actori, datori să participe efectiv la sistem, se plasează pe poziția că ei nu au nici o responsabilitate și că neajunsurile și neîmplinirile din sistem se datorează actorilor acestuia, în principal, cadrelor didactice și managerilor educaționali. Dincolo de nevalabilitatea unei asemenea poziții, este de nepermis ca toți actorii din sfera managementului societății noastre contemporane, indiferent de culoarea politică, să se pronunțe cu emfază și să decreteze cu privire la valoarea sau limitele unui domeniu social fundamental al sistemului nostru social.

În consecință, realitatea obiectivă și logica ne obligă să revenim „pe pământ”. Să nu ne amăgim și, mai ales, să nu ne punem singuri piedici în eforturile de a depăși dificultățile obiective și, îndeosebi, subiective, care să ne îndepărteze, fără rost, de țelurile legitime pe care avem dreptul și datorita de a le ținti.

Este o datorie patriotică de a ne regăsi și de a evita poziția improprie de a ne alinia cu orice preț de exigențele lumii, în care trăim și vor trăi generațiile care vin, fără a ne cunoaște și valorifica propriile noastre condiții, în scopul participării valabile, loiale și demne cu propriile noastre valori, la o lume mai bună și mai umană, astăzi și în viitor.

Cărțile profesorilor noștri

Noi apariții de excepție în literatura economică românească

Conf.univ.dr. Cristina BARNĂ

Semnalăm cu bucurie și interes apariția în anul 2010 în peisajul literaturii economice din România a trei cărți de excepție științific aparținând sau coordonate de **prof. univ. dr. Emilian M. Dobrescu: Integrarea economică - ediția a III-a, revăzută și adăugită, Cartea crizelor. O privire optimistă și Mic dicționar de microeconomie**, publicate de editura Wolters Kluwers, România.

A treia ediție a lucrării **Integrarea economică** actualizează, clasifică și explică principalele concepte, teorii și aplicații în domeniul integrării economice, apărute în intervalul 2001-2009, în care, ca și în perioadele anterioare corespunzătoare celor două ediții, practica fenomenului complex al integrării economice s-a situat de multe ori, înaintea teoriei integrării, aflată în continuă adaptare și

reformulare, în strânsă legătură cu INTEGRAREA ECONOMICĂ REALĂ - fenomen amplu și complex al vremurilor noastre, caracteristic de fapt, tuturor perioadelor istorice pe Terra, într-o formă sau alta. Remarcăm perseverența științifică și meritele autorului în continuarea studierii fenomenului integrării economice, adăugând astfel încă un plus științific primei ediții care a fost apreciată de Academia Română, cu Premiul Victor Slăvescu, acordat în 1998 pentru lucrări editate în 1996.

Apart, incitantă însăși din titlu, optimistă într-o lume din ce în ce mai măcinată de pesimism și panică este **Cartea crizelor. O privire optimistă**. În multumim autorului pentru lecția de optimism și mesajul pozitiv despre crize transmise prin această carte și, totodată, pentru efortul de a coordona o colecție de studii originale prin abordarea multitudinii formelor de manifestare a crizelor: criza economică, socială, politică, culturală, educațională, spirituală. Prin această lucrare, autorul ne ajută să înțelegem criza ca pe un element de discontinuitate, necesar în viața noastră, în urma căruia câștigăm și nu pierdem. În acest sens vă invităm la lectura unor studii precum *Riscul de țară - factor de influență în cazul crizei de imagine, Impactul primei crize a erei globalizării: remodelarea economiei globale, Raporturi între crizele economice și crizele sociale, Criza creditelor subprime, Crizele care ne macină, Crizele care ne trebuie, Crizele care ne folosesc, Nevoia comunicării versus criza comunicării, Criza relațiilor interpersonale pedagogice etc.*

Experiența didactică bogată a prof. univ. dr. Emilian M. Dobrescu s-a concretizat în coordonarea lucrării **Mic dicționar de microeconomie**. Conceptele microeconomice au fost selectate și explicate astfel încât cititorii să poată înțelege cu ușurință universul microeconomic în contextul actual al unei perioade de transformare, impusă de fenomenul globalizării economice. Elaborată într-o manieră descriptiv-explicativă, lucrarea nu reprezintă doar un simplu glosar de termeni care să definească diverse concepte mai mult sau mai puțin consacrate în literatura economică de specialitate, ci, poate fi considerată chiar un mini-curs de Microeconomie având în vedere conținutul profund științific al termenilor. Sunt totodată prezentate abordări controversate privind interpretarea conceptuală sub aspect economic și legislativ, clasificări, cercetători teoreticieni adepți, forme de manifestare practică în economia de piață, delimitări teoretice. Lucrarea se adresează atât începătorilor în studiul microeconomiei, cât și celor deja inițiați care doresc să remarcă aspecte de subtilitate științifică. Este o lucrare utilă pentru specialiștii din economie, pentru profesorii, studenții și masteranzii din învățământul superior, dar și pentru cadrele didactice și elevii din învățământul preuniversitar economic. Se remarcă atât termeni microeconomici clasici (cerere, ofertă, preț, cost, profit etc), cât și termeni noi, specifici realităților economice din prezent: advocacy, autoritate de management, capacitate managerială, comportament organizațional, concentrare economică, ERP, inovație, organizație guvernamentală, parteneriat, responsabilitate socială corporativă etc.

Invităm cititorii la lectura acestor trei lucrări de excepție și suntem convinși că vor deveni mai bogați în cunoștințe, mai optimiști în fața crizei economice care încă își face simțite efectele și mai înțelepți în confruntarea cu mutațiile și transformările din economie și societate, aduse de valurile integrării și globalizării.

Universitatea Spiru Haret în „Alternatives théâtrales”

(Urmare din pag. 1)

Pentru a oferi o șansă celor care doresc să afle mai multe despre acest material, ce vorbește despre Facultatea de Teatru a Universității Spiru Haret în contextul Școlii Românești de Teatru de după 1989, în Europa, în limba franceză și, în curând, și în germană, putem menționa întrebările și răspunsurile oferite:

1) **A existat învățământ superior de teatru în orașul și Universitatea dvs. înainte de 1990? Dar înainte de 1944? Sub ce denumire și în ce formulă?**

În București, o primă facultate de teatru își începe activitatea în 1834 în cadrul Școlii Filarmonice. Încercările de organizare și formare ale învățământului de regie de teatru sunt finalizate, în anul 1948, prin înființarea Facultății de Regie din cadrul Institutului de Artă, care a unit, timp de doi ani (1948-1950), întreg învățământul de artă din București. În 1950, se înființează Institutul de Artă Cinematografică și Institutul de Teatru „I.L. Caragiale”. În 1954, cele două institute se contopesc în Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale”, care va funcționa până în 1990, când se transformă în *Academia de Teatru și Film* – unica

școală de tradiție în domeniul teatrului și filmului din România, cu rang universitar, recunoscută pe plan internațional. Din 1990, *Academia de Teatru și Film* se află într-un continuu proces de reformă, care a condus la apariția unor secții și specializări noi, precum *Comunicare audiovizuală și Multimedia-Sunet, Montaj*, în cadrul Facultății de Film sau *Actorie Papuși și Marionete, Coregrafie, Scenografie*, în cadrul Facultății de Teatru; mărirea cifrei de școlarizare și, mai ales, perfecționarea și diversificarea planurilor de învățământ și a programelor de studii sunt elocvente pentru noua orientare a învățământului de profil. Din anul 1998, *Academia de Teatru și Film* devine Universitatea de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale”, iar, din 2001, Universitatea

Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale”.

După 1990, apare, în București, *FOLCAR* (Foru-mul Local de Cultură și Artă), ca instituție particulară, ce se va atașa destul de rapid Universității Titu Maiorescu, ca secție de arte. După un an, se va desprinde de aceasta și va forma *Academia de Arte Lucașăruil*, instituție ce nu va primi acreditarea instituțională și se va desființa după câteva cicluri de învățământ, absolvenții acesteia fiind „absorbiți” de către celelalte instituții de profil acreditate.

În București, mai apar *Facultatea de Regie și Actorie din cadrul Universității Ecologice și Facultatea de Teatru* din cadrul Universității Hyperion, forme de învățământ artistic particulare acreditate, urmată de secția de regie a Facultății de Teatru din cadrul Universității Ecologice ce se transformă în *Universitatea Media Pro*, instituție în curs de dizolvare în prezent.

În anul 2003, *Facultatea de Teatru a Universității Ecologice* se transferă la Universitatea Spiru Haret, având specializarea *Artele Spectacolului (Actorie)*. Din anul universitar 2009 – 2010, *Facultatea de Teatru* a Universității Spiru Haret dezvoltă și Ciclul II Bologna (Masterat), cu specializarea *Artă Teatrală*. Un masterat cu specializarea *Artă actorului. Metode de înnoire a mijloacelor de expresie* există la *Facultatea de Teatru a Universității Hyperion* din București.

2) **De când funcționați în formula actuală? Cînd s-a înființat, după 1990, școala dvs. de teatru?**

Facultatea de Teatru a Universității Spiru Haret funcționează în această formulă din 1991, când s-a înființat în cadrul Universității Ecologice București.

3) **Ce secții are?**

Specializarea este *Artele Spectacolului (Actorie)* – ciclul I Bologna, iar, pentru ciclul II Bologna, *Artă Teatrală*.

4) **Ce număr de studenți? Licența + master + (eventual) școală doctorală?**

În anul universitar 2010 – 2011 avem un număr de 134 studenți în ciclul de licență și 50 studenți în ciclul masterat.

5) **După ce sistem se predă la actorie și (dacă e cazul) la regie? (Profesor de clasă? - adică un profesor cu asistenții lui, care îi supervizează pe studenți pe parcursul celor trei ani, pînă la licență? SAU: de sistem modular? – adică, în fiecare semestru, studenții sunt preluați de un alt profesor de specialitate?)**

Sistemul este cel al profesorului de clasă, cu asistenții săi, care îi supervizează pe studenți pe parcursul celor trei ani de studiu.

Avem cadre didactice de valoare, dintre care menționăm: prof. univ. dr. Sanda Manu, prof. univ. dr. Constantin Codrescu, prof. univ. dr. Eugen Virgil Nicorău, conf. univ. dr. Margareta Pogonat, conf. univ. dr. Adrana Piteșteanu, lector univ. dr. Marius Ţeicu, prof. univ. dr. Adriana Popovici, lector univ. Mihai Mălaimare, Mircea Constantinescu etc. conf. univ. dr. Vlad Rădescu – șef de catedră, lector univ. dr. George Grigore – cancelar.

6) **Ce festivaluri organizează școala dvs.?**

Nu organizăm festivaluri, dar răspundem aproape la toate invitațiile primite, dovadă fiind premiile și diplomele primite pe parcursul anilor, cu care ne mândrim (*Gala Hop- Mangalia, Tânărul Actor* – Costinești, Piatra Neamț, Călărași, Satu Mare, Carei, Târgu Mureș, etc.)

Organizăm *Galele Absolvenților*, pentru prezentarea acestora în fața publicului și posibila inserție pe piața muncii. În acest sens, avem contracte cu teatrele bucureștene și nu numai (folosite și în cazul practicii de specialitate). Exemple: Teatrul Act, Teatrul Măscă, Teatrul Nottara, Sala Rapsodia, Centrul Cultural European, Teatrul din Târgu Mureș, Teatrul de Comedie, Teatrul Mic, Centrul Județean de Conservare a Patrimoniului Cultural Călărași etc.

7) **Alunmii mai importanți, din 1990 încoează?**

Octavian Stănilă, Cătălin Ciurdar, Angel Popescu, Alexandru Coman, Monica Florescu, Marian Popescu, Claudia Imre, Petre Furmuș, Nora Dincă, Mirela Diana, Monica Anghel, Laura Stoica, Paul Surugiu (Fuego), Clara Flores, Marius Călugărița, Cristina Hrincluc, Vali Pavel, Vasile Toma, Bianca Zurovski, Dorin Ionescu, Petreche Ninel.

Absolvenții și studenții joacă în seriale de televiziune românești, în filmele românești și pe scenele de teatru din țară și din București.

8) **Centre de cercetare, reviste publicate?**

În cadrul Facultății de Arte – specializarea *Artele spectacolului* a Universității Spiru Haret există centrul de cercetare „Studioul de creație artistică și cercetare științifică al studenților, masteranzilor și cadrelor didactice”, în cadrul căruia funcționează Cercul de creație artistică și cercetare științifică al studenților, Cercul creație artistică și cercetare științifică al masteranzilor și Colectivul de creație artistică și cercetare științifică al cadrelor didactice.

Lucrările de cercetare apar în periodicul „Opinia Națională”, săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național, al Fundației România de Măine.

7) **Cum apreciați aplicarea Sistemului Bologna în învăț-mîntul vocational artistic (trei ani licență + doi ani master)? Credeți că sunt benefice schimbările de structură aduse de acesta în dome-niile artei actorului și regizorului?**

Acest sistem este benefic în ideea absorbției rapide a forței de muncă pe piața muncii, dar pierde din vedere anul IV, cel al practicii artistice spectaculare, ce se diseminează în ceilalți ani de studiu, fără a avea o continuitate și o fluență necesară formării disciplinei în *arta actorului*.

Atăta timp cât absolvenții vor fi angajați fără a fi finaliștii ciclului II Bologna, masterul își pierde utilitatea, fiind interesant doar pentru absolvenții ce doresc să profeseze în învățământ, sau pentru cei care nu au fost încă angajați într-un proiect artistic profesionist de stat sau privat. Masterul este „așteptat” de către absolvenții ca o modalitate de specializare (step, musical, pantomimă, ceva ce nu a mai fost făcut...), iar faptul că masterale actuale le propune ceea ce ar fi propus un an IV terminal, plus ceva teorie despre artă teatrală sau istoria acesteia, le creează un sentiment de „deja – vu”, deja cunoscut. Absolvenții ciclului I Bologna au sentimentul neîmplinirii, datorită spectacolelor de absolvență ce lipsesc sau, dacă nu lipsesc, sunt prezentate ca un examen de clasă obișnuit, nu într-o mini-stagiune, după modelul unui teatru profesionist.

În programul nostru viitor se află înființarea unui *Teatru Studio* la Sala TVRM din Apărătorii Patriei, unde, în zilele de week-end, se pot juca spectacolele studenților din anii terminali, dar și ale masteranzilor. Cu un personal minimal (un tehnician de sală, ce se va ocupa de lumini și sonorizare, și o persoană care se va ocupa de sistemul de organizare, bilete etc.) putem crea un teatru de cartier, în zona Apărătorii Patriei neexistând nicio astfel de instituție de cultură. Prin intermediul Radioului și Televiziunii România de Măine, dar și al cunoscutei publicații săptămânale *Opinia Națională* se poate aduce la cunoștința celor interesați *Programul Sălii de Spectacole Teatrale*, unde pot juca spectacole studenții noștri și nu numai aceștia. Urmărind în ultima perioadă gradul de umplere al sălilor de spectacole, s-a constatat un interes aparte al spectatorilor și creșterea numărului acestora.

Prin colaborarea cu Televiziunea România de Măine dorim să multiplicăm, pe suport electronic (D.V.D.), spectacolele prezentate în cadrul *Galelor Absolvenților*, iar apoi să le predăm punctelor de distribuția a manualelor, spre a putea ajunge la studenți, ca material didactic și artistic de valoare. Propunem și apariția unui DVD *In memoriam Lucia Mureșan*, cu materialele existente în arhiva TVRM.

Lector univ. dr. George V. GRIGORE,
cancelarul Facultății de Arte

În aceste seri răcoroase de toamnă, cu miros de frunze ruginii și crizanteme, Bucureștiul a găzduit cea de a 20 – a ediție a *Festivalului Național de Teatru*. În perioada 30 octombrie – 7 noiembrie, sălile teatrelor bucureștene, scăldate în lumina reflectoarelor, au adus în orizontul de așteptare al spectatorilor doritori de teatru producții meritorii . Au trecut 20 de ani de la schimbarea sistemului, iar lumea teatrului se prezintă ca un arhipelag, așa cum plastic avea să o prezinte George Banu, cunoscut critic de teatru. Studenții Facultății de Arte – Specializarea *Artele Spectacolului* (Actorie) au cautat înfrigurat posibilitatea de a putea fi prezenți la cât mai multe spectacole în această săptămână de foc pentru actori, regizori, teatrologi, coreografi, scenografi, dramaturgi, organizatori, etc.

Pe lângă multe spectacole selectate pentru a fi prezentate, atât din țară, cât și din străinătate, au mai avut loc lansări de carte, conferințe și întâlniri. Din cele 12 conferințe și întâlniri, lansarea a 26 de cărți și reviste de teatru ale Festivalului Național de Teatru, șapte conferințe și trei lansări de carte au avut loc la Fundația Löwendal. Pe toată perioada festivalului, Fundația Löwendal a găzduit, la parter, *Expoziția de fotografie de teatru* a Mihaelei Marin, iar, la etajul I, pe cea de *Scenografie și grafică* a lui George baron Löwendal (1897-1964). „În contextul avangardei europene din prima jumătate a secolului XX”.

Invitația a venit pentru mine ca o surpriză neașteptată, dar plăcută, folosind calea zeului e-mail: „Vă invităm la conferințele susținute în cadrul Festivalului Național de Teatru de importante personalități ale vieții culturale din România și din străinătate...Conferințele vor avea loc la sediul Fundației Löwendal, din Piața Cantacuzino nr. 1 (lângă intrarea în Parcul Ioanid)...Vă așteptăm cu drag!”

Am urmat „sfaturile” acestei invitații, și am încercat să fiu prezent la cât mai multe manifestări culturale în această perioadă.

Duminică, 31 octombrie, în prezența unui public numeros, George Banu a susținut conferința „Teatru privit de aproape”, însoțită de lansarea volumului „Trilogia îndepărtării”, editura *Cartea Românească*. Deschiderea conferințelor și lansărilor de carte de la Fundația Löwendal a fost făcută de Ariadna Avram, președintele fundației.

Am privit elegant salon al fundației gazdă, laudând arhitectul, dar am privit și publicul ce a umplut până la refuz acest salon, laudând organizatorul. Printre cei prezenți se aflau: Bernard Debroux – editor, Belgia, George Banu – critic de teatru, Franța, Alice Georgescu, Mihaela Marin, Tompa Gabor, Emil Boroghina, Iliana Tomoroveanu, Cristina Moldreanu, Mihai Mănișiu și multe alte personalități ale vieții noastre artistice și culturale.

Am ieșit înainte de a se termina răspunsul la ultima întrebare și am respirat în tăcere aerul Parcului Ioanid, răscolind cu vârful pantofului

Fotografii: Diana Gândila, Claudiu Popa, Fundația Löwendal

o grămăjoară de frunze pastelate. Telefonul vibra în buzunar, semn al comunicării acerbe din ziua de astăzi, iar eu i-am dat STOP, pentru că doream să mai aud încă, în

interiorul ființei mele, ecourile conferinței la care am participat. Teatrul comunică într-un fel aparte. Teatrul vorbește pentru inimă, nu pentru minte. Iar inima este tăcută.

Premiile Fundației „Niște Țărani” 2010

Marele Premiu a fost acordat domnului

Valeriu Răpeanu, profesor

la Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice, Universitatea Spiru Haret

Au fost decernate Premiile Fundației Naționale pentru Civilizație Rurală „Niște Țărani” pe anul 2010, la Slatioara de Vâlcea, în pronaosul celebrei Bisericiuțe cu Potecași de la Vioești.

Marele Premiu a fost acordat profesorului Valeriu Răpeanu, reputat istoric literar, eminent editor, pentru îngrijirea savantă și aducerea în lumina prezentului a Operei marelui istoric Nicolae Iorga, lucrare înconunată recent de ediția integrală a impresionantei creații „Oameni cari au fost”.

Sonetul ca trăire

La Rotonda Muzeului Național al Literaturii Române, a avut loc, recent, o dublă lansare de carte a împătimitului de literatură, prof. univ. dr. Paul Miclău, traducător și poet remarcabil.

La eveniment au participat prof. univ. dr. Lucian Chișu, directorul Muzeului Literaturii Române, prof. univ. dr. Valentina Curticeanu, prof. univ. dr. George Volceanov, prof. univ. dr. Nicolae Bărna, foști și actuali studenți, cadre didactice universitare, care au omagiat creația universitară și artistică a profesorului Paul Miclău.

Cu ocazia împlinirii a 200 de ani de la nașterea sonetului românesc, cele două volume de sonete - *Starea de sonet și Roata timpului*, apărute la Editura MNLR și Editura Universității, duc formula sonetului autohton la o nouă dimensiune, o inovare sensibilă privitoare la combinația dintre sonet și imagine, o regândire a schemei metrice a versurilor sonetului, astfel încât să se apropie cât mai mult posibil de forma canonică din poezia franceză. După cum observa doamna prof. univ. dr. Valentina Curticeanu „volumele reprezintă arta poetică a autorului, lumea punctată de sonimagini. Sonetele sunt meditația pe axa timpului pomind de la dramatismul ființei la metafizică”. Rememorând timpul scurs de când îl cunoaște pe profesorul Paul Miclău, prof. univ. dr. George Volceanov a vorbit despre „pariul temerar” al prolificului sonetist de a continua expresivitatea sonetului. Cu același spirit de afecțiune, l-a elogiat pe poetul celor mai multe sonete scrise în literatura română (peste 1.600) și prof. univ. dr. Nicolae Bărna, acesta considerând sonetele un „festin poetic” și, totodată, „o magie muzicală”. În aceeași notă, prof. univ. dr. Lucian Chișu a subliniat că aceste sonete constituie „o adevărată cruciadă în poezie”.

Manifestarea s-a încheiat cu spusele emoționante și emoționate ale profesorului Paul Miclău despre aventura sonetului, o fascinație profundă, o ipoteză de a fi.

Rodica ONIGA

Vasile Blendea

Vasile Blendea – un artist român exemplar

a funcționat ca profesor de desen la Liceul „Ienachiță Văcărescu” și la alte școli din Târgoviște. A decedat în 1988. Multe din lucrările sale, donate de Constantin Blendea, se află la Casa Memorială „Vasile și Emilia Blendea” din Târgoviște.

Memorabilă este relatarea vizitei lui Vasile Blendea, la Paris, în atelierul lui Constantin Brâncuși.

„L-am găsit la ora mesei. M-a poftit să stau și să spun cine sunt, după care m-a poftit să privesc în jur. Mare mi-a fost mirarea zăbind ciopliturile care mă înconjurau. Erau acolo fragmente din celebra coloană, siluete ciudate care aduceau a păsări... Și sumedenie de alte forme ce mă lăsară fără grai. Ce părere ai ? I-am auzit spunând: Timid și înfricoșat de ceea ce mă puneau să-i mărturisesc, am bâiguit: Nu prea înțeleg ce văd. Atunci mă privi cu două fulgere, nu cu doi ochi, mi s-a adresat amenințător și de profetie: Abia peste cincizeci de ani ai să înțelegi și ai să știi cine este Brâncuși. Cuvintele lui m-au urmărit o viață întreagă ci cred că am ajuns să îl înțeleg pe acest uriaș

gorjan al meu. Profetația s-a împlinit pentru o lume întreagă!”.

Vasile Blendea a fost apreciat de personalitățile vremii sale, artist de mare sensibilitate și modestie, a știut dă își valorifice harul avut, lăsând în toate anotimpurile multilor ani prin care am trecut. Am iubit primăverile, verile, toamnele, iernile, casele și ulițele fostului târgușor care era Târgoviște, i-am iubit pe sărmanii căruțași care cărau păcura, ai iubit caii lor rebeghiți și osteniți de povară, am iubit apoi, la venirea mea aici, Bucureștiul cu străzile, piețele și oamenii lui... Am iubit tot ce se poate iubi lumina și culoarea. Și ca să știe lumea căt de mult o iubesc și ca să nu mă uite mi-am pus și numele în colțul de jos al tablourilor mele – Vasile Blendea”.

Aristotel BUNESCU

Clopotnița Bisericii Stelea

AVEM NEVOIE DE SUCCES! EI NI-L OFERĂ.

Trei elevi români – medaliați la Olimpiada Balcanică de Informatică

Lotul național de informatică al României a obținut trei medalii (una de aur și două de argint) la a XVIII-a ediție a Olimpiadei Balcanice de Informatică, desfășurată în Muntenegru, în perioada 31 octombrie - 7 noiembrie, informează MECTS.

Medalia de aur a fost cucerită de Andrei Purice, elev în clasa a X-a la Colegiul Național „I. L. Caragiale” din Ploiești, în vreme ce medalii de argint au intrat în posesia lui Alexandru Tache (clasa a XI-a, Colegiul Național de Informatică „Tudor Vianu”), respectiv Cezar Mocan (Liceul Internațional de Informatică). Ambele unități de învățământ sunt din Capitală. Din lotul României a făcut parte și Bogdan Andrei Părvu (clasa a XII-a, Colegiul Național de Informatică „Tudor Vianu” din București). La concursul din acest an au participat peste 40 de concurenți din 10 țări.

Aur mondial pentru naționala feminină de spadă

• Naționala feminină de spadă (Anca Măroiu, Ana Maria Brânză, Simona Alexandru și Loredana Iordăchioiu) a cucerit medalia de aur la Campionatele Mondiale.

Delegația de scrimă a României a participat la Campionatele Mondiale, programate în perioada 4-13 noiembrie, la Paris (Franța). Iată componența lotului: Florin Zalomir, Rareș Dumitrescu, Cosmin Hănceanu, Tiberiu Dolniceanu (toți sabie masculin), Ana Maria Brânză, Loredana Iordăchioiu, Anca Măroiu, Simona Alexandru (spadă feminin), Virgil Sălișcan, Radu Daraban, Alexandru Diaconu (floreț masculin), Ioana Dumitru, Andreea Andrei, Maria Udrea (floreț feminin), Bertalan Arkosi, Adrian Pop, Otto Tardi, Cosmin Kortyanu (spadă masculin), Andreea Pelei, Bianca Pascu, Elena Munteanu și Mihaela Bulică (sabie feminin). Probele individuale au avut loc între 4 și 8 noiembrie, iar întrecerile pe echipe s-au desfășurat între 9 și 13 noiembrie.

Pe lângă titlul mondial câștigat de naționala feminină de spadă, Cosmin Hănceanu și echipa masculină de sabie au obținut medalii de bronz.

Naționala feminină de handbal a României a câștigat Trofeul Carpați

Naționala feminină de handbal a României a păstrat Trofeul Carpați, după ce s-a impus și în ediția 2010, desfășurată la Drobeta Turnu Severin, o etapă importantă de pregătire cu public înaintea Campionatelor Europene din decembrie.

Elevele lui Radu Voinea și Luminița Huțupan-Dinu au terminat competiția neînvinse. Ele au dispus, pe rând, cu 37-24, de Macedonia; cu 32-24, de Polonia; și cu 35-27, de Ucraina.

Așadar, România a terminat pe primul loc, fiind urmată în clasamentul general de Polonia, Ucraina și Macedonia. De asemenea, Paula Ungureanu a fost desemnată cel mai bun portar al întrecerii, Florina Chintoaia a primit trofeul pentru cea mai tehnică jucătoare, iar ucraineanca Anastasia Pidpalova, de la Olțchim, a câștigat titlul de golgeteră a turneului.

Până la Campionatele Europene din Danemarca și Norvegia, de la începutul lunii decembrie, naționala feminină a României va mai participa la un turneu amical, în Franța (26-28 noiembrie), și va disputa două meciuri de verificare, cu echipa Germaniei (30 noiembrie -1 decembrie). (G.M.)

Grigore Leșe și ultimii rapsozi

Spectacolul extraordinar „Grigore Leșe și ultimii rapsozi”, ce va avea loc, în data de 4 decembrie, la Sala Radio, de la ora 19.00, este o continuare a seriei inițiate de muzician, prin care încearcă să păstreze și să promoveze muzici străvechi din satele românești.

În mod excepțional, Grigore Leșe a acceptat să își cânte muzicile măiestre, prezentându-se nu doar ca amfitrion al spectacolului, ci, în primul rând, ca muzician. Vor fi „Cântece de ascultare despre păstori, păcurari, dragoste, dor și înstrăinare...”

Alături de el, vor urca pe scenă muzicanți pentru care „a cânta” este un act natural, învățat firește, așa cum ne deprindem cu mersul sau cu vorbirea.

Seria „Ultimii rapsozi” a fost produsă în colaborare cu ICR, având ca punct culminant un concert la Ateneul Român, cu casa închisă. De această dată, spectacolul este produs de Asociația Interculturală de Tradiții, în colaborare cu Societatea Română de Radiodifuziune, urmând a fi înregistrat și difuzat în rețeaua Radio România. (G.M.)

I DUE FOSCARI

– în premieră, pe scena Operei Naționale București

Premiera operii „I due Foscari” („Cei doi Foscari”) a avut loc duminică, 14 noiembrie, la Opera Națională București (ONB). Tragedia lirică a fost compusă de Giuseppe Verdi pe un libret scris de Francesco Maria Piave, după piesa lui George Gordon Byron.

Subiectul operii tratează ultimele zile ale dogelui venețian Francesco Foscari și înălțarea sa din funcție în 1457, tema lucrării fiind construită în jurul conflictului dintre dragostea paternă și sentimentul datoriei. Familia dogelui cade victima unei uneltiri perfide, fiul dogelui (Jacopo) fiind acuzat de trădare și expulzat, iar tatăl fiind nevoit să pronunțe sentința.

Premiera operii vedine a avut loc la Teatro Argentina din Roma, pe 3 noiembrie 1844. În 1847, „I due

Foscari” a fost prezentată în Franța și Italia, iar, un an mai târziu, în Marea Britanie și Statele Unite. De-a lungul timpului au mai avut loc reprezentații ocazionale ale acestei opere, cele mai recente fiind producțiile de la Teatro alla Scala din Milano (1988), Royal Opera House din Londra (1995), Teatrul San Carlo di Napoli (2000), Sarasota Opera din Florida, SUA (2008).

Creația compozitorului Giuseppe Verdi a fost interpretată în premieră în România, în aprilie 2010, în Foyerul Galben al Operei Naționale București, în variantă de concert cu pian. Evenimentul a fost o producție a Studioului Experimental de Operă și Balet „Ludovic Spiess” (SEOB) din cadrul ONB, ca parte a proiectului Opera Rara, care își

propune să ofere iubitorilor muzicii clasice capodopere puțin cântate pe scenele lirice din România și din lume.

Publicul a avut ocazia să asiste acum la premiera în variantă de operă în concert. Orchestra, corul, pregătit de maestrul Stelian Olariu, și soliștii vocali vor evolua sub bagheta dirijorului Iurie Florea. Din distribuție fac parte artiștii: Eugen Secobeanu (Francesco Foscari), Hector Lopez (Jacopo Foscari), Mariana Colpoș (Lucrezia Contarini), Mihaela Lamatic (Jacopo Loredano), Șerban Cristache (Barbarigo) și Simionida Lăteșcu (Pisana).

Scenografia este semnată de Adriana Urmuzescu, iar regia îi aparține Andei Tăbăcaru-Hogea.

Echipajul feminin de 8+1 al României a câștigat, medalia de bronz în cadrul Campionatelor Mondiale de canotaj, ce s-au desfășurat pe lacul Karapiro, în Noua Zeelandă. Vicecampioane ale ediției trecute, de la Poznan (Polonia), tricolorele de la 8+1 s-au clasat pe ultima treaptă a podiumului, aducând României singura medalie de la mondială în acest an.

Echipajul României, format din Roxana Coganu, Ionela Zaharia, Maria Diana Bursuc, Ioana Craciun, Adelina Cojocariu, Nicoleta Albu, Camelia Lupascu, Eniko Mironcic și cârmaciul Teodora Stoica, a plecat de pe culoarul al cincilea,

iar, după 500 și 1000 de metri, se afla pe poziția a treia. După 1.500 de metri parcurși, tricolorele au coborât până pe patru, însă au forțat pe ultima porțiune și au încheiat pe locul al treilea, în șase minute și 18.96 secunde.

SUA și-a păstrat medalia de aur, trecând linia de final după 6 minute și 12.42 secunde, în timp ce Canada a devenit vicecampioană mondială, înregistrând un timp de 6 minute și 16.12 secunde.

Echipajul de dublu rame al României, format din Camelia Lupascu și Nicoleta Albu, a ratat calificarea în Finala A, dar a câștigat finala B, încheind Mondialele pe locul al șaptelea.

CM de canotaj România, bronz la 8+1 feminin

La Festivalul Internațional de Dans Contemporan de la Evora – două spectacole semnate Florin Fieroiu

România a fost prezentă la ediția din acest an a prestigiosului Festival Internațional de Dans Contemporan de la Evora cu spectacolele *Nimic.Precis* și *Ready Modern Made*, în coregrafia lui Florin Fieroiu, protagoniști fiind balerini Carmen Coțofană și Florin Fieroiu. Festivalul Internațional de Dans Contemporan de la Evora s-a desfășurat în perioada 9 octombrie - 13 noiembrie.

Spectacolele, prezentate cu sprijinul Institutului Cultural Român de la Lisabona, au avut loc în data de 6 noiembrie 2010, în sala Black Box din Evora.

Spectacolul *Nimic.Precis* este o producție 2006 în care textul, muzica, lumini, coregrafia și interpretarea sunt semnate de Florin Fieroiu. *Nimic.Precis* este o piesă creată în urma unui program de rezidență coregrafică susținut financiar de *Pro Helvetia*.

Coregraful Florin Fieroiu este licențiat al Academiei de Teatr și Film – București. A participat la stagii cu renumiți coregrafi francezi, ca Dominique Bagouet, Joseph Nadj, Mathilde Monnier, Christine Bastin, Christian Trouillas. Printre spectacolele sale cele mai cunoscute se numără: DaDaDans, DanSolitude, A waiting for... Human Installation, For All My Friends, Love zig-zag. În 1996 a obținut premiul Le Prix

Individuel d'Interpretation, în cadrul celei de-a V-a ediții a Întâlnirilor Coregrafice Internaționale de la Bagnolet, Paris. În prezent, este profesor asistent la UNATC București, secția Coregrafie.

Carmen Coțofană face parte din noua generație de tineri coregrafi

și a urmat diferite stagii de dans și ateliere cu coregrafi importanți ca Donna Uchizono, Mark Tompkins, David Zambrano, Charles Lineham, Allyson Green, Vera Mantero, Xavier Le Roy, Thoma Lehman. Începând cu 1999, Carmen a realizat diferite piese coregrafice, dintre care menționăm „Time Steps”, realizată în 2009 în colaborare cu Mihaela Dances.

Festivalul Internațional de Dans de la Evora este unul dintre festivalurile importante de gen, ajuns anul acesta la cea de-a 11-a ediție. Organizat de către Compania de Dans Contemporan din Evora, festivalul are loc în regiunea Alentejo din Portugalia, fiind foarte receptiv la mișcările avangardiste din dansul contemporan. Scenele au fost construite în cele mai diversificate spații interioare și exterioare, constituind, de-a lungul celor 10 ediții, un loc de întâlnire și de experiențe noi în privința diferitelor forme de exprimare ale corpului, ilustrate de participanți din diverse țări. Printre artiștii invitați se remarcă nume ca Susanne Linke, Vera Mantero, Francisco Camacho, Silvia Real, Amélia Bentes, Joaquim Slommer.

apărută pe scena dansului contemporan după anul 2000. Licențiată a Universității de Artă Teatrală și Cinematografică I.L. Caragiale, în 2001. A beneficiat de o bursă DanceWeb la Viena (2005)

Expoziție de artă contemporană românească, la San Francisco

La The Performance Art Institute (PAI) din San Francisco este deschisă, în perioada 4 noiembrie 2010 – 15 ianuarie 2011, expoziția „Badly Happy: Pain, Pleasure and Panic in Recent Romanian Art”, organizată de PAI în parteneriat cu Institutul Cultural Român. Expoziția își propune să ofere publicului din regiunea Bay Area – San Francisco o perspectivă asupra artei contemporane din România. La vernisaj au luat cuvântul criticul de artă Erwin Kessler, curator al expoziției, și Stephen Tourell, directorul PAI. Vernisajul a fost însoțit de performance-uri realizate de Gili Mocanu și de Lucian Alexe, artiști în rezidență la PAI, cu sprijinul ICR.

În forme diverse – artă video, performance, pictură, grafică, obiecte, lucrările expuse sunt văzute drept expresia vizuală a unei lumi prînse în „tornada distrugătoare și regeneratoare declanșată de prăbușirea comunismului și înlocuirea acestuia cu un capitalism sălbatic”.

„Badly Happy” cuprinde lucrări semnate de Dumitru Gorzo, Nicolae Comănescu, Marius Bercea, Gili Mocanu, Anca Mureșan, Suzana Dan, Anca Benera, Ecaterina Vrana, Ana Banică, Tara von Neudorf, Alexandru Radvan, Florin Ciulache, Roman Tolci, Alexandru Patatics și Alexandru Antik.

Conform ICR, expoziția conține și secțiunea de video-performance „As Far As I Can Tape”, în care sunt prezentate lucrări de Regele Ionescu, Dan Acostioaei, Michele Bressan, Claudiu Lucaei, Cristina David, Signe Lillemark-Chiper, Eliza Mureșan, Lucian Alexe, Gili Mocanu.

The Music of Shaun Davey – A Romanian Journey la Catedrala St. Patrick's din Dublin

Muzica compozitorului irlandez Shaun Davey, inspirată de epitafulile din Cimitirul Vesel de la Săpâna, va răsună la Catedrala St. Patrick's din Dublin în interpretarea orchestrei Radiodifuziunii Irlandeze și a Corului Bărbătesc al Facultății de Teologie de la Sibiu.

Soliști: Rita Connolly (voce), Liam O'Flynn (cimpoi uilleann/fluiet). Invitați: Gerry O'Beirne (chitară), Noel Eccles (percuție solo), David Leigh, (orgă/clape) și Eóin Ó Beaglaioch (muzicuță/acordeon). Dirijor: David Brophy. Dirijorul corului: pr. Sorin Dobre.

Evenimentul este produs de RTE (Radiodifuziunea Irlandeză) în parteneriat cu Institutul Cultural Român.

Shaun Davey este unul dintre cei mai importanți compozitori irlandezi contemporani. Creațiile sale, în general foarte ample, combină muzica tradițională irlandeză cu tradiția orchestrală. De-a lungul bogatei sale cariere a fost recompensat cu numeroase premii, printre care Premiul IvorNovello, Premiul Criticii din New York – pentru cel mai bun film muzical, o nominalizare la Premiile Tony – pentru cea mai bună muzică de film, un premiu Golden și două nominalizări la Premiile BAFTA.

Festivalul Filmului Românesc la Moscova

În perioada 18 noiembrie – 1 decembrie 2010, se desfășoară prima ediție a Festivalului Filmului Românesc la Moscova. Evenimentul este organizat de Institutul Cultural Român, cu sprijinul Centrului Național al Cinematografiei, al Muzeului Filmului Rus, al Ambasadei României la Moscova și al Cinematografului *Hudojstvennii*. Proiecțiile vor avea loc la Cinematograful *Hudojstvennii* din Moscova.

Vor fi proiectate filme românești premiate la festivalurile internaționale de film de la Cannes, Veneția și Berlin, precum *Reconstituirea*, *Terminus Paradis* și *Balanța*, regia: Lucian Pintilie; *Croaziera*, regia: Mircea Daneliuc; *Concurs*, regia: Dan Pița; *E pericoloso sporgersi*, regia: Nae Caranfil; *4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*, regia: Cristian

Mungiu; *Hărta va fi albastră*, regia: Radu Muntean; *A fost sau n-a fost?*, regia: Corneliu Porumboiu; *Moartea domnului Lăzărescu*, regia: Cristi Puiu; *California Dreamin' (nesfârșit)*, regia: Cristian Nemescu; *Călătoria lui Gruber*, regia: Radu Gabrea; *Cea mai fericită fată din lume*, regia: Radu Jude; *Train de vie*, regia: Radu

Mihăileanu. Festivalul include și o seară de scurtmetraje, pe așul căreia figurează *Trafic*, regia: Cătălin Mitulescu, *Un cartus de kent și un pachet de cafea*, regia: Cristi Puiu, și *Megatron*, regia: Marian Crișan. Pe 18 noiembrie, la Seara de gală, va fi proiectat filmul *Cea mai fericită fată din lume*, regia: Radu Jude, în prezența E.S. dl Constantin Mihail Grigorie, ambasadorul României la Moscova, a domnului Naum Kleiman, directorul Muzeului Filmului Rus, a domnului Marian Tuțu, director adjunct al Arhivei Naționale de Filme din România, precum și a reprezentanților studiourilor MOSFILM și ai primăriei orașului Moscova.

ANUNȚ IMPLEMENTARE 01 noiembrie 2010

Investește în oameni!

Fondul Social European
Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
Axa prioritară 6
Domeniul Major de Intervenție 6.3.

Titlul proiectului: **Performanță în carieră și în afaceri pentru femei**
Contract nr: POSDRU 97/6.3/S/58571

Identificare și selecție grup țintă

Universitatea Spiru Haret prin Facultatea de Management Financiar Contabil Craiova în calitate de Beneficiar anunță demararea activității de identificare și selecție a grupului țintă în cadrul proiectului „*Performanță în carieră și în afaceri pentru femei*”. Proiectul este cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, Axa prioritară 6, Domeniul Major de Intervenție 6.3. „Promovarea egalității de șanse pe piața muncii” iar obiectivul său general îl reprezintă formarea competențelor manageriale și antreprenoriale pentru femei în vederea dezvoltării carierei sau pentru înțelegerea unei afaceri.

Grupul țintă este format din 300 de femei din regiunile Sud-Vest, Centru, București-Ilfov. Pentru primul an de implementare, grupul țintă pentru fiecare regiune va fi format din 50 de persoane (două grupe a câte 25 de femei). Este necesar un nivel minim de pregătire al grupului țintă (nivel liceal), indiferent de statutul socio-profesional (angajate, întreprinzătoare, persoane care doresc să inițieze o activitate independentă, personal de conducere din întreprinderi, în special din micro-întreprinderi și IMM-uri).

Femeile din grupul țintă vor avea posibilitatea, în mod gratuit, pe lângă susținerea cursurilor, să participe și la Workshop-ul “Aplicații practice pentru afaceri”, în urma căruia vor învăța să înceapă o afacere, să realizeze un plan de afaceri, care sunt modalitățile concrete de finanțare a afacerii și cum se pot atrage fonduri nerambursabile pentru dezvoltarea firmei.

Persoanele care doresc să se înscrie o pot face la următoarele **date de contact**:

Regiunea Sud Vest Ungureanu Laura 0251 598265 0721 240971	Regiunea Centru Doval Elena 0268 548044 0723 593225	Regiunea București Ilfov Cruțer Marin 021 3121869 0726 974531
--	--	--

Website: www.carierafemei.ro www.fseromania.ro email: secretariat@carierafemei.ro

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013
Investește în oameni !

Programele Televiziunii *România de Mâine* și *RRM Student FM*

TVRM Educațional

LUNI – 15 noiembrie 2010

06:00 *Promo USH*
06:05 **Cronica scepticului** (r)
06:30 **Linca Dumitrescu și invitații săi** (r)
08:00 **Stele de mâine.**
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Aplauze pentru harețiști.**
Emisiune de Carmen Stoianov
09:00 **Parodi Press.**
Emisiune de Nicolae Iliescu
09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
13:00 **Academica – Știință.**
Emisiune de Alexandru Mironov
14:00 **TVRM-edicina.** Prof.univ.dr. Constantin Dumitrache la dispoziția dvs.
14:58 *Promo USH*
15:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
18:30 **Stagiunea muzicală TVRM.**
Emisiune de Stela Cristea
19:00 **Comorile orașului.**
Emisiune de Cezar Lungu
19:30 **Casa noastră.**
Emisiune de Ruxandra Crutescu
20:00 **Apel telefonic.**
Emisiune de George Nicolau
21:00 **Vedetele și fanii lor.**
Emisiune de Narcisa Teaciuc
22:00 **Harețiști.**
Emisiune de Mugur Popovici
22:30 **Film documentar – Tehnologia azi**
23:00 **Contrapunct.**
Emisiune de George Marinescu
00:00 **Teleamfiteatrul** (r)
04:00 **Apel telefonic** (r)
05:00 **Invitatul de la ora 13** (r)

MARȚI – 16 noiembrie 2010

06:00 *Promo USH*
06:05 **Harețiști** (r)
06:30 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
07:00 **Grădina cu statui** (r)
08:00 **Stele de mâine.**
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Nimic fără lege.**
Emisiune de Florin Făiniși
09:00 **Gândești, deci există.**
Emisiune de Victoria Duțu
09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
13:00 **Invitatul de la ora 13.**
Emisiune de Sorin Lupașcu
14:00 **Din sălile de concert.**
Emisiune de Mihai Darie
14:30 **Un răspuns pentru fiecare.**
Emisiune de Simona Șerban
15:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
18:30 **Mama, tata, ziaarele și eu.**
Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Istoria cu învățătură.**
Emisiune de Valeriu Răpeanu
20:00 **Recital muzical.**
Emisiune de Mugur Popovici
20:30 **Lovitura de pedeapsă.**
Emisiune de Mugur Popovici
22:00 **Ani de liceu.** Emisiune de Mugur Popovici
22:30 **Film documentar – Tehnologia azi**
23:15 **Muz-Art.** Emisiune de Nicolae Dumitru
00:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
04:00 **La Hanul Morăritei** (r)
05:00 **Călători în timp** (r)

TVRM Cultural

LUNI – 15 noiembrie 2010

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Cronica scepticului** (r)
07:00 **Academia copiilor** (r)
08:00 **Mapamond cultural**
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Panteon** (r)
09:30 **Am venit cu drag la voi** (r)
11:30 **Echipele „Gusti”** (r)
12:30 **Șlagăr fix**
13:00 **Ecumenica** (r)
14:00 **TVRM-edicina – direct**
15:00 **Întâlnire cu folclorul**
15:30 **Femeia, adevăr și poveste** (r)
16:30 **Gândești, deci există** (r)
17:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
18:00 **USH după 20 de ani** (r)
18:30 **Recital muzical** (r)
19:00 **Aplauze pentru harețiști**
19:30 **La sfat cu medicul**
20:00 **În căutarea folkului pierdut** (r)
21:00 **Cărți în instanță**
22:00 **Film serial – *Jane Show***
22:45 **Șlagăr fix**
23:00 **TVRM-edicina** (r)
00:00 **Echipele „Gusti”** (r)
01:00 **Am venit cu drag la voi** (r)
03:00 **Ecumenica** (r)
04:00 **Cărți în instanță** (r)
05:00 **TVRM-edicina** (r)

MARȚI – 16 noiembrie 2010

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Nimic fără lege** (r)
07:00 **Contrapunct**
08:00 **Mapamond cultural**
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Generalul Cinema** (r)
09:30 **La sfat cu medicul** (r)
10:00 **Film artistic străin** (r)
11:30 **Agricultura și alimentația** (r)
12:30 **Circulați, vă rog!** (r)
13:00 **Invitatul de la ora 13 – direct**
14:00 **Știință și spiritualitate**
15:00 **Film serial – *Jane Show*** (r)
15:45 **Șlagăr fix** (r)
16:00 **Stagiune muzicală TVRM** (r)
16:30 **Biblioteca virtuală** (r)
17:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
18:00 **Academia copiilor** (r)
19:00 **Românul, cetățean european** (r)
19:30 **Comorile orașului**
20:00 **Mama, tata, ziaarele și eu**

MIERCURI – 17 noiembrie 2010

06:00 *Promo USH*
06:10 **Ani de liceu** (r)
06:40 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
07:00 **Contrapunct** (r)
08:00 **Stele de mâine.**
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Virtuți și vicii.**
Emisiune de Alexandru Lucinescu
09:00 **Românul, cetățean european.**
Emisiune de Cristina Păiușan- Nuică
09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
13:00 **Autografe muzicale.**
Emisiune de Dumitru Cucu
14:00 **TVRM-edicina.** Prof.univ.dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs.
15:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
18:30 **Mama, tata, ziaarele și eu.**
Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Lumea văzută de aproape.**
Emisiune de Neagu Udroui
20:00 **Noi consumatori.**
Emisiune de Mihail Dumitru Sandu
20:30 **Circulați, vă rog !**
Emisiune de George Nicolau
21:00 **Academica – Economia pentru cine?**
Emisiune de Ilie Șerbănescu
22:00 **Lumea sporturilor.**
Emisiune de Narcisa Matei
22:30 **Film documentar – Filme, filme, filme**
23:00 **Contrapunct.**
Emisiune de George Marinescu
00:15 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
04:00 **Istoria cu învățătură** (r)
05:00 **Vedetele și fanii lor** (r)

JOI – 18 noiembrie 2010

06:00 *Promo USH*
06:10 **Lumea sporturilor** (r)
06:40 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
07:00 **Lumea văzută de aproape** (r)
08:00 **Stele de mâine.**
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Echipele „Gusti”.**
Emisiune de Florian Tănăsescu
09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
13:00 **La Hanul Morăritei.**
Emisiune de Paulina Irimia (r)
14:00 **TVRM-edicina.** Prof.univ.dr. Andrei Fircică la dispoziția dvs
15:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
18:30 **Mama, tata, ziaarele și eu.**
Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Agricultura și alimentația.**
Emisiune de Gheorghe Predilă
20:00 **Întâlnire cu folclorul.**
Emisiune de Theodora Popescu
20:30 **Atelier tv studentesc.**
Emisiune de Ciprian Vasilescu
21:00 **Academica – Cărți în instanță.**
Emisiune de Florin Rotaru
22:30 **Lauri pentru liceeni.**
Emisiune de Cristina Matei
22:30 **Film documentar – Absolut minunat**
23:00 **Consum cultura.**
Emisiune de George Stanca
00:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret***
04:00 **Lovitura de pedeapsă** (r)
05:30 **Deschide cartea!** (r)

MIERCURI – 17 noiembrie 2010

20:30 **Lovitura de pedeapsă** – direct
22:00 **Film serial – *Jane Show***
22:45 **Șlagăr fix**
23:00 **Teatrul în fotoliul de acasă**
00:00 **Nimic fără lege** (r)
00:30 **Știință și spiritualitate** (r)
01:30 **Academia copiilor** (r)
02:30 **Invitatul de la ora 13.00** (r)
03:30 **Lovitura de pedeapsă** (r)
05:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)

MIERCURI – 17 noiembrie 2010

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Circulați, vă rog** (r)
07:00 **Arhiva TVRM**
08:00 **Mapamond cultural**
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Parodi press** (r)
09:30 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
10:00 **Lovitura de pedeapsă** (r)
11:30 **Am venit cu drag la voi**
13:30 **Deutsche Welle** (r)
14:00 **TVRM-edicina – direct**
15:00 **Film serial – *Jane Show*** (r)
15:45 **Șlagăr fix** (r)
16:00 **Vedetele și fanii lor** (r)
17:00 **Cărți în instanță** (r)
18:00 **Viata ca un spectacol** (r)
19:00 **La Hanul Morăritei** (r)
20:00 **Mama, tata, ziaarele și eu**
20:30 **Noi, consumatori**
21:00 **Echipele „Gusti”**
22:00 **Film serial – *Jane Show***
22:45 **Șlagăr fix**
23:00 **TVRM-edicina** (r)
00:00 **Vedetele și fanii lor** (r)
01:00 **Cărți în instanță** (r)
02:00 **Viata ca un spectacol** (r)
03:00 **La Hanul Morăritei** (r)
04:00 **Echipele „Gusti”** (r)
05:00 **TVRM-edicina** (r)

JOI – 18 noiembrie 2010

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Casa noastră** (r)
07:00 **Contrapunct**
08:00 **Mapamond cultural**
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Nimic fără lege** (r)
09:30 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
10:00 **Galele TVRM** (r)
11:30 **Adevăratele stele** (r)
13:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
14:00 **TVRM-edicina – direct**
15:00 **Film serial – *Jane Show*** (r)
15:45 **Șlagăr fix** (r)
16:00 **Grădina cu statui** (r)
17:00 **Atelier TV studentesc** (r)

VINERI – 19 noiembrie 2010

06:00 *Promo USH*
06:10 **Lauri pentru liceeni** (r)
06:30 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
07:00 **Contrapunct** (r)
08:00 **Stele de mâine.**
Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Călători în timp.**
Emisiune de Violeta Screciu
09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
13:00 **Femeia – adevăr și poveste.**
Emisiune de Ana Maria Ghiur
14:00 **Din sălile de concert.**
Emisiune de Mihai Darie
14:30 **Cronica ST.**
Emisiune de Cristian Român
15:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
18:30 **Mama, tata, ziaarele și eu.**
Emisiune de Viorel Popescu
19:00 **Panteon.** Emisiune de Neagu Udroui
19:30 **Interes general.**
Emisiune de Ramona Tomescu
20:00 **Apel telefonic.** Emisiune de George Nicolau
21:00 **Casă dulce românească.**
Emisiune de Cătălin Maximiuc
22:00 **Performerii în arenă.**
Emisiune de Mugur Popovici
22:30 **Cinefilia.** Emisiune de Daniel Paraschiv
23:00 **La Hanul Morăritei.**
Emisiune de Paulina Irimia
00:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*** (r)
04:00 **Apel telefonic** (r)
05:00 **Panteon** (r)
05:30 **Interes general** (r)

SÂMBĂTĂ – 20 noiembrie 2010

06:00 *Promo USH*
06:10 **Performerii în arenă** (r)
06:30 **Casă dulce românească** (r)
07:30 **Vorbiți, scrieți românește** (r)
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
10:30 **Biblioteca virtuală.**
Emisiune de Ionel Benea
11:00 **Academia copiilor.**
Emisiune de Irina Haidet
12:00 **Întâlnire cu folclorul.**
Emisiune de Theodora Popescu
12:30 **Cronica scepticului.**
Emisiune de Cristian Român
12:57 *Promo*
13:00 **En garde!** Emisiune de Carmen Fulger
14:00 **Un actor în culise.**
Emisiune de Viorel Popescu
14:30 **Adevăratele stele.**
Emisiune de Sorin Lupașcu
15:58 *Promo*
16:00 **Magazin de weekend.**
Emisiune de Marius Voicu
16:30 **Cinepanorama.**
Emisiune de Eugen Atanasii
17:00 **Linca Dumitrescu și invitații săi**
18:30 **Contrapunct.** Emisiune de George Marinescu și Simona Șerban
19:30 **Am venit cu drag la voi.**
Emisiune de Georgel Nucă
21:30 **Viata ca un spectacol.**
Emisiune de Viorel Popescu
22:30 **Film artistic românesc: Străinul (II)** (1964). Regia Mihai Iacob. Distribuția: Ștefan Iordache, Irina Petrescu, Andrei (Ștefan Iordache) și Lucian (Șerban Cantacuzino), doi elevi în clasa a VIII-a,

se împrietenesc în ciuda diferențelor sociale dintre ei, primul fiind fiul unui muncitor, cel de-al doilea fiind fiul unui senator. Andrei ajunge să o cunoască pe Sonia (Irina Petrescu), prietena lui Lucian. Cei doi tineri sunt atrași unul de celălalt dar fata, făcând parte dintr-o familie avută și temându-se de greutățile vieții, nu are sentimente statomice. Evenimentele se precipita, orașul lor fiind în pericol de a fi ocupat de nemți. Ecranizare după romanul „Străinul” de Titus Popovici.

00:00 **Café concert.** Emisiune de Sorin Petre
00:30 **Adevăratele stele** (r)
02:00 **Viata ca un spectacol** (r)
03:00 **Academica – Știință** (r)
04:00 **Am venit cu drag la voi** (r)

DUMINICĂ – 21 noiembrie 2010

06:00 *Promo USH*
06:10 **Cinepanorama** (r)
06:30 **Panteon** (r)
07:00 **Deutsche Welle.**
Emisiune de Simona Șerban
07:30 **Deschide cartea!**
Emisiune de Alexandru Mironov
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Lupu
08:30 **Lumină în suflet.** Emisiune de Sorin Bejan
09:00 **Vorbiți, scrieți românește.**
Emisiune de Valeriu Marinescu
09:30 **Basmele copilăriei.**
Emisiune de Carmen Fulger
10:30 **Ideii în dialog.** Emisiune de Corneliu Toader
12:00 **Starea de duminica.**
Emisiune de Sorin Bejan
12:30 **Scena ca istorie.** Emisiune de Violeta Screciu
13:30 **Miorița – antologie de folclor tradițional.**
Emisiune de Ioan Filip
14:00 **Mamaia 2010.** Emisiune de Sorin Lupașcu
15:00 **Teatrul în fotoliul de acasă.**
Emisiune de Viorel Popescu
16:00 **În căutarea folk-ului pierdut.**
Emisiune de Maria Gheorghiu
17:00 **Serisori de acreditare.**
Emisiune de Mihaela Mihailide
17:30 **Dor de-acasă.** Emisiune de divertisment.
Realizator Puiu Stoicescu
19:30 **Grădina cu statui.**
Emisiune de Neagu Udroui
20:30 **Galele TVRM organizate de Societate Națională *Spiru Haret* pentru Educație, Știință și Cultură.** Emisiune de Georgel Nucă
22:00 **USH după 20 de ani.**
Emisiune de Ciprian Vasilescu
22:30 **Film artistic: Subterfugiu** (1969). Regia: Peter Graham Scott. Distribuția: Joan Collins, Gene Barry, Richard Todd, Tom Adams. O tânără soție este extrem de intrigată de faptul că soțul ei, un „spion” care lucrează pentru serviciile secrete britanice și-a anulat transferul, pentru ca astfel să poată petrece mai mult timp alături de soție și băiatul lui. Între timp, un spion american ajunge în Anglia, pentru a ajuta „echipa engleză” să dea în vileag un „cuib de vipere”, care va scoate la iveală un adevăr dureros.
00:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
01:00 **Dor de-acasă** (r)
03:00 **Galele TVRM** (r)
05:00 **Scena ca istorie** (r)

*În emisiunea **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret* sunt prezentate Consultații pentru sesiunea de examene.** Emisiunea este realizată în cadrul Departamentului Învățământ.

08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Stagiune muzicală TVRM** (r)
09:30 **Mama, tata, ziaarele și eu** (r)
10:00 **Academia copiilor**
11:00 **Lumea văzută de aproape**
12:00 **Știință și spiritualitate** (r)
13:00 **Invitatul de la ora 13** (r)
14:00 **Casa noastră**
14:30 **În căutarea folk-ului pierdut**
15:30 **Gândești, deci există**
16:00 **Adevăratele stele**
17:30 **Virtuți și vicii** (r)
18:00 **Viata ca un spectacol**
19:00 **Aplauze pentru harețiști**
19:30 **Interesul general**
20:00 **Generalul cinema**
20:30 **Cronica scepticului**
21:00 **Galele TVRM**
22:30 **Lumea văzută de aproape** (r)
23:30 **Arhiva TVRM** (r)
00:30 **Invitatul de la ora 13** (r)
01:30 **Academia copiilor** (r)
02:30 **Casa noastră** (r)
03:00 **Gândești, deci există** (r)
03:30 **Viata ca un spectacol** (r)
04:30 **Galele TVRM** (r)

DUMINICĂ – 21 noiembrie 2010

06:00 **Stele de mâine** (r)
06:30 **Aplauze pentru harețiști** (r)
07:00 **Arhiva TVRM**
08:00 **Mapamond cultural**
08:30 **Stele de mâine**
09:00 **Deutsche Welle**
09:30 **Noi, consumatori** (r)
10:00 **Ecumenica**
11:00 **USH după 20 de ani**
11:30 **Recital muzical**
12:00 **Agricultura și alimentația**
13:00 **Stagiune muzicală TVRM**
13:30 **Grădina cu statui**
14:30 **Parodi press**
15:00 **Calea Lactee**
16:00 **Cinefilia**
16:30 **Consum cultură**
17:30 **Dor de-acasă – direct**
19:30 **Panteon**
20:00 **En garde!**
21:00 **Film artistic străin**
22:30 **Interesul general** (r)
23:00 **Biblioteca virtuală**
23:30 **Arhiva TVRM** (r)
00:30 **Agricultura și alimentația** (r)
01:30 **Dor de-acasă** (r)
03:30 **Biblioteca virtuală** (r)
04:00 **En garde!** (r)
05:00 **Grădina cu statui** (r)

RADIO ROMÂNIA DE MÂINE — STUDENT FM

LUNI – VINERI

07.00-10.00
BUNĂ DIMINEAȚA USH!
Realizator: Tiberiu Ursan
10.00-13.00
TACHE ȘI FACE
Realizator: Robert Tache
13.00-16.00
CUTIA PANDOREI
Realizator: Kristine
Marți 13.00-14.00 – INVITATUL DE LA ORA 13
Realizator: Sorin Lupașcu
16.00-19.00
FRESH NEWS
Realizatori: Otilia Zamfir
19.00-22.00
DESTRESEARA
Realizator: Maria Ilie
22.00-23.00
Luni-Joi MUZICĂ
Vineri 00.00-06.00 – NIGHT FEVER
23.00-24.00
Luni-Joi CAFÉ NOCTURN
Realizator: Luminița Bondrea
Luni 00.00-01.00 PRINTRE RÂNDURI (r)
Realizatori: Otilia Zamfir
02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Marți 00.00-02.00 – TOP 30 (r)
Realizatori: Alex Crăciun și Alina Toma
02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Miercuri 00.00-02.00 – 80 REMEMBER (r)
Realizator: Robert Tache
02.00-07.00 – NIGHT FEVER
Joi 00.00-01.00 – Metalmorfoza
Realizator: Marru
01.00-07.00 – NIGHT FEVER

SÂMBĂTĂ – DUMINICĂ

06.00-09.30
MUZICĂ
09.30-10.00
MINI RADIO SHOW
Realizator: Irina Haidet
10.00-12.00
MATINAL DE WEEK-END
Realizator: Alina Toma
12.00-13.00
Sâmbătă – MUZICĂ
Duminică – OMUL DIN SPATELE PERSONALITĂȚII
Realizator: Maria Ilie
13.00-17.00
SIESTA DE WEEK-END.
Realizator: Alina Toma
17.00-18.00
Sâmbătă – MUZICĂ
Duminică – PRINTRE RÂNDURI
Realizator: Otilia Zamfir
18.00-20.00
Sâmbătă – 80 REMEMBER
Realizator: Robert Tache
Duminică – TOP 30
Realizatori: Alex Crăciun și Alina Toma
20.00-23.00
MUZICĂ
23.00-00.00
CAFÉ NOCTURN
Realizator: Luminița Bondrea
00.00-07.00
NIGHT FEVER

Opera Națională București - Spectacol aniversar dedicat sopranei Marina Krilovici

Spectacolul cu opera „Madama Butterfly”, de Giacomo Puccini, programat de Opera Națională București (ONB) pentru vineri, 12 noiembrie, a fost dedicat sopranei de talie internațională Marina Krilovici. Prin acest spectacol, Opera bucureșteană continuă tradiția aniversării marilor personalități ale artei lirice și coregrafice, care au marcat istoria teatrului.

Spectacolul s-a bucurat de o distribuție valoroasă: artiștii invitați Ruxandra Urdăreanu (Butterfly) și Călin Brătescu (Pinkerton), alături de soliștii Operei Naționale București: Sidonia Nica (Suzuki), Vicențiu Țăranu (Sharpless), Ruxandra Ispas (Kate), Lucian Corchiș (Goro), Daniel Filipescu (Yamadori), Horia Sandu (Bonzo), Vasile Chișiu (comisarul imperial), Mihai Iacob (ofițerul stării civile). Artiști, corul – pregătit de maestrul Stelian Olariu, și orchestra ONB vor evolua sub bagheta dirijorului Cornel Trăilescu.

De asemenea, în perioada 8 – 17 noiembrie 2010, Studioul Experimental de Operă și Balet „Ludovic Spiess” (SEOB), din cadrul Operei Naționale București, a invitat-o pe Marina Krilovici să susțină un master-class de canto, adresat tinerilor artiști lirici, studenților și absolvenților Academiei de Muzică.

Marina Krilovici este absolventă a Academiei de Muzică „Ciprian Porumbescu” din București. Ea a obținut, încă din timpul studenției, numeroase premii la concursuri internaționale de canto: „Concursul Internațional de Canto George Enescu” (1964), s’Hertogenbosch – Germania (1966), Bruxelles (1966) și Montreal (1967), la acesta din urmă câștigând Premiul I și Medalia de aur. A fost solistă a teatrului liric bucureștean, pe scena căruia a cântat numeroase roluri dramatice, mai ales din repertoriul italian. Cronicile favorabile și oportunitățile oferite de câștigarea premiilor menționate i-au deschis porțile unei strălucite cariere internaționale, fiind invitată pe cele mai importante scene ale lumii. A cântat alături de mari cântăreți, precum Plácido Domingo, Luciano Pavarotti, Tito Gobbi, José Carreras, Renato Bruson, Nicolai Ghiaurov, Nicola Ghiuselev, Fiorenza Cossotto, Shirley Verrett, Nicola Martinucci, sub bagheta unor mari dirijori ca Georg Solti, Claudio Abbado, Nello Santi, Horst Stein, Lorin Maazel, Riccardo Muti.

La începutul anilor ’90 s-a stabilit la Atena, unde a colaborat cu Opera Națională din Atena, a cântat la Teatrul Herodion-Acropole și în sala de concerte a orașului. Cariera pedagogică, desfășurată la „Maria Callas Athenaeum Conservatory”, i-a oferit posibilitatea să transmită mai departe tinerilor cântăreți din experiența sa internațională, mulți dintre studenții săi cântând astăzi în mari teatre din lume.

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare.

Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

Dragi studenți!

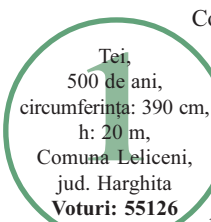
Aveți întrebări la care doriți să primiți răspunsuri de la cadrele didactice? Vă rugăm să le transmiteți *Opinii naționale!* Tot aici veți găsi și răspunsurile.

Transmiteți corespondența dumneavoastră la adresele:

• Strada Fabricii nr. 46 G, sectorul 6, București
• e-mail: opinia@spiruharet.ro; on@spiruharet.ro; opinia.romania@yahoo.com
Telefoane: 021.316.97.91 (telefon și fax)
021.316.97.85; 021.316.97.86; 021.316.97.87
- interioare: 168 și 169

Opinia națională

REVISTA *OPINIA NAȚIONALĂ* ESTE EDITATĂ DE FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE, UNIVERSITATEA *SPIRU HARET*

Copacul a fost plantat probabil în prima parte a anilor 1500. Trăiește în memoria oamenilor ca fiind din totdeauna un arbore singuratic, care a străjuit biserica. Nu există nicio sursă care să arate că în acest loc ar fi existat păduri sau terenuri plantate cu copaci. Avem foarte puține informații despre tei. Trunchiul a fost înconjurat de borne imbinat, care au fost folosite ca loc de discuție a problemelor principale ale satului. Această tradiție trăiește și în zilele noastre, doar bornele au fost schimbate cu bănci din scândură. De-a lungul secolelor, teiul a fost martorul multor evenimente tragice. Satul din Valea Banatuș, în vecinătatea arborelui și a bisericii, a fost năvălit de tătari, în anul 1661, care au nimicit toată localitatea. După câteva decenii s-au întors tătarii, dar biserica și copacul au rămas și de această dată neatinși. În amintirea acestui masacu, stă, lângă satul actual, monumentul „Véreskép”, despre care legenda zice că riceșează glonțul inamicului și îl ucide pe acesta. În prezent, pe vârful monumentului se află o cruce din piatră, care a împodobit biserica, atunci când aceasta încă nu avea turn. Cu ocazia construirii turnului bisericii, crucea a fost transferată la acest monument, schimbându-l pe acesta dintr-un monument păgân în obiectul evlaviei creștine. Biserica primește forma actuală în anul 1806, teiul bătrân rămâne în paza ei până-n prezent. Conform înregistrărilor, copacul a supraviețuit multor catastrofe naturale, care s-au abătut asupra satului. (...) Arborele este un important simbol al regiunii. (...)

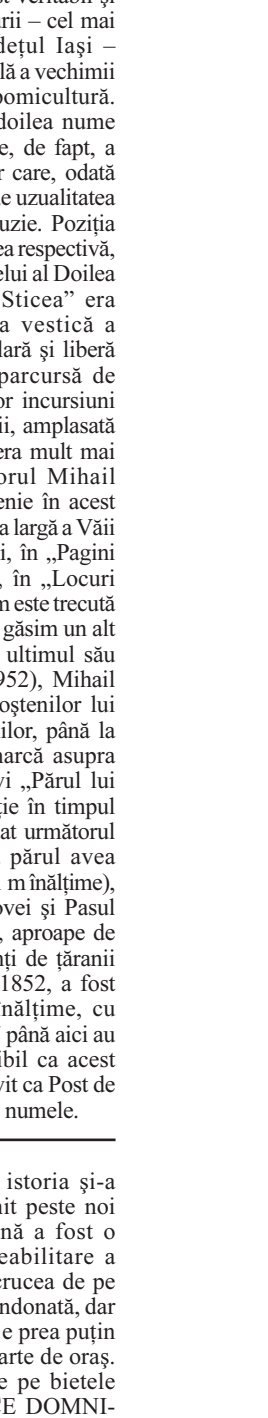
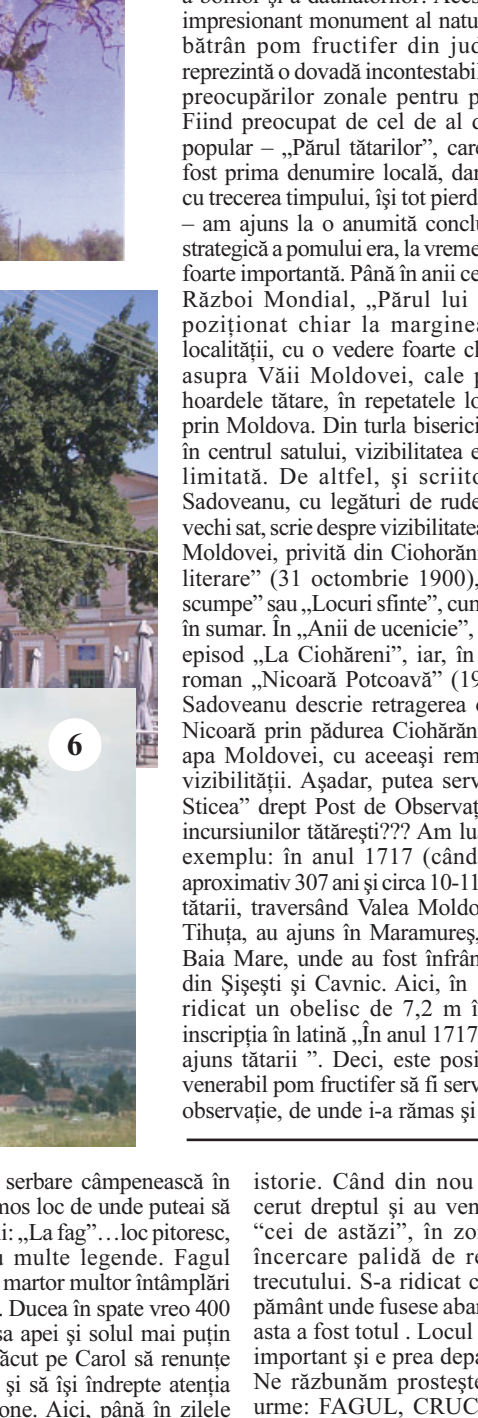
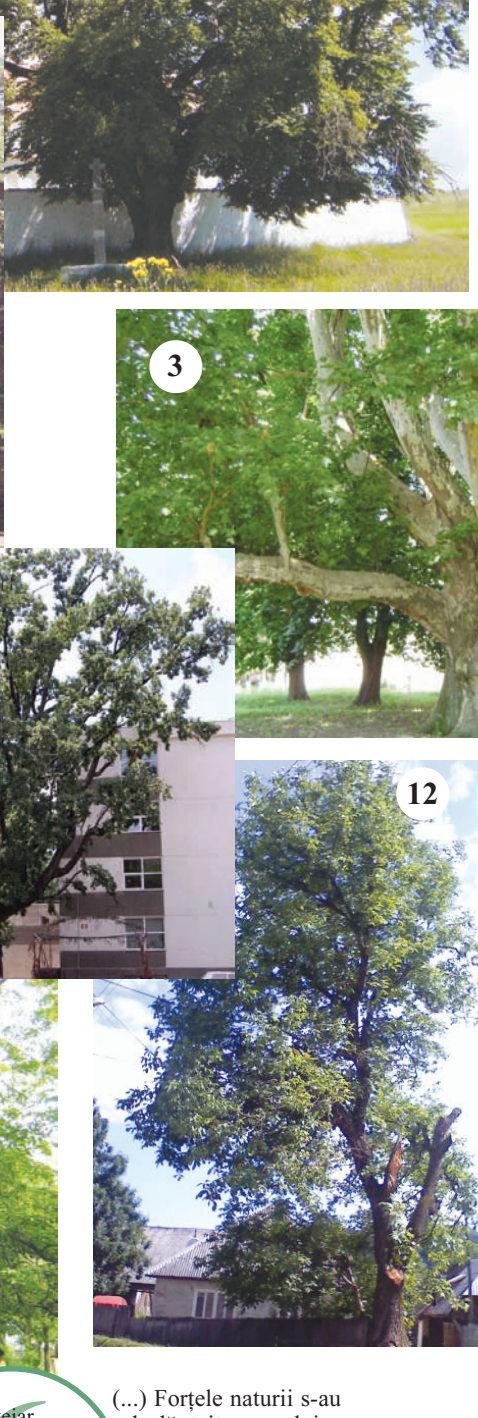
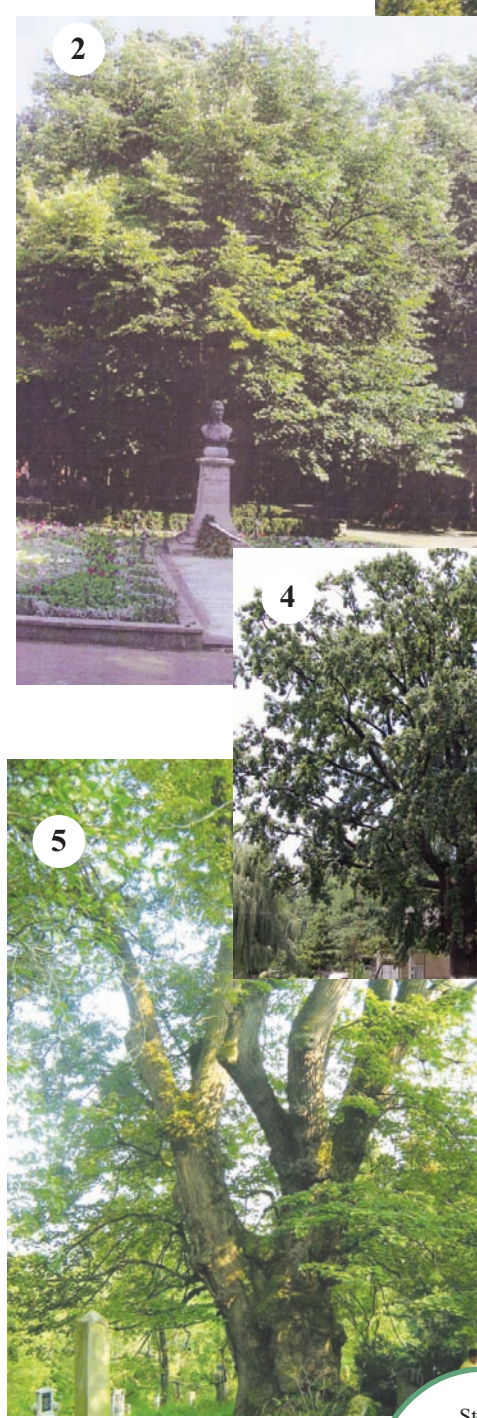
(...) Povestea acestui copac începe cu mult înainte de Mihail Eminescu. Pe vremea domitorului-cărturar Vasile Lupu (1634-1653), teiul respectiv era un copac tânăr (70-80 ani), iar fiii domitorului, domici de joacă și hărțoarea, supravegheați de pădurar și de oamenii de la curte, au trecut de multe ori pe aici, în drumul lor spre Biserica Sf. Anastasie și Chiril (1638), ctitorită de către tatăl lor într-un loc ascuns, în fundul văii. Grădina Copou din Iași a fost amenajată în timpul aplicării Regulamentului Organic (1833-1840). Arhitectul german Fr. Rebhun, stabilit în România, (1833-1840), fixând centrul compozițional în apropierea acestui tei și oferindu-i un loc privilegiat, personalizat. Mihail Eminescu a găsit teiul încă destul de viguros, la vârsta

Tei argintiu, 440 de ani, circumferința: 376 cm, h: 12 m, Iași, Parcul Copou. Voturi: 23243

de aproximativ 300 de ani, cu un diametru apreciabil (peste 1 metru), iar, în perioada 1874-1877, îl vizita săptămânal, în zilele călduroase, șezând la umbra acestuia și citind o carte sau privind vizitor la peisajul înconjurător. După plecarea poetului la București, populația ieșeană, obișnuită cu prezența poetului lângă acest copac, a numit teiul din Copou – *Teiul lui Eminescu*. Oamenii au avut nostalgia lui Eminescu, încă din vremea când acesta era contemporan cu ei. Astăzi, autocarele cu turiști, venite în Iași din România, Republica Moldova, Ucraina, Israel, etc. au înscrise în agendele lor de vizitare Grădina Botanică, Teiul lui Eminescu din Copou, Bojdeuca lui Creangă din Țicuș și, apoi, alte obiective locale. Adeseori, mai ales în jurul zilelor de 15 ianuarie (nașterea) și 15 iunie (data decesului), grupurile de excursioniști organizează manifestări literare / artistice omagiale în fața bustului și a teiului, ultimul ajuns simbol vegetal al poeziei românești. Oare există în țara noastră un alt arbore – Monument mai cunoscut și mai vizitat???

„Fiecare venim dintr-un sat, Unii direct, alții trecând prin părinți, / Nouă, strada: Gării, Unii direct purtători de eresuri și basme, / Fericiții putând să se-nnoacă oricând” (Ana Blandiana, Dintr-un sat) Eu fac parte din categoria acelor fericiți care încă se pot întoarce în satul părinților și al bunilor. De câte ori mă întorc, mă întâmpină de departe, de la șosea, un platan uriaș, mareț, care ne recunoaște pe toți, care știe toată istoria satului și a noastră, a tuturor. Acest platan multisecular din localitatea Marna Nouă este situat chiar în centrul satului, în curtea bisericii, și are viața strâns legată de cea a oamenilor din aceste locuri. El este încercat cu amintiri de tot felul, frumoase sau dureroase, a fost și este martorul tuturor evenimentelor istorice și sociale ale localității. Platanul a fost martorul sosirii pe aceste locuri a moșilor și strămoșilor noștri, moți din Țara Ardealului, care, în anul 1924, au coborât aici, în Câmpia Careiului, spre a-și întemeia un sat și o viață nouă. A văzut cum s-a înfiripat satul, ridicându-se casă după casă, a asistat neputincios, în toamna anului 1940, la plecarea în pribegie a bătrânilor, femeilor, copiilor, printre ei aflându-se bunica mea, cu nume de Floare, și mama, care, pe atunci, avea doi ani. A rămas uimit de curajul feciorilor satului, care, în noaptea dinaintea expulzării, au intrat în satul ocupat și au salvat clopotul bisericii, pe care l-au purtat cu grijă în toți anii de refugiu și care se află acum la locul lui, în clopotnița bisericii. Tot platanul a fost martorul luptelor grele care s-au dat între armata română și cea a coterpitorilor, în dimineața zilei de 25 octombrie 1944, în zona orașului Carei și zona gării Marna Nouă. El i-a primit pe săteni cu bucurie, în 1945, la reînnoirea casei. S-au întors cei mai norocoși, alții au rămas pe câmpurile de luptă și au intrat în istoria nemuririi neamului nostru românesc. (...)

(...) Îmi aruncai ochii prin gardul de sârmă și parcă ceva îmi aduse aminte de copilăria mea. Era o școală, după arhitectura clădirii și după mulțimea de glasuri – un liceu, după vârsta elevilor și numele scris pe frontispiciu: „Grupul Școlar Edmond Nicolau Brăila”. Am rămas o vreme pironită spre o cupolă întunecată – o umbră a unui copac. M-au impresionat dimensiunile lui: circumferința de 4,41 m și înălțimea de 24m. Dar vârsta? Câți ani să fi fost sedimențati în brumăriul inelcor? ...50-100 ani! Probabil că incertitudinea de pe chipul meu a atras atenția. Nu i-am observat prezența, dar am tresărit la glasul lui firav, dar destul de hotărât și cultivat. Era un bătrân în ținută de vară, coborât până din legendă, cu o pălărioară albă, ce-i proteja capul, și cu un baston cu urme serioase ale trecerii timpului, în care se proteja. „Știi câți ani are stejarul acesta? era întrebarea la care tocmai căutam un răspuns. Are în jur de 150 de ani; prezența lui aici nu e întâmplătoare. O știu de la tata, tata de la tatăl lui... și începutul lui poate fi cam de la 1860, cam pe vremea Unirii.” Măi să fie! Chiar atât de bătrân este? – „Păi, un stejar poate ajunge la 400 de ani și chiar mai mult. Îți dai seama căta istorie a trăit el? Aici, la Brăila, care n-a fost scutită nici de a dureri și lacrimi, dar și de bucurii.” „Dar

(...) Îmi aruncai ochii prin gardul de sârmă și parcă ceva îmi aduse aminte de copilăria mea. Era o școală, după arhitectura clădirii și după mulțimea de glasuri – un liceu, după vârsta elevilor și numele scris pe frontispiciu: „Grupul Școlar Edmond Nicolau Brăila”. Am rămas o vreme pironită spre o cupolă întunecată – o umbră a unui copac. M-au impresionat dimensiunile lui: circumferința de 4,41 m și înălțimea de 24m. Dar vârsta? Câți ani să fi fost sedimențati în brumăriul inelcor? ...50-100 ani! Probabil că incertitudinea de pe chipul meu a atras atenția. Nu i-am observat prezența, dar am tresărit la glasul lui firav, dar destul de hotărât și cultivat. Era un bătrân în ținută de vară, coborât până din legendă, cu o pălărioară albă, ce-i proteja capul, și cu un baston cu urme serioase ale trecerii timpului, în care se proteja. „Știi câți ani are stejarul acesta? era întrebarea la care tocmai căutam un răspuns. Are în jur de 150 de ani; prezența lui aici nu e întâmplătoare. O știu de la tata, tata de la tatăl lui... și începutul lui poate fi cam de la 1860, cam pe vremea Unirii.” Măi să fie! Chiar atât de bătrân este? – „Păi, un stejar poate ajunge la 400 de ani și chiar mai mult. Îți dai seama căta istorie a trăit el? Aici, la Brăila, care n-a fost scutită nici de a dureri și lacrimi, dar și de bucurii.” „Dar

care este istoria lui, cum a ajuns să crească în piatră?” „Zice-se că un cioban, ce-și purta oile pe drumul transhumant, avea o ghindă răcită în traistă și a îngropat-o în pământul negru și reavăn, să aibă umbră și adăpost de ploii când va să treacă pe aici. Nu știa că arborele proaspăt răsărit va face o logodnă de peste 150 de ani cu pământul unde și-a găsit casa. El, stejarul acesta, s-a instalat în această margine de răsărit a Câmpiei Dunării, la Brăila, veșnic supusă izbelșiei, vânturilor aspre, dar totdeauna fertilă – câmpia peste care au trecut atâtea nemuri ale istoriei. Înainte de indignuirea acestor locuri, când Dumănea venea tulbure și mare, din seninul de ape, care acoperea totul, alături de sălcii pietoase, ce-și oglindeau coroanele în apă, apăreau, răsfățate în soare; ostroave și grinduri, pământuri noi ce se plămădeau an de an sub ochii contemporanilor. Dincolo de acest întins de ape, în zarea depărtărilor, se dantela silueta străvechilor munți ai Dobrogei. Spre acest punct geografic și-au îndreptat dorințele mulți oameni. Astfel, stejarul, cum îi mai spus, a trăit vremea Unirii, triumful noului și al lumii moderne, al libertății, al reformelor lui Cuza, dar și vremea Războiului Independenței. A cunoscut emanciparea, dar și frământările sociale. Și să-ți mai spun ceva: acest stejar a fost norocos influențând amplasamentul și forma clădirilor școli, în deceniul al optulea al secolului trecut. Acum el veghează liniștea și pregătirea copiilor.” El știe tot și face parte din viața noastră, pentru că n-a fost scutită nici de a dureri și lacrimi, dar și de bucurii. (...)

(...) Forțele naturii s-au dezlănțuit asupra lui, a fost lovit de fulgere, provocându-i arsuri grave. Cu timpul a reușit să se vindece de arsuri, dar, din păcate, a fost ars din nou de niște adolescenți fără minte, care nu au niciun respect pentru natură. De data aceasta arsurile l-au devastat, miezul stejarului a fost ars de tot, numai scoarța copacului îl mai ținea în picioare. Atunci, orașul a decis să ajute stejarul și, în 1983, a fost turnat ciment în miezul copacului. O vreme nu mai creștea nici frunze, arăta mort și uscat, dar a avut puterea de a trece de acele vremuri. Acum trăiește, s-a înnoit, are frunze; cum a crescut, a crăpat cimentul, înlocuindu-l cu trunchiul său. Se mai pot vedea părți ale cimentului, dacă-l privim de sus, sau din partea nordică. Întodeauna a avut o semnificație aparte pentru fiecare om din Reghin, toți îl cunoșteau, aveau amintiri plăcute din copilărie cu el. În fiecare duminică, ne spuneam: „Mergem la Stejarul singuratic?”. Când te odihneai sub coroana sa, într-o zi caldă, cu un vânt slab, simțai măriștria, puterea și dorul de viață din acel copac. La atingerea scoarței simțeam întodeauna cum pe spinarea mea trecea un impuls cald, iar căteodată aveam și „fluturi” în stomac. Din exterior, privindu-l a scoarță și ramurile groase, se vede trecerea timpului, sunt masive, pline cu zdrcinări, dar în interior este fericit că a reușit să rămână în viață până acum. Generațiile noi ignoră acest copac magnific, rup ramurile și lasă multe mizerii lângă el, pictează graffiti, îl rănesc, scuipă pe el. Înainte de a face fotografia, a trebuit să adun toate mizeriile, ramurile rupte, să sterg scuipăturile și vopseaua. Îmi este milă, fericierea lui este pe terminate, nu l mai iubesc aproape nimeni, și cu toții sunt nepăsători. Doar îmi imaginez cum plâng și se întreabă: „ce am făcut eu de merit așa ceva?”. Am foarte mult respect pentru acest copac, îl iubesc din tot sufletul, și cred că și el, undeva, în adânc, știe de mine. (...)

Se spune că trăia pe vremuri un ciobănaș, care avea 10 oițe, cu care-și petrecea ziua cât era de lungă. Le ducea unde era iarba mai fragedă, apa mai limpede și umbra mai deasă, iar acestea dădeau lapte deosebit de gustos, din care ciobănașul făcea o brânză foarte căutată de domnii cei mari. Din lăna lor, mama lui făcea hainele necesare să nu-ți fie frig cât era la munte. Într-o zi, cerul s-a întunecat dintr-o dată cu nori negri și groși, începând o furtună cu trăsnete puternice. Ciobănașul a pus oițele speriate, la adăpost, sub un copac, iar el s-a acoperit cu cojocul mai bine și s-a culcat sub un brad. Fiind foarte obosit, a adormit. Când s-a trezit, furtuna se oprise și soarele strălucia cu voioșie, dar oițele nu mai erau. A pornit să le caute peste tot, dar nu le-a aflat niciieri. Era tare necăjit, știa că nu s-o putea merge acasă fără oițe, mama lui s-ar fi supărat foarte tare, erau singura lor avere. După căutări zadarnice, s-a așezat sub un brad și a început să se roage cu lacrimi la Cel de Sus să-l ajute să le găsească. Plângând, a adormit, iar, când s-a trezit, bradul sub care se rugase a crescut foarte mare și gros. Văzând acest lucru, s-a urcat până în vârful bradului de unde a văzut oițele departe, într-o poiană. A fugit, bucurol, la ele. Întors acasă, a povestit mamei ce a pățit și cum Dumnezeu a făcut să crească bradul, că sa poată vedea oițele în depărtare. Mama ciobănașului a povestit duminică, la biserică, și celorlalți săteni întâmplarea și aceștia au hotărât să nu taie niciodată acel brad. De atunci au trecut mulți ani și, acum, bradul este tot falnic și impunător, dar puțini mai merg acolo să se-nchine, turiștii mai ajung rar la el.

În iunie 1866 Carol I a vizitat aceste locuri: sat Melicești, comuna Telegha, județul Prahova, România. Telega reprezenta cea mai importantă zonă de exploatare a sării din țară. Aici erau drumuri pietruite, cunoscute și chiar păzite. Era prima ieșire a regelui prin țară. Dorea să o cunoască, dar și să aleagă un loc pentru un castel adevărat. Sătenii l-au întâmpinat cu bucurie și au

organizat o serbare câmpenească în cel mai frumos loc de unde puteai să vezi Carpații: „La fag”. ...loc pitoresc, încărcat cu multe legende. Fagul falnic a fost martor multor întâmplări neobișnuite. Ducea în spate vreo 400 de ani. Lipsa apei și solul mai puțin stabil l-au făcut pe Carol să renunțe la acest loc și să își îndrepte atenția către alte zone. Aici, până în zilele noastre, a rămas FAGUL dar și un monument ridicat în cinstea acestei vizite „CRUCEA DOMNITORULUI”. După cel de-al doilea război mondial, nimeni nu a mai dorit să povestească despre aceste întâmplări, ba chiar le-au șters din

În rândurile următoare voi prezenta povestea unui arbore, și anume a unui stejar: *Stejarul lui Bădes*, din comuna Bălești, relatând-o așa cum mi-a fost povestită de domnul învățător Ilie Lazăroiu, din satul Tălăpășești-Balava. Povestea începe într-un mod simplu: nimeni nu știe cum a răsărit și a crescut acest stejar. Poate o ghindă scăpată din gura unei viețuitoare să-i fi dat naștere, însă, în zonă, au mai fost și alți stejari, nu de aceeași dimensiune, dar care au fost tăiați odată cu apariția colectivizării. *Stejarul lui Bădes* le-a fost un bun adăpost localnicilor. Domnul învățător a precizat pentru început faptul că, bunica dănsului, Cătălina, îi povestea despre cum mama ei, Lia, se refugia alături de ceilalți săteni, luându-și și animalele, în zona stejarului, în momentul în care năvăleau turcii. O veche zicală spune „Nu e ușor să te naști între mărcini!”, dar se pare că stejarului nostru i-a purtat noroc, căci ghimpii mărcinilor l-au apărât de dinții de drac ai caprelor, ce îi dădeau târcoale când era doar un copăcel. Pe sub acest stejar trecea un drum numit Drumul Mare, bifurcarea cu Drumul lui Vioarean, ce urca în dealul Bălăva și se unea cu Drumul Teilor. Începând de primăvară și până toamna târziu, coroana falnicului stejar adăpotea cărăușii, care mergeau la Târgul de pe Jiu să-și vândă produsele, sau pe cei care mergeau în județul Dolj să-și achite cotele de cereale. Cei care poseau sub stejar, pentru o clipă de odihnă, veneau din satele Stroești, Arcani, Stojolani, dar și din Brădiceni, aceștia din urmă peste dealuri prin pădurea lui Constantin Căpitănescu. Domnul Război Gheorghe, o persoană ce deține multe date despre monografia satului Tălăpășești, îi relatea domnului învățător faptul că, sub coroana acestui stejar, a poposit însuși Tudor Vladimirescu cu pandurii săi, înainte de a ajunge la hanul lui Moangă de la Cornești. Tot sub stejar a poposit și marele Constantin Brâncuși. În anul 1962, anul colectivizării, toată pădurea ce aparținea lui Ilie Bădes a fost tăiată de autoritățile din acea vreme. Au scăpat doar câțiva copaci. Lângă falnicul stejar, în care se fixase Punctul Geodezic, se adunaseră șapte romi, în frunte cu Tică Bălășoiu, care vroiau să-l pună jos, însă stejarul a rămas în picioare. Astăzi, *Stejarul lui Bădes* se înalță la fel de măndru ca și în trecut, confirmând zicala „Cine se luptă de mic cu nevoile, crește vânos”. (...) Așa că, dacă treci pe drumul național Târgu – Jiu – Motru și-ți arunci privirea în dreapta, la ieșirea din satul Tălăpășești, spre Motru, la o distanță de 5 km, vei observa cum se ridică deasupra satului Tălăpășești vârful *Stejarului lui Bădes*.

În 1866 Carol I a vizitat aceste locuri: sat Melicești, comuna Telegha, județul Prahova, România. Telega reprezenta cea mai importantă zonă de exploatare a sării din țară. Aici erau drumuri pietruite, cunoscute și chiar păzite. Era prima ieșire a regelui prin țară. Dorea să o cunoască, dar și să aleagă un loc pentru un castel adevărat. Sătenii l-au întâmpinat cu bucurie și au

organizat o serbare câmpenească în cel mai frumos loc de unde puteai să vezi Carpații: „La fag”. ...loc pitoresc, încărcat cu multe legende. Fagul falnic a fost martor multor întâmplări neobișnuite. Ducea în spate vreo 400 de ani. Lipsa apei și solul mai puțin stabil l-au făcut pe Carol să renunțe la acest loc și să își îndrepte atenția către alte zone. Aici, până în zilele noastre, a rămas FAGUL dar și un monument ridicat în cinstea acestei vizite „CRUCEA DOMNITORULUI”. După cel de-al doilea război mondial, nimeni nu a mai dorit să povestească despre aceste întâmplări, ba chiar le-au șters din

În rândurile următoare voi prezenta povestea unui arbore, și anume a unui stejar: *Stejarul lui Bădes*, din comuna Bălești, relatând-o așa cum mi-a fost povestită de domnul învățător Ilie Lazăroiu, din satul Tălăpășești-Balava. Povestea începe într-un mod simplu: nimeni nu știe cum a răsărit și a crescut acest stejar. Poate o ghindă scăpată din gura unei viețuitoare să-i fi dat naștere, însă, în zonă, au mai fost și alți stejari, nu de aceeași dimensiune, dar care au fost tăiați odată cu apariția colectivizării. *Stejarul lui Bădes* le-a fost un bun adăpost localnicilor. Domnul învățător a precizat pentru început faptul că, bunica dănsului, Cătălina, îi povestea despre cum mama ei, Lia, se refugia alături de ceilalți săteni, luându-și și animalele, în zona stejarului, în momentul în care năvăleau turcii. O veche zicală spune „Nu e ușor să te naști între mărcini!”, dar se pare că stejarului nostru i-a purtat noroc, căci ghimpii mărcinilor l-au apărât de dinții de drac ai caprelor, ce îi dădeau târcoale când era doar un copăcel. Pe sub acest stejar trecea un drum numit Drumul Mare, bifurcarea cu Drumul lui Vioarean, ce urca în dealul Bălăva și se unea cu Drumul Teilor. Începând de primăvară și până toamna târziu, coroana falnicului stejar adăpotea cărăușii, care mergeau la Târgul de pe Jiu să-și vândă produsele, sau pe cei care mergeau în județul Dolj să-și achite cotele de cereale. Cei care poseau sub stejar, pentru o clipă de odihnă, veneau din satele Stroești, Arcani, Stojolani, dar și din Brădiceni, aceștia din urmă peste dealuri prin pădurea lui Constantin Căpitănescu. Domnul Război Gheorghe, o persoană ce deține multe date despre monografia satului Tălăpășești, îi relatea domnului învățător faptul că, sub coroana acestui stejar, a poposit însuși Tudor Vladimirescu cu pandurii săi, înainte de a ajunge la hanul lui Moangă de la Cornești. Tot sub stejar a poposit și marele Constantin Brâncuși. În anul 1962, anul colectivizării, toată pădurea ce aparținea lui Ilie Bădes a fost tăiată de autoritățile din acea vreme. Au scăpat doar câțiva copaci. Lângă falnicul stejar, în care se fixase Punctul Geodezic, se adunaseră șapte romi, în frunte cu Tică Bălășoiu, care vroiau să-l pună jos, însă stejarul a rămas în picioare. Astăzi, *Stejarul lui Bădes* se înalță la fel de măndru ca și în trecut, confirmând zicala „Cine se luptă de mic cu nevoile, crește vânos”. (...) Așa că, dacă treci pe drumul național Târgu – Jiu – Motru și-ți arunci privirea în dreapta, la ieșirea din satul Tălăpășești, spre Motru, la o distanță de 5 km, vei observa cum se ridică deasupra satului Tălăpășești vârful *Stejarului lui Bădes*.

Tatăl meu, care are 77 de ani, spune: „așa-l știu”. Povestea e lungă, însă o să spun doar că se află la marginea drumului și intersecția cu „ulița” pe care am copilărit la fel ca tatăl meu și mulți alții. La umbra lui se scurge în liniște un pârâias care „adapă” văcuțele de pe uliță și din jurul ei. Nu-i știu circumferința, nu-i știu înălțimea, știu doar că, toamna, nu era trecător care să nu se aplece, să ia o nucă, două și să plece mai departe. Și cred, cu tărie că, de aceea, în fiecare an, era încărcat de nuci ca părul din „Fata babei și fata moșnegului”. Și mai e ceva: era locul de întâlnire a femeilor când se întorceau duminica de la Sf. Biserică, a bărbăților, care se adunau și jucau un „șeptic”, era locul de întâlnire a tinerilor, fer înserat. Un fel de discotecă în aer liber, dacă vrei, dar nu muzica era cea care răsună, ci răsetele și chiuiturile tinerilor satului de atunci. Dar, vremurile și vremea nemiloasă din această vară i-a rupt o ramură, apoi încă una, iar vecinii, de frică să nu cadă peste cineva, au mai tăiat două sau trei. Și, iată cum arată vechiul și noul în fiecare an, satul satului. Poate c-a obosit, poate c-ar vrea să mai stea, dar nu cred c-o să reziste ferestrelui mecanic, cu care îl amenință oamenii, spun ei, de frică. De frica cui?...? A unor amintiri ale copilăriei a trei sau patru generații?

Pe 10 mai 2008, am reluat, la Pecica, sărbătoarea sfântă a românilor. La umbra unui copac, fanfara cânta imnuri de luptă și Imnul Regal. Mulți au știut ce se întâmplă. Dar și mai mulți nu știau. Am auzit întrebând românește „Ce este?”, dar și ungurește „Mi van?”. Am auzit răspunsuri în română: „E 10 mai, Ziua Independenței și a Regatului României”. Am auzit răspunsuri și în ungurește „Majus tiz, kiraly nap”. Deopotrivă, români și unguri, unii cu lacrimi în ochi de emoții, alții cu ochi curioși, s-au adunat, au ascultat și au admirat. Un profesor pensionar a început să spună istoria copacului la umbra căruia s-a desfășurat activitatea. Copacul, stejarul din Piața Pecica, a fost sădit de directorul Școlii Maghiare, inv. Laita Janos, în ziua de 25 octombrie 1921, în semn de omagiu și speranță la nașterea celui care va fi M.S. Regele Mihai I al României. Directorul școlii de atunci era maghiar, dar trăia în proaspătul Regat al României. Ca el erau și slovaci, evrei, nemți, țigani. Și toți simțeau la fel. Sădirea acestui copac cu gândul la înțelepciune, a avut rezultate, socolind azi, la 89 de ani de la existența copacului și regelui, dacă ne gândim numai la actul de imens curaj de la 23 august 1944. Desigur nu este numai atât, dar suficient pentru a-l imprima adânc în istorie. Profesorul pensionar continuă să povestească: „În tinerețea mea, aici erau mai mulți copaci. După 30 dec. 1948, comunistii cei fără de Dumnezeu și țară, dar cu securi, au vrut să taie toți copacii din piață. Cu greu au fost înduplecți pe picăni, dar cu unul singur nu au fost de acord: copacul Regelui, cel sădit pe 25 oct. 1921. Sătenii toți au făcut de gardă în preajma copacului, pentru a-l proteja. Și au reușit!”. Profesorul pensionar, povestitorul nostru, era copil atunci. Dar dărzania sătenilor a impresionat mintea lui de copil, devenind profesor de fizică, dar și un ecologist convins și activ și un iubitor de istorie. De față erau primarul, viceprimarul, consilierii locali, preoți, profesori, elevi. Toți ascultau atenți povestea copacului. Profesorul pensionar a citit pe fețele unora o umbră de neîncredere, o considerau o legendă. Atunci el ne-a adus documente, poze ale vremii, o fotografie din 1922, când copacul avea un an. Era singurul împrejmuit și, deși mai tânăr decât ceilalți, parcă era mai falnic, mai distins. Pe frontispiciul școlii maghiare scrie în limba română, fapt ce atestă că poza era făcută după încoronarea Regelui Ferdinand ca rege al tuturor românilor, la Alba Iulia, pe 15 oct. 1922. Povestea și argumentele profesorului pensionar se leagă ca un puzzle. Primarul și viceprimarul iau rapid măsură. Se sfătuiesc cu consilierii locali și decid să reamenajeze stejarul încărcat de istorie din piața Pecica, concomitent cu reamenajarea Pieței. În câteva zile, copacul este reîngădit, iluminat din sol și, pe 01.12.2008, se pune o plăcuță comemorativă. Am fost la Majestatea Sa cu o invitație oficială de a vizita Pecica și inclusiv istoricul stejar. Am oferit regelui poze cu copacul. M.S. remarcă „Tulpina e cam strâmbă”. Noi însă replicăm: „Cum strâmba au fost vremurile, Majestate! Dar coroana, coroana e falnică și îndreptată spre cer!” (...)

Pe 10 mai 2008, am reluat, la Pecica, sărbătoarea sfântă a românilor. La umbra unui copac, fanfara cânta imnuri de luptă și Imnul Regal. Mulți au știut ce se întâmplă. Dar și mai mulți nu știau. Am auzit întrebând românește „Ce este?”, dar și ungurește „Mi van?”. Am auzit răspunsuri în română: „E 10 mai, Ziua Independenței și a Regatului României”. Am auzit răspunsuri și în ungurește „Majus tiz, kiraly nap”. Deopotrivă, români și unguri, unii cu lacrimi în ochi de emoții, alții cu ochi curioși, s-au adunat, au ascultat și au admirat. Un profesor pensionar a început să spună istoria copacului la umbra căruia s-a desfășurat activitatea. Copacul, stejarul din Piața Pecica, a fost sădit de directorul Școlii Maghiare, inv. Laita Janos, în ziua de 25 octombrie 1921, în semn de omagiu și speranță la nașterea celui care va fi M.S. Regele Mihai I al României. Directorul școlii de atunci era maghiar, dar trăia în proaspătul Regat al României. Ca el erau și slovaci, evrei, nemți, țigani. Și toți simțeau la fel. Sădirea acestui copac cu gândul la înțelepciune, a avut rezultate, socolind azi, la 89 de ani de la existența copacului și regelui, dacă ne gândim numai la actul de imens curaj de la 23 august 1944. Desigur nu este numai atât, dar suficient pentru a-l imprima adânc în istorie. Profesorul pensionar continuă să povestească: „În tinerețea mea, aici erau mai mulți copaci. După 30 dec. 1948, comunistii cei fără de Dumnezeu și țară, dar cu securi, au vrut să taie toți copacii din piață. Cu greu au fost înduplecți pe picăni, dar cu unul singur nu au fost de acord: copacul Regelui, cel sădit pe 25 oct. 1921. Sătenii toți au făcut de gardă în preajma copacului, pentru a-l proteja. Și au reușit!”. Profesorul pensionar, povestitorul nostru, era copil atunci. Dar dărzania sătenilor a impresionat mintea lui de copil, devenind profesor de fizică, dar și un ecologist convins și activ și un iubitor de istorie. De față erau primarul, viceprimarul, consilierii locali, preoți, profesori, elevi. Toți ascultau atenți povestea copacului. Profesorul pensionar a citit pe fețele unora o umbră de neîncredere, o considerau o legendă. Atunci el ne-a adus documente, poze ale vremii, o fotografie din 1922, când copacul avea un an. Era singurul împrejmuit și, deși mai tânăr decât ceilalți, parcă era mai falnic, mai distins. Pe frontispiciul școlii maghiare scrie în limba română, fapt ce atestă că poza era făcută după încoronarea Regelui Ferdinand ca rege al tuturor românilor, la Alba Iulia, pe 15 oct. 1922. Povestea și argumentele profesorului pensionar se leagă ca un puzzle. Primarul și viceprimarul iau rapid măsură. Se sfătuiesc cu consilierii locali și decid să reamenajeze stejarul încărcat de istorie din piața Pecica, concomitent cu reamenajarea Pieței. În câteva zile, copacul este reîngădit, iluminat din sol și, pe 01.12.2008, se pune o plăcuță comemorativă. Am fost la Majestatea Sa cu o invitație oficială de a vizita Pecica și inclusiv istoricul stejar. Am oferit regelui poze cu copacul. M.S. remarcă „Tulpina e cam strâmbă”. Noi însă replicăm: „Cum strâmba au fost vremurile, Majestate! Dar coroana, coroana e falnică și îndreptată spre cer!” (...)

Pe 10 mai 2008, am reluat, la Pecica, sărbătoarea sfântă a românilor. La umbra unui copac, fanfara cânta imnuri de luptă și Imnul Regal. Mulți au știut ce se întâmplă. Dar și mai mulți nu știau. Am auzit întrebând românește „Ce este?”, dar și ungurește „Mi van?”. Am auzit răspunsuri în română: „E 10 mai, Ziua Independenței și a Regatului României”. Am auzit răspunsuri și în ungurește „Majus tiz, kiraly nap”. Deopotrivă, români și unguri, unii cu lacrimi în ochi de emoții, alții cu ochi curioși, s-au adunat, au ascultat și au admirat. Un profesor pensionar a început să spună istoria copacului la umbra căruia s-a desfășurat activitatea. Copacul, stejarul din Piața Pecica, a fost sădit de directorul Școlii Maghiare, inv. Laita Janos, în ziua de 25 octombrie 1921, în semn de omagiu și speranță la nașterea celui care va fi M.S. Regele Mihai I al României. Directorul școlii de atunci era maghiar, dar trăia în proaspătul Regat al României. Ca el erau și slovaci, evrei, nemți, țigani. Și toți simțeau la fel. Sădirea acestui copac cu gândul la înțelepciune, a avut rezultate, socolind azi, la 89 de ani de la existența copacului și regelui, dacă ne gândim numai la actul de imens curaj de la 23 august 1944. Desigur nu este numai atât, dar suficient pentru a-l imprima adânc în istorie. Profesorul pensionar continuă să povestească: „În tinerețea mea, aici erau mai mulți copaci. După 30 dec. 1948, comunistii cei fără de Dumnezeu și țară, dar cu securi, au vrut să taie toți copacii din piață. Cu greu au fost înduplecți pe picăni, dar cu unul singur nu au fost de acord: copacul Regelui, cel sădit pe 25 oct. 1921. Sătenii toți au făcut de gardă în preajma copacului, pentru a-l proteja. Și au reușit!”. Profesorul pensionar, povestitorul nostru, era copil atunci. Dar dărzania sătenilor a impresionat mintea lui de copil, devenind profesor de fizică, dar și un ecologist convins și activ și un iubitor de istorie. De față erau primarul, viceprimarul, consilierii locali, preoți, profesori, elevi. Toți ascultau atenți povestea copacului. Profesorul pensionar a citit pe fețele unora o umbră de neîncredere, o considerau o legendă. Atunci el ne-a adus documente, poze ale vremii, o fotografie din 1922, când copacul avea un an. Era singurul împrejmuit și, deși mai tânăr decât ceilalți, parcă era mai falnic, mai distins. Pe frontispiciul școlii maghiare scrie în limba română, fapt ce atestă că poza era făcută după încoronarea Regelui Ferdinand ca rege al tuturor românilor, la Alba Iulia, pe 15 oct. 1922. Povestea și argumentele profesorului pensionar se leagă ca un puzzle. Primarul și viceprimarul iau rapid măsură. Se sfătuiesc cu consilierii locali și decid să reamenajeze stejarul încărcat de istorie din piața Pecica, concomitent cu reamenajarea Pieței. În câteva zile, copacul este reîngădit, iluminat din sol și, pe 01.12.2008, se pune o plăcuță comemorativă. Am fost la Majestatea Sa cu o invitație oficială de a vizita Pecica și inclusiv istoricul stejar. Am oferit regelui poze cu copacul. M.S. remarcă „Tulpina e cam strâmbă”. Noi însă replicăm: „Cum strâmba au fost vremurile, Majestate! Dar coroana, coroana e falnică și îndreptată spre cer!” (...)

Pe 10 mai 2008, am reluat, la Pecica, sărbătoarea sfântă a românilor. La umbra unui copac, fanfara cânta imnuri de luptă și Imnul Regal. Mulți au știut ce se întâmplă. Dar și mai mulți nu știau. Am auzit întrebând românește „Ce este?”, dar și ungurește „Mi van?”. Am auzit răspunsuri în română: „E 10 mai, Ziua Independenței și a Regatului României”. Am auzit răspunsuri și în ungurește „Majus tiz, kiraly nap”. Deopotrivă, români și unguri, unii cu lacrimi în ochi de emoții, alții cu ochi curioși, s-au adunat, au ascultat și au admirat. Un profesor pensionar a început să spună istoria copacului la umbra căruia s-a desfășurat activitatea. Copacul, stejarul din Piața Pecica, a fost sădit de directorul Școlii Maghiare, inv. Laita Janos, în ziua de 25 octombrie 1921, în semn de omagiu și speranță la nașterea celui care va fi M.S. Regele Mihai I al României. Directorul școlii de atunci era maghiar, dar trăia în proaspătul Regat al României. Ca el erau și slovaci, evrei, nemți, țigani. Și toți simțeau la fel. Sădirea acestui copac cu gândul la înțelepci